

ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΝΩΘΕΙΤΕ

ΜΑΧΟΜΕΝΗ ΚΡΗΤΗ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΚΟΜΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΚΡΗΤΗΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ: «Δυνάμωμα αντίλαϊκών προσπαθειών».
- Γ. ΤΣΙΤΗΛΟΥ: «'Από το μεγάλο Δεκέμβρη».
- Ε. ΜΑΡΙΑΚΑΚΗ: «Μερικὲς ἀδυναμίες κι' ἑλλείψεις τῆς Κομμ. Ὀργάνωσης Ρεθύμνης».
- Μ. ΤΣΙΧΛΗ: «'Η ἀγροτικὴ οἰκονομία τοῦ Ν. Λασηθίου».
- Σ. ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΗ: «'Απεργίες στὴν ἐποχὴ τῶν Τούρκων».
- Χ. «'Η θέση μας στὴ θρησκεία».
- Α. ΣΤΑΥΡΟΥ: «Τὰ προβλήματα τῶν Δημ. Ὑπαλλήλων Κρήτης».
- Μ. Μ. «Τὸ Κομματικὸ τμήμα».
- Μ. ΖΟΥΡΙΔΑΚΗ: «Δημήτρης Γληνός».
- Γ. ΣΜΠΩΚΟΥ: «'Η μάχη τῶν Ποταμῶν».
- Α. ΜΠΡΙΛΑΚΗ: «Τὰ νιάτα τῆς Κρήτης».
- ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ.
- ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΜΑΧΟΜΕΝΗ ΚΡΗΤΗ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΚΟΜΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΚΡΗΤΗΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χρόνος 1ος Άρ. φύλλ. 4
ΧΑΝΙΑ—ΔΙΜΒΡΗΣ 1946

Γραφεία Πλ. Βενιζέλου
Άριθ. τηλεφώνου 2.10

Χρονιατική συνδρ. 6.000
Τιμή φύλλου δραχμές 500

ΔΥΝΑΜΩΜΑ ΑΝΤΙΛΑΪΚΩΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΩΝ

Ἡ κρίση ποῦ περνᾶ ὁ νεοφασισμὸς στὴ χώρα μας ὀλοένα καὶ γίνεται πιὸ σοβαρὴ καὶ περίπλοκη. Ἡ ὑπ' ἄρ. 3 κυβέρνησις Τσαλδάρη φθαρμένη πρὶν ἀκόμα δημιουργηθεῖ συνέχισε τὴν ἀντιλαϊκὴ πολιτικὴ τῶν προηγουμένων μεταδεκεμβριανῶν κυβερνήσεων στὸν ἴδιο καὶ μεγαλύτερο βαθμὸ.

Γι' αὐτὸ γρήγορα βρέθηκε σὲ νέο ἀδιέξοδο καὶ μεσολάβησαν πολλὲς σκέψεις καὶ συμβουλία ντόπιων καὶ ξένων, ταξίδια στὸ ἐσωτερικὸ καὶ στὸ ἐξωτερικὸ γιὰ νὰ κρατηθεῖ λίγο καιρὸ ἀκόμα στὴ ζωὴ δυναμώνοντας τὴν ἀντεθνικὴ τῆς προσπάθεια. Μιά βαθειὰ χρεωκοπία σ' ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἐσωτερικῆς καὶ τῆς ἐξωτερικῆς μας ζωῆς συγκεντρώνει τὴν προσοχὴ ὀλων τῶν ντόπιων καὶ τῶν ξένων γιὰ πιὸ ἀποφασιστικὴ ἀντιμετώπιση τῆς κατάστασης ποῦ οἱ ἴδιοι δημιούργησαν, μὲ τὶς πιὸ ἀντιελληνικὲς καὶ ἀντεθνικὲς μέθοδες. Μοναδικὸς τοὺς σκοπὸς, σ' ὅλες τὶς τελευταῖες πολιτικὲς συζητήσεις, πῶς θὰ τιθασεύσουν τὸ ἀδάμαστο λαϊκὸ κίνημα. Κανεὶς δὲν συγκινεῖται μπροστὰ στὸ δράμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἀντίθετα κάθε τους προσπάθεια ἀποβλέπει πῶς νὰ πνιγεῖ μέσα στὸ αἷμα κάθε λαϊκὴ ἀπαίτηση ὅσο κι' ἂν εἶναι δίκαιη καὶ σωστὴ. Οἱ ἔθνικες μας διεκδικήσεις καταβαραθρώθηκαν. Χτυπιοῦνται ἐπίσημα παρὰ τὶς ὑστερικὲς κραυγὲς τοῦ «ἐθνικοφρονα» κόσμου τῆς χώρας. Πνίγηκε κάθε φωνὴ διαμαρτυρίας τῆς σκλαβωμένης Κύπρου. Τὸ οικονομικὸ χάος ὀλο καὶ ἀπλώνει. Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος ποῦ μὲ τὴν πολιτικὴ τους ἐξέθρεψαν ἀπλώνεται σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Καὶ γιὰ νὰ συντρίψουν τὸ ἀντιστεκόμενο λαϊκὸ κίνημα προετοιμάζουν ἓνα νέο Δεκέμβρη μὲ νέα ἔνοπλη ἐπέμβαση τῶν Ἀγγλων.

Μέσα σ' αὐτὴ τὴ βαθειὰ κρίση τῆς κυβέρνησης, ἀποτέλεσμα τοῦ δρόμου ποῦ ἀκολουθεῖ, γίνονται ζυμώσεις γιὰ ἀλλαγὴ τῆς. Ἡ ἀλλαγὴ ὅμως αὐτὴ δὲν θᾶναι ἑλληνικὴ καὶ ἔθνικη. Συζητιέται πρῶτ' ἀπ' ὅλα στὴν ἀγγλικὴ Πρεσ-

βεία και κύριο γνώρισμα έχει την ένωση όλων των αντιδραστικών προσπαθειών. Και όλοι μαζί οι «έθνικόφρονες» των άγγλων μπροστά στο λαϊκό ρεύμα, που κάθε μέρα γίνεται και πιο όρμητικό μηχανοραφούν και σκέφτονται σκληρότερα μέτρα για την εξόντωση του. Όλες τους οι κινήσεις για αλλαγή με κυβέρνηση «έθνικης ενότητας» δεν έχουν άλλο σκοπό παρά να αναχαιτίσουν και κτυπήσουν το όγκομένο λαϊκό ρεύμα. Ο Σ. Βενιζέλος και ο Παπανδρέου πριν ακόμα πάρουν μέρος στην κυβέρνηση έντείνουν τις προσπάθειές τους για να τους δώσει όπλα η Αγγλία και υπόσχονται τότε να συντρίψουν την άριστερά μέσα σε δυο μήνες. Όλα αυτά όμως φέρνουν το αντίθετο αποτέλεσμα απ' ό τι επιδιώκουν οι έχθροι της χώρας μας. Κάθε τους προσπάθεια θρυμματίζεται μπροστά στην όρμη του ελληνικού λαού. Εφαρμοσαν τα πιο σκληρά μέτρα, κατάλυσαν κάθε έλευθερία, έστειλαν άφθονα στρατοδικεία, χρησιμοποίησε η νέα κατοχή πιο ώμες μέθοδες από την πρώτη για να δαμάσει το λαό. Οι έκκαθαριστικές επιχειρήσεις διεξάγονται με άεροπλάνα και μηχανοκίνητες φάλαγγες καταστρέφουν όλόκληρα χωριά και δεν δειλιάζουν μπροστά σε καμμιά ώμότητα. Όλες αυτές οι προσπάθειες δυναμώνουν περισσότερο την αντίσταση του λαού και τον ένώνουν για να υπερασπιστεί τη ζωή του και την Ανεξαρτησία της χώρας του. Ο ελληνικός λαός στο σύνολό του παλεύει και αντίστέκεται στο νεοφασισμό, άποφασισμένος να αξιοποιήσει τους άγώνες του παληούς και καινούργιους μέσα στη νέα κατοχή. Ο υπέροχος έθνικοαπελευθερωτικός άγώνας συνεχίζεται το ίδιο λαμπρός, και στην «συμμαχική» κατοχή για την έθνική μας Ανεξαρτησία.

Παλεύει κάθε μέρα και πιο σκληρά για ψωμί και για δημοκρατικές έλευθερίες. Ακαμπτος μπροστά στις καινούριες θυσίες άνοίγει το δρόμο της όμαλότητας. Οι οικονομικοί άγώνες η ένοπλη πάλη, η συμπιλίωση όλοένα και άγκαλιάζουν πλατύτερα στρώματα του λαού.

Αμέτρητα είναι τα χωριά στη Β. Ελλάδα όπου δεξιοί και άριστεροί δίνουν το χέρι της συμπιλίωσης γιατί γίνηκε πιο πεποίθηση σ' όλο το λαό, πως είναι ο μοναδικός δρόμος της σωτηρίας και του λυτρωμού. Ένωμένος παλεύει για ψωμί, με άπεργίες και μαζικές κινητοποιήσεις, βάζοντας φραγμούς στην οικονομική αντίλαϊκή πολιτική της κυβέρνησης. Οι θηριωδίες που γίνονται σε βάρος του τον κάνουν πιο μαχητή και βοηθούν και τους παρασυρμένους ακόμη από τους «έθνικόφρονες» να προσανατολίζονται όλο και πιο πολύ για τους υπεύθυνους της σημερινής κατάστασης.

Ο ένοπλος άγώνας δυναμώνει και παρά τις τυμπανοκρουσίες του κυβερνητικού τύπου για διάλυση των άνταρτών, μια είναι η άλήθεια. Ούτε στρατοδικεία και έχτελέσεις, ούτε έκκαθαριστικές επιχειρήσεις είναι δυνατόν να δαμάσουν τη λαϊκή θέληση. Ο λαός θα ανατρέψει και την καινούργια κατοχή και θα επιβάλλει τη λύση που θα σώσει την Ελλάδα από το βέβαιο άφασισμό.

Για να σταματήσει αυτό το μακελειό, για να μη χύνεται πιο ελληνικό αίμα το Κόμμα μας πρότεινε το δρόμο της ειρήνευσης. Είναι ο δρόμος της συμπιλίωσης και της διακομματικής συννενόησης, που θα δώσει άμνηστεια, θα άποκαταστήσει τις λαϊκές έλευθερίες και θα τραβήξει για νέες γνήσιες έκλογές. Το ΕΑΜ και το ΚΚΕ επιμένουν σ' αυτόν το δρόμο που γίνηκε πιο συνείδηση στον κάθε ένα που πονεί τον ελληνικό λαό, γιατί είναι ο μοναδικός για την έθνική μας σωτηρία.

Κι' όσο κι' αν συσπειρώνονται οι έχθροι του λαού, όσο κι' αν συμβιβάζουν τις διαφορές τους μπροστά στο λαϊκό κίνδυνο, ο λαός θα ζήσει και θα βγει νικητής.

Στο νησί μας τις τελευταίες μέρες γίνονται έντονες προσπάθειες για την μεταφορά και δώ του έμφυλλίου πολέμου. Η γενική προσπάθεια του μοναρχοφασισμού να κτυπήσει το προοδευτικό κίνημα παίρνει σάρκα και όστα. Γιατί ξαίρουν πως το ΕΑΜ με τους άγώνες του, με την συνέπεια στην πολιτική του γραμμή και σαν έκφραστής των πόθων και των ίδανικών του

κρητικού λαού. Είναι η δύναμη που προσανατολίζει και συγκεντρώνει σιγά-σιγά τις δημιουργικές δυνάμεις του τόπου.

Η κατοχή και η μεταδεκεμβριανή κατάσταση ανύψωσε το ΕΑΜ στον τόπο μας σε δύναμη που άχτινοβολεί παντού. Συνεχιστής των παραδόσεων και των αγώνων του κρητικού λαού για τη δημοκρατία και την ανεξαρτησία του, γίνεται η πολιτική δύναμη, που έλκει τις μάζες και τις καθοδηγεί στο δρόμο της ομαλότητας και της έθνικής μας ανασυγκρότησης.

Ο νέος Υπουργός κ. Παπαδογιάννης παληός θιασώτης της αυτόνομησης του νησιού μας, αφού φούντωσε τον έμφύλιο πόλεμο στην Ήπειρο ήρθε και δώ με τη θέληση να δημιουργήσει τα ίδια. Ο «γνώστης» των κρητικών ζητημάτων, πόσο θα ενδιαφερθεί για τη λύση τους φαίνεται από την ως τώρα αντιμετώπισή τους. Η περιοδεία του στους Ανατολικούς Νομούς της Κρήτης, η επίσκεψή του στα παλιά του λημέρια, πληροφορίες που έρχονται από κεί μαρτυρούν τους σκοπούς του νέου Υπουργού. Οί διάφορες συναντήσεις του με κοινούς έγκληματίες, με τους γνωστούς τρομοκράτες στο Ρέθυμνο Μηναδοβαγγέλη και Τσίβη δείχνουν ολοκάθαρα τις προθέσεις του.

Συνδυασμένα όλα αυτά με ένα δημοσίευμα της μοναρχικής φυλλάδας των Χανίων, που προφανώς έχει επίσημη πηγή, λέει ότι δηθεν η άριστερα προετοιμάζεται για την επέχταση στην Κρήτη του έμφυλιου πολέμου, δείχνουν τις πραγματικές τους διαθέσεις. Πάνε να ετοιμάσουν το έδαφος ιδεολογικά για να απαλλαγούν από τις βαρειές τους εϋθύνες στην περίπτωση που θα καταφέρουν να κάνουν πράξη τα έμπρηστικά σχέδιά τους.

Δυστυχώς η πολιτική των ήγετών του Κέντρου ενισχύει την πολιτική του μοναρχοφασισμού. Ο τύπος τους με τα καθημερινά του δημοσιεύματα δεν κάνει τίποτ' άλλο από το να χύνει νερό στο μύλο των έχθρών της δημοκρατίας. Υποχρέωση στον κάθε δημοκράτη είναι να συμβάλει στη στερέωση της δημοκρατικής ένότητας, άλλοιωτικά δεν έχει το δικαίωμα να μιλεί για δημοκρατία.

Οί δυνάμεις του ΕΑΜ στην Κρήτη με πείσμα θα παλαίψουν για να διατηρηθεί η ομαλότητα γιατί αυτό απαιτεί το συμφέρον του κρητικού λαού. Όμως πρέπει να ξαίρουν οί έμπρηστές του έμφυλιου πολέμου πως οί δυνάμεις του ΕΑΜ μαζί με όλο το λαό θα τσάκισουν κάθε απόπειρα για ματοκύλισμα. Γι' αυτό νάναι βέβαιοι.

ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΔΕΚΕΜΒΡΗ

Δυό χρόνια συμπληρώνονται από το Δεκέμβριο του 1944, που ένας σκληρός πόλεμος έγινε ανάμεσα στις ελληνικές λαϊκές δυνάμεις και τις δυνάμεις της «συμμάχου» μας Αγγλίας. Η στρατιωτική τότε επικράτηση των υπέρτερων αγγλικών δυνάμεων έφερε στην εξουσία της Ελλάδας τα παλιά Κόμματα της αστοτσιφλικαδικής αντίδρασης.

Από τότε στα δυό χρόνια που έχουν περάσει, όλα τα όργανα της αντίδρασης φωνάζουν για «ωμότητες που διέπραξαν το ΕΑΜ και ο ΕΛΑΣ, για φόνους, για αντισυνταγματικό κίνημα και ότι άλλο, που στη λαϊκή συνείδηση είναι καταδικασμένο και μπορεί να μειώσει ένα κίνημα, τα μέλη και τους οπαδούς του. Με δικαιολογητικά τις δεκεμβριανές «ωμότητες» έχει ξαπλώσει δυό χρόνια τώρα η ποικιλόμορφη νεοφασιστική τρομοκρατία.

Αναμφισβήτητη ή σύγκρουση του Δεκεμβρίου έχει αποφασιστική επίδραση σ' όλη τη ζωή της Ελλάδας και στις τραγικές συνθήκες που, από τότε μας επέβαλαν να ζούμε, κάθε Έλληνας που πονεί τον τόπο μας, ανεξάρτητα από το σε ποιά πολιτική παράταξη ανήκει σέφτεται:

Ήταν απαραίτητη εκείνη η σύγκρουση του Δεκεμβρίου;

Ποιός την προκάλεσε;

Έγιναν πραγματικά τα όργανα που οι εφημερίδες, το ραδιόφωνο κι' όλα τα όργανα της αντίδρασης συνεχώς φωνάζουν; Μπορούσε η Ελλάδα ν' ακολουθήσει άλλο δρόμο και να μην είναι στα χάλια που σήμερα βρίσκεται;

Μέσα στα χρόνια της κατοχής συντελέστηκε στην Ελλάδα όπας και σ' όλες σχεδόν τις κατακτημένες από το φασισμό χώρες μια βαθειά αλλαγή. Όλο το βάρος της εθνικής δράσης πέσαμε στα χέρια των εργαζομένων μαζών, ενώ οι οικονομικά κυρίαρχες τάξεις, στην πλειοψηφία τους συνεργάστηκαν με τους κατακτητές. Ο αγώνας για την απελευθέρωση, που το εθνικό αίσθημα επέβαλλε, έγινε από τις τάξεις των εκμεταλλευομένων, με πρωτο-

πορεία την εργατική τάξη και οργανωτή και καθοδηγητή του το Κομμουν. Κόμμα Ελλάδας.

Αυτή η μεταβολή κοινωνικών τάξεων και Κομμάτων, στον ηγετικό ρόλο του Έθνους, ήταν η φυσιολογική πορεία στην εξέλιξη της χώρας μας που τόσα χρόνια ώριμαζε. Οι κυρίαρχες τάξεις από τον ίδιο τον εκμεταλλευτικό τους χαρακτήρα έπεφταν στην αντίδραση και την προδοσία, ενώ οι εργαζόμενες μάζες εγινόνταν οι φορείς των εθνικών συμφερόντων της Ελλάδας και του λαού της και του πνεύματος της προόδου. Παρόμοια μεταβολή συντελέστηκε σ' όλες τις υποδουλωμένες καπιταλιστικές χώρες.

Δημιουργήθηκε έτσι το μεγάλο προοδευτικό κίνημα, που οργανωτικά βοήθη τη μορφή του στην πλατειά οργάνωση του ΕΑΜ, σαν κίνημα εθνικής απελευθέρωσης, μα σύγχρονα και διεκδίκησης αλλαγής των όρων ζωής για τους εργαζόμενους, φορέας της καινούριας δημοκρατίας, της λαϊκής δημοκρατίας.

Παλεύοντας με συνέπεια κατά των κατακτητών (50.000 θύματα έδωσε εναντίον των γερμανών, ιταλών και βουλγάρων), έγινε το ΕΑΜ η μεγαλύτερη οργάνωση που παρουσιάστηκε σ' όλη την ελληνική ιστορία και το λαϊκοδημοκρατικό κίνημα που εκπροσωπούσε αφύπνισε τις μάζες που ακολουθούσαν τα παλιά αστικά Κόμματα και τους δημιουργούσε συνείδηση των συμφερόντων τους. Η άνοδος όμως του λαϊκού κινήματος ανησυχούσε την εκμεταλλευτική ολιγαρχία γιατί εσήμαινε λήξη της κυριαρχίας που επί 120 χρόνια σε συνεργασία με τους ξένους έχει στον ελληνικό λαό. Ιδιαίτερα ανησυχούσε ο αγγλικός ιμπεριαλισμός που με τις αγγλόδουλες κυβερνήσεις είχε πάντα την Ελλάδα όργανο στα σχέδιά του, και μέσα στις βαθειές κοινωνικοπολιτικές αλλαγές που γίνονταν μέσα στο 2ο παγκόσμιο πόλεμο ήθελε να την κρατήσει στους πλοκάμους του σαν προγεφύρωμα κατά των διαμορφωμένων νέων λαϊκοδημοκρατικών κρατών. Αποφασίστηκε έτσι από την αντίδραση ντόπια και ξένη το

χτύπημα τοῦ λαϊκοδημοκρατικοῦ κινήμα-
τος.

Όταν ἀπότυχαν μὲ τὴ δημιουργία ἀν-
τίβαρων ὀργανώσεων, δῆθεν προοδευτι-
κῶν καὶ ἀπελευθερωτικῶν (Ε.Δ.Ε.Σ.,
Ε.Κ.Κ.Α., Ε.Ο.Κ. κτλ.) ν' ἀνακόψουν τὸ
ρεῦμα τοῦ λαοῦ πρὸς τὸ ΕΑΜ ἀποφάσι-
σαν τὸ δυναμικὸ του χτύπημα. Αὐτὸ τὸ
πνεῦμα ἐκφράζει ἡ βίαιη διάλυση τοῦ
στρατοῦ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καὶ ἡ δη-
μιουργία ταξιαρχίας πραιτωριανῶν.

Δὲν ὑποχωροῦσαν οὔτε καὶ σὲ χαφι-
ετισμοὺς καὶ σὲ ἀνοιχτὰς προδοτικὰς πρά-
ξεις. Ὅλος ὁ κόσμος ξέρει τώρα πὼς τὰ
τάγματα ἀσφαλείας ἔγιναν μὲ ἀγγλικὰς
καθοδηγήσεις καὶ ἔχει δημοσιευτεῖ ἔγγρα-
φο τοῦ ταξιαρχοῦ Ἐντυ πὸν συνιστοῦσε
τὴν παράδοση τῶν στελεχῶν τοῦ Ε.Α.Μ.
καὶ Ε.Λ.Α.Σ. στὴν γκεσταπὸ.

Όταν ἔγινε ἡ ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλ-
λάδας (χωρὶς οἱ Ἄγγλοι νὰ ρίξουν μιὰ
τουφεκιά) καὶ τὸ ἑλληνικὸ κίνημα κυριαρ-
χοῦσε σ' ὅλη τὴ χώρα καὶ διεκδικοῦσε
μὲ ὁμαλότητα τὴ λαϊκοδημοκρατικὴ τῆς
μεταβολή, ἔργο τῆς ντόπιας καὶ ξένης
ὀλιγαρχίας ἦταν νὰ βροῦν μιὰ ἀφορμὴ
γιὰ τὴ σύγκρουση. Ἦταν αὐτὴ ἀποφασι-
σμένη κι' ἂν δὲν γινόταν τὸ Δεκέμβρη
θὰ γινόταν τὸ Γενάρη ἢ ἀργότερα. Ἡ
ἀφορμὴ δόθηκε ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ἀντίδρα-
ση σ' ἓνα τεράστιο συλλαλητήριον διαμαρ-
τυρίας τοῦ ἀθηναικοῦ λαοῦ κατὰ τῆς ἀν-
τιλαϊκῆς τῆς πολιτικῆς. Ὁ πούλημένος
στοὺς ἄγγλους Παπανδρέου, πρωθυπου-
ργὸς τότε, διέταξε καὶ πυροβόλησαν τὸν ἄ-
οπλο λαό. Ἀπὸ τότε—3 Δεκέμβρη 1944
—ἄρχισε ἡ σύγκρουση πὸν κράτησε 33 μέ-
ρες. Ἐπρεπε τὸ Ε.Α.Μ. ν' ἀπαντήσῃ στὴν
ὀργανωμένη σύγκρουση ἢ νὰ συνθηκολο-
γήσῃ.

Ἐπιβίωση στὶς ἀπαιτήσεις τῆς ἀντί-
δρασης θὰ σήμαινε προδοσία τῶν σκοπῶν
καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀποστολῆς τοῦ κινήματος
τῶν ἐργαζομένων, ἐθελοντικὴ παραδοχὴ
τῆς ἐκμεταλλευστικῆς κυριαρχίας τῆς ἀντί-
δρασης, ἀπεμπόληση τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρ-
τησίας, σβύσιμο ὅλου τοῦ ἐπικοῦ ἐθνικοα-
πελευθερωτικοῦ ἀγώνα. Καθῆκον τῆς
πρωτοπορίας τοῦ κινήματος ἦταν ν' ἀντι-
μετωπίσει τὴν ἀντιλαϊκὴ ἐπιβουλὴ. Ἡ
σύγκρουση τοῦ Δεκέμβρη, ἡ ὀργανωμένη
ἀπὸ τὴ ντόπια καὶ ξένη ἀντίδραση γινό-
ταν ἀναπόφευκτη. Ἐδῶ στὴν Κρήτη ξέ-
ρομε ἀπὸ τὴν ἱστορία της, πὼς στοὺς ἄ-
γῶνες γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τους οἱ Κρητι-

κοὶ δὲν συνθηκολογοῦσαν σὲ ὀποιοδῆπο-
τε ἔχθρο.

Ἡ ἔνοπλη ἀντίσταση τοῦ Δεκέμβρη κα-
τὰ τῶν ἄγγλων ἱμπεριαλιστῶν καὶ τῶν
ντόπιων ὀργάνων τους εἶνε συνέχεια τοῦ
ἀλβανικοῦ πολέμου καὶ τῆς ἀπελευθερω-
τικῆς πάλης 41-44 γιατί σκοπὸ εἶχε τὴν
ὑπεράσπιση τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλά-
δας, τῆς δημοκρατίας καὶ τῶν συμφερόν-
των τοῦ λαοῦ.

Ἀποτελεῖ μιὰ λαμπρὴ ἀνάταση τοῦ
λαοῦ μας νὰ ζήσει λεύτερα καὶ ἐκφράζει
τὴν ἀπόφαση του, νὰ μὴ θέλει νὰ κυβερ-
νηθεῖ μὲ τίς παλιὰς μέθοδους. Εἶναι ἔτσι
ὁ Δεκέμβρης συνέχεια καὶ ἀνάπτυξη ὅλων
τῶν ἐθνικῶν καὶ δημοκρατικῶν κινήμα-
των πὸν ἀπὸ τὰ 1821 ἔχει κάμει ὁ λαὸς
μας.

Ὁ παλλαϊκὸς χαρακτῆρας τῆς δεκεμβρι-
ανῆς ἀντίστασης φανερῶνει τὴν ὀρθότητα
τῆς ἀπόφασης ν' ἀντιμετωπιστεῖ ἔνοπλα
ἢ σύγκρουση. Ὀλόκληρος ὁ ἑλλην. λαὸς
στεκόταν στὸ πλάι τῆς Ἀθήνας καὶ τὴν
ἐνίσχυε ποικιλότροπα. Στὶς 33 μέρες πὸν
κράτησε ἡ σύγκρουση ὁ λαὸς καὶ οἱ Ἑλα-
σίτες πὸν πολέμησαν, πάλησαν σὰν ἥρω-
ες κι' ἂν δὲν ἦταν ἡ ἀγγλικὴ ἐπέμβαση
οἱ δυνάμεις τῆς ἀντίδρασης θὰ εἶχαν σα-
ρωθεῖ. Ἡ στρατιωτικὴ ἐπικράτηση τῶν
ἄγγλων μὲ τίς ἀσύγκρητα ὑπέρτερες ду-
νάμεις των δὲν σημαίνει πολιτικὴ ἤττα
τοῦ λαϊκοδημοκρατικοῦ κινήματος. Ἀντί-
θετα τὰ αἰτήματα τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτη-
σίας καὶ δημοκρατίας, πὸν ὅλοι οἱ ἀπὸ
τότε ἀγῶνες ἔχουν βαθύτερο νόημα, δί-
νουν πολιτικὴ δύναμη στὸ Ἐαμικὸ κίνη-
μα πὸν συνεχῶς μεγαλώνει παρὰ τοὺς τε-
ράστιους κατατρογμούς.

Τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας γιὰ τὰ ἀνώτε-
ρα ἰδανικά, τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς
προόδου, πὸν κληροδότησαν οἱ μαχητὲς
τοῦ Δεκέμβρη σ' ὅλους τοὺς ἀγωνιστὰς
τῶν μεταδεκεμβριανῶν ἀγῶνων φανερώ-
νει τὴν ἐξέχουσα θέση πὸν ὁ Δεκέμβρης
ἔχει στὴν ἱστορία τῶν ἐθνικῶν καὶ δημο-
κρατικῶν κινήματων τῆς πατρίδας μας.

* *

Τὰνκς καὶ ρουκετοβόλα τῶν ἄγγλων
ἔφεραν κυβέρνηση τῆς Ἑλλάδας τὰ τυ-
φλά τους ὄργανα. Ἀπὸ τότε ἓνας ἀπο-
πνιχτικὸς ὀχετὸς συκοφαντίας ἔχει ἀνοι-
χτεῖ ἀπὸ τὸν Τσῶρτσιλ καὶ τὸ Μπέβιν μέ-
χρι τὰ ἑλληνόφωνα τους ὄργανα γιὰ ὁ-
μότητες καὶ θηριωδίες τοῦ ΕΑΜ. γιὰ νὰ
λερώσουν τὸ προοδευτικὸ κίνημα τῆς Ἑλ-

λάδας.

Ἐγιναν πραγματικά αὐτὲς οἱ ὁμοτητες;

Ἐνα κίνημα πὺ μάχεται γιὰ ὑψηλοὺς καὶ προοδευτικοὺς σκοποὺς δὲν κάνει θηριωδίες στὶς ὁποῖες ἔχουν συνηθίσει ἔκεινοι πὺ κάνουν ἀποικιακὴ πολιτικὴ.

Μέσα σ' ἓναν πόλεμο θὰ ὑπάρξουν καὶ τραυματίες καὶ σκοτωμένοι. Οἱ πράξεις ὅμως πὺ ἡ ἀντίδραση θέλει ν' ἀποδώσει στὸ ἔαμικὸ κίνημα εἶναι κατασκευάσματα γιὰ νὰ τὸ λερώσουν. Ἀποδείχτηκε ὕστερα ἀπὸ τὸ Δεκέμβρη πὺς τὰ ἀκρωτηριασμένα πτώματα πὺ παρουσίαζαν στὸ Περιστέρι, τὸ βασιλικὸ κῆπο κ' ἄλλοῦ, ἦταν πτώματα ἀνθρώπων πὺ βοήθην τὸ θάνατο μέσα στὶς μάχες ἢ καὶ ἀπὸ φυσικὸ θάνατο καὶ πὺ οἱ «ἐθνικόφρονες» στὴν ταπεινότητά τους τὰ ξέθαψαν καὶ τὰ ἀκρωτηρίασαν.

Ὅλη ἡ πτωματολογία καὶ οἱ ὕστερικὲς κραυγὲς τῆς ἀντίδρασης ἀποβλέπουν νὰ τρομοκρατήσουν τὸ λαὸ, νὰ παρουσιάσουν τὸ λαϊκὸ δημοκρατικὸ κίνημα ἐγκληματικὸ καὶ ἀντεθνικὸ, καὶ νὰ καλύψουν τὰ ἐγκλήματά τους καὶ τὴν προδοσία τους.

Διεπράχτηκαν καὶ λάθη μέσα στὸ Δεκέμβρη, ὅπως ἡ ὀμηρία πὺ τὸ Κόμμα μας τὴν καταδίκασε καὶ ἔκτροπα ἀπὸ μονωμένα ἄτομα. Μὰ μέσα στὶς συνθήκες ἑνὸς φριχτοῦ πολέμου πὺ οἱ ἄγγλοι μὲ ὅλα τὰ πολεμικὰ μέσα καὶ μὲ σαδισμό ἔκαναν, τὸ πληγωμένο αἶσθημα ἑνὸς λαοῦ ἐναντίον ἑνὸς «συμμάχου» τὸν γέμιζε πάθος πὺ ξεσποῦσε κάποτε σὲ πράξεις ἀλλοφροσύνης.

Ὅμως αὐτὰ τὰ «ἐκτροπα» δὲν εἶναι τίποτα μπροστὰ στὰ ὄργια, πὺ κατὰ τὴ διάρκειά τῆς σύρραξης ἔκανε ὁ Σκόμπυ καὶ οἱ δυνάμεις του μὲ τοὺς βομβαρδισμοὺς ἀμάχων, μὲ τὴν καταδίκη σὲ πείνα, μὲ τὶς χιλιάδες ὀμηροὺς πὺ μετέφερε στὰ ἀφρικανικὰ στρατόπεδα, μὲ τὴ στυγνὴ θανάτωση χιλιάδων γυναικοπαίδων.

Πέντε χιλιάδες εἶναι τὰ θύματα ἀπὸ τὸ λαὸ ἔνω ἀπὸ τὴν ἀντίδραση δὲν ξεπερνοῦν τοὺς 1500.

Ἡ ἀντίδραση γαυριᾶ γιὰ τὸ Δεκέμβρη, χύνει δάκρυα γιὰτὶ ἔχασε μερικὸς δοσίλογους.

Μὰ οἱ φωνές τῆς δὲν εἶναι γιὰτὶ ἔχασε μερικὸς προδότες. Δὲν εἶναι γιὰτὶ δίπλα στὴν καταστραμμένη Καισαριανή, Περιστέρι κ' ἄλλες συνοικίες, ἔχει μερικὰ

μέγαρα χαλασμένα.

Ὁ πόνος τῆς βρῖσκεται στὸ ὅτι τὸ λαϊκὸ κίνημα ἔχει ὅλη τὴ δυνατότητα νὰ τὴν ἀντιμετωπίσει καὶ νὰ τὴν καταπνίξει. Σ' αὐτὴ τὴν ὁδύνη γι' αὐτὴ διαπίστωση πὺ τὴν κάνει νὰ νοιώθει τὴ ζωὴ μόνον μὲ ἀγγλικά ὄπλα, ὀφείλονται οἱ θηριωδίες τῆς.

* *

Μποροῦσε ἡ Ἑλλάδα χωρὶς τὴν ἀγγλικὴ παρέμβαση τοῦ Δεκέμβρη νὰ βρῖσκεται σὲ καλύτερη κατάσταση ἀπὸ τὴ σημερινὴ ἀθλιότητα τῆς τρομακτικῆς πείνας, τοῦ οικονομικοῦ χάους τοῦ ἐμφυλίου πολέμου;

Ἡ ἀπάντηση δὲν βρῖσκεται σὲ θεωρητικὰ ἐπιχειρήματα ἀλλὰ στὴν πράξη. Ὁ δρόμος πὺ ἀκολουθοῦν ἄλλες χῶρες πὺ δὲν βρῖσκονται στὴν ἀγγλοσαξωνικὴ ἐπιρροὴ καὶ ὀδηγοῦνται ἀπὸ τὸ προοδευτικὸ κίνημα δείχνει πὺς εἶναι δυνατὴ καὶ πραγματοποιήσιμη μιὰ καλύτερη ζωὴ γιὰ τοὺς ἐργαζόμενους.

Ἡ ἀνοικοδόμησι τῶν ἐρειπίων τοῦ πολέμου καὶ ἡ ἀναγέννησι ἢ οικονομικὴ πέρα ἀπὸ αὐτὰ, εἶναι τὸ γνώρισμα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς αὐτῶν τῶν χωρῶν. Στὶς περισσότερες ἀπ' αὐτὲς τὶς χῶρες ἡ ἀνοικοδόμησι τῶν ἐρειπίων ἔχει συντελεστεῖ, σὲ πολλοὺς τομεῖς τῆς παραγωγῆς ἔχουν φθάσει τὸ προεκλογικὸ ἐπίπεδο, ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ τομεῖς πὺ τῶχουν ξεπεράσει.

Ἡ ἀνοικοδόμησι συμβαδίζει μὲ ἀνέβασμα τοῦ βιωτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων, κάθαρσι ἀπὸ τοὺς προδότες, ἐκπολιτιστικὸ ἀνάβασμα, χειραφέτησι τῆς γυναῖκα, στοιχεικὴ ἀγωγή τῆς νεολαίας κλπ. Ἡ Ἑλλάδα στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἀγγλοσαξωνικοῦ συνασπισμοῦ, παρουσιάζει τὴν ἀντίστροφη ὄψη. Ὅμως μὲ τὸ πλατὺτατο λαϊκὸ τῆς κίνημα, μὲ τὴ ρωμαλεότητα πὺ αὐτὸ ἔχει, μὲ τὴν ἀπαράμιλη ὀμηρικότητα τοῦ λαοῦ μας, μποροῦμε μὲ βεβαιότητα νὰ ποῦμε, πὺς θὰ ἦταν πρωτοπόρα στὴν ἀνοικοδόμησι καὶ λαϊκοδημοκρατικὴ κίνησι ἂν χωρὶς τοὺς ἀγγλους κυβερνοῦντο ἀπὸ τὸ προοδευτικὸ κίνημα. Ἡ ἀγγλικὴ ἐπέμβασι τοῦ Δεκέμβρη τοῦ 44 ἀπέκοψε τὴν πορεία πρὸς τὰ ἔμπροσθ γιὰ νὰ τὴν φέρει στὴ σημερινὴ τραγικὴ κατάσταση.

* *

Προσπάθεια μεταφορᾶς τοῦ Δεκέμβρη ἔγινε κ' ἔδω στὴν Κρήτη. Ἐνῶ δὲν εἶχε

ακόμη ολότελα απελευθερωθεί από τους γερμανούς, που κρατούσαν μια ζώνη γύρω από τὰ Χανιά, «εθνικόφρονες» τραμπούκοι στο Ρέθυμνο και στο Ηράκλειο εκτελώντας διαταγές τῶν Ἑγγλων προσπάθησαν νὰ χτυπήσουν τὶς Ἑαμικὲς δυνάμεις τὸ Γενάρη τοῦ 1945.

Στὸ Ρέθυμνο ἐγινε σύγκρουση καὶ οἱ τραμπούκοι, ἄμεσα βοηθούμενοι ἀπὸ τοὺς Ἑγγλους πὸν τοὺς μοίρασαν 600 ὅπλα, ἔπιασαν 180 ἀγωνιστὲς, σκότωσαν 17 στελέχη Ἑαμικά καὶ πέτυχαν πρόσκαιρα νὰ κυριαρχήσουν.

Στὸ Ηράκλειο ἡ παλαιὰ κληρονομία τῆς 29 Γενέρη ματαίωσε τὰ σχέδια τους. Στὴ ζώνη τῶν Χανιῶν γίνεται ἀπὸ τοὺς ἴδιους τραμπούκους ἐπίθεση τὸ Μάρτη τοῦ 1945 πὸν ἐπίσης ἀποκρούστηκε. Ἦθελαν οἱ Ἑγγλοι—πὸν πάνω ἀπὸ ἓνα αἰῶνα καταβάλλον προσπάθειες νὰ κρατήσουν δική τους τὴν Κρήτη—νὰ κυριαρχήσουν σ' αὐτὴ μ' ἐξαγορασμένα τους ὄργανα.

* *

Στὰ δύο χρόνια πὸν πέρασαν ἀπ' τὸ Δεκέμβρη τοῦ 1944, ἡ πολιτικὴ τῶν Ἑγγλων στὴν Ἑλλάδα, πὸν μὲ στήριγμα τοὺς δοσίλογους καὶ ὅλους τοὺς προδότες, θέλησαν νὰ ἐφαρμόσουν, δικαίωσε ἀπόλυτα τὴ δεκεμβριανὴ ἀντίσταση. Θέλουν τὴν Ἑλλάδα, ἀντίθετα ἀπὸ τὴν ἐκδηλὴ διάθεση τοῦ λαοῦ τῆς, νὰ τὴν ξεζουμίσουν οἰκονομικά καὶ νὰ τὴν χρησιμοποιοῦν σὰν ὄργανο πρόκλασης καὶ πολεμικῶν διαταραχῶν στὰ Βαλκάνια πὸν ἐκτός ἀπὸ τὴ χώρα μας θριαμβεῖ ἡ λαϊκὴ δημοκρατία. Τὴν θέλουν ἀκόμη προγεφυρωμα κατὰ τῆς σοσιαλιστικῆς χώρας.

Παρ' ὅλη ὅμως τὴ τρομοκρατία γιὰ νὰ δαμάσουν τὸ λαὸ μας, τὸ λαϊκὸ κίνημα συνεχῶς ἀναπτύσσεται, παλεύει, ἀντιστέκεται. Κι' ὁ ἡρωϊκὸς θάνατος 3.000 ἀγωνιστῶν ἀπὸ τὸ Δεκέμβρη καὶ ἔδω φανε-

ρῶνει πὸς ἡ ἀντίδραση ντόπια καὶ ξένη δὲν θὰ μπορέσει νὰ κυριαρχήσει στὴν Ἑλλάδα ὅσο αἷμα καὶ ἂν χύσει.

Ὅσο γιὰ τὶς ὁμοότητες καὶ θηριωδίες πὸν ἐγιναν τὸ Δεκέμβρη τοῦ 1944, τὸ δίχρονο διάστημα ἀπὸ τότε, μὲ τὰ ἐγκλήματα τῶν γυμνασμένων καὶ ἄμεσα κατευθυνόμενων ἀπὸ Ἑγγλους συμβούλους, Σούζα, Μαγγανᾶ κ. λ. π. καθὸς καὶ τῆς ἀγγλοπρεπέστατα ὁργανωμένης ἀστυνομίας, ἀπόδειξε ποιοὶ ἔχουν τὶς ἱκανότητες τῶν θηριωδιῶν.

Οἱ σφαγὲς καὶ δολοφονίες γυναικοπαίδων στὶς πόλεις καὶ τὰ χωριά τῆς Ἑλλάδας ὅπως τὸ πρόσφατο γεγονός τῆς Ξηρόβρουσης εἶναι ἡ μιὰ πλευρὰ τῆς Ἑλλάδας ἡ πλευρὰ πὸν φανερῶνει τὴ λυσσασμένη προσπάθεια τῆς ἐκμεταλλευτικῆς ἀντίδρασης ντόπιας καὶ ξένης νὰ στερεώσῃ τὴν κυριαρχία τῆς.

Ἡ καθημερινὴ ἀντίσταση στὴν τρομοκρατία, ἡ πάλη γιὰ τὸ διώξιμο τῶν Ἑγγλων, γιὰ ν' ἀποχτήσῃ ἡ χώρα μας τὴν ἀνεξαρτησία τῆς, ἡ πάλη γιὰ τὸ ψωμὶ καὶ τὶς ἐλευθερίες τοῦ λαοῦ γιὰ τὰ ἐθνικὰ δίκαια πὸν τὸ λαϊκοδημοκρατικὸ κίνημα διεξάγει μὲ ὑπέροχους ἡρωϊσμούς τῶν παλληκαριῶν του, δείχνει τὴν ἄλλη, τὴν τεράστια, τὴν λαϊκὴ πλευρὰ τῆς Ἑλλάδας.

Εἶναι φανερὸ πὸς ἡ ἀντίθεση ἀνάμεσα στὴν πλειοψηφία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τὴν ἐκμεταλλευτικὴ ὀλιγαρχία δὲν μπορεῖ νὰ ἐξαλειφθεῖ μὲ παρὰ τὴν τῆς κυριαρχίας τῆς τελευταίας.

Τὸν τελευταῖο καιρὸ καταβάλλονται προσπάθειες γιὰ μιὰ ἐπανάληψη ἐνοπλῆς παρέμβασης τῶν Ἑγγλων. Τὸ λαϊκὸ κίνημα ὅμως εἶναι ἀκατάβλητο γιὰ τὴν ἔχει ριζώσει βαθειὰ στὴν Ἑλλάδα καὶ δίπλα στὴ ρωμαλεότητά του ἔχει συνθήματα, τὴν ἐνότητα καὶ συμφιλίωση.

Γ. ΤΣΙΤΗΛΟΣ

ΜΕΡΙΚΕΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΜ. ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ἡ Κομματικὴ Ὑπόταξη Ρεθύμνης ἀπὸ τὸν καιρὸ τῆς ἐπανίδρυσής της (1941), ἔκανε σοβαρὰς προσπάθειες νὰ ὀργανώσῃ καὶ νὰ καθοδηγήσῃ τὴν ἐπιβίωση, τὴ συμφιλίωση καὶ τὴν ὁμαλὴ δημοκρατικὴ ἐξέλιξη καὶ ἀναδημιουργία τοῦ τόπου. Κατόρθωσε νὰ προσανατολίσῃ πλατεῖες λαϊκὰς μάζες στὸ σωστὸ δρόμο καὶ στάθηκε ὁ κυριότερος συντελεστὴς στὴ διαμόρφωση τοῦ λαϊκοδημοκρατικοῦ κινήματος στὸ Νομὸ Ρεθύμνης.

Ἡ σημερινὴ κατάσταση στὴ χώρα μας καὶ οἱ συνθήκες ζωῆς τοῦ λαοῦ Ρεθύμνης ἀπαιτοῦν σκληροὺς καὶ πολὺπλευροὺς ἀγῶνες τοῦ λαοῦ. Σ' αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνες ἡ Κομμ. Ὑπόταξη Ρεθύμνης πρέπει νὰ παίξῃ τὸν κύριον ὀργανωτικὸ καὶ καθοδηγητικὸ ρόλο.

Ἡ Κομματικὴ Ὑπόταξη Ρεθύμνης γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ παίξῃ μὲ συνέπεια καὶ ἐπιτυχία τὸ ρόλο της αὐτὸν πρέπει νὰ ξεπεράσῃ μὴ σειρὰ βασικὰς ἀδυναμίας καὶ ἐλλείψεις. Οἱ ἀδυναμίες αὐτὲς, παρ' ὅλο πὺ ἀκδηλώνονται σὰν ἀδυναμίες πολιτικὰς καὶ ὀργανωτικὰς εἶναι στὴ βάση τους ἀδυναμίες καθοδήγησης.

Ἡ Κεντρικὴ καὶ πῶς βασικὴ ἀδυναμία τῆς Κομμ. Ὑπόταξης Ρεθύμνης εἶναι ὅτι δὲν κατόρθωσε νὰ ξεσηκώσῃ σοβαροὺς καὶ ἀξιολόγους μαζικοὺς λαϊκοὺς ἀγῶνες ἰδιαιτέρως οικονομικοὺς καὶ κυρίως μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς πόλης, γιὰτὶ α') Δὲν καταπιάστηκε σοβαρὰ μὲ τὴν ὀργάνωση τῶν οικονομικῶν ἀγῶνων τόσο τῶν Ἐργατῶν ὅσο καὶ τῶν Ἐπαγγελματιῶν—Βιοτεχνῶν καὶ Ὑπαλλήλων. β') Γιατὶ δὲν εἶχε σωστὸ προσανατολισμὸ πᾶνω στὴν ἐφαρμογὴ τῆς δημοκρατικῆς ἐνότητας καὶ μὴ μονόπλευρες καὶ κάποτε ἀστοχες ἐνέργειες ἀπομακρυνόταν πῶς πολὺ ἀπὸ τὰ λοιπὰ δημοκρατικὰ στοιχεῖα τοῦ τόπου.

Ἡ συστηματικὴ μελέτη καὶ σωστὴ ὀργάνωση τῆς πάλης τοῦ λαοῦ γιὰ τὰ μερικὰ καὶ γενικὰ του ζητήματα, καθὼς καὶ ἡ ἀδιάκοπη προσπάθεια γιὰ τὴν πραγματοποιήσῃ κατὰ τὸ δυνατόν πλατύτερης ἐνότητας δράσης καὶ πρὸς τὰ πᾶνω καὶ πρὸς τὰ κάτω μὲ τὸ ἐξωραϊσμὸ δημοκρατικὸ περιβάλλον (Δημοκρατικὸς Σύνλογος κλπ.) μαζὶ μὲ τὴ σωστὴ καὶ ἀνάλογα μὲ τὴς κάθε φορὰ συνθήκες Κομματικὴ καὶ Ἐαμικὴ ἐκδήλωση, παραμένουν τὰ πῶς βασικὰ πολιτικὰ καθήκοντα τῆς Κομματικῆς Ὑπόταξης Ρεθύμνης στὸν τομὴα τῆς μαζικῆς δράσης.

Ἡ καθυστέρηση τῆς ὀργανωτικῆς ἀνασυγκρότησης τῶν Ἐαμικῶν δυνάμεων μαζὶ μὲ τὴν ἔλλειψη ἐπαφῆς καὶ στενῆς παρακολούθησης των, ἀποτελεῖ ἄλλη σοβαρὴ ἀδυναμία πῶς πρέπει στὸ ἄμεσον μέλλον νὰ ξεπεράσῃ, γιὰτὶ μᾶς ἀπομα-

κρύνει σιγά-σιγά ἀπὸ τὸ Ἐαμικὸ περιβάλλον, μᾶς ἀναγκάζει νὰ τὸ ὑποκαθίστοῦμε καὶ νὰ στενεύοῦμε ἔτσι τὴν ὄλη μας πολιτικὴ δουλειά.

Ἡ δουλειά μας στὴς γυναῖκες πρέπει ἀκόμη νὰ καλύτερέσῃ. Πρέπει νὰ φροντίσοῦμε ὅπως ἡ δράση τους μὴν περιορίζεται μόνον στὰ εἰδικὰ γυναικεῖα ζητήματα, ἀλλὰ νὰ ἐπεκτείνεται καὶ στὰ προβλήματα ζωῆς. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητὴ ἡ ὀργάνωση τῆς πάλης τους, γιὰ τὰ ἄμεσα οικονομικὰ ζητήματα τῶν ἐργαζομένων τοῦ κύκλου τους.

Ἡ ἔλλειψη καθημερινοῦ ὀργάνου μαζικῆς διαφώτισης ἀποτελεῖ σοβαρὴ ἀδυναμία καὶ ἐπιδρᾷ ἀρνητικὰ στὴν ὄλη μας πολιτικὴ δουλειά. Ἡ ἔφημερίδα «ΝΙΚΗ» πρέπει νὰ γίνῃ τὸ ἡμερήσιο ὄργανο τοῦ λαοῦ τοῦ Ρεθύμνου καὶ νὰ βελτιώσῃ πολὺ τὴν ὄλη της.

Στὸν ὀργανωτικὸ τομὴα παρουσιάζονται ἐπίσης ἀπὸ σειρὰ ἀδυναμίες πῶς μαζὶ μὲ τὰ παραπάνω κάνουν ἀκόμη πῶς δύσκολη τὴ δουλειά μας.

Ἡ ἀπόσπαση τῆς καθοδήγησης ἀπὸ τὴν βάση καὶ ὁ γραφειοκρατικὸς τρόπος καθοδήγησης εἶναι βασικὰς ἀδυναμίες πῶς πρέπει νὰ ξεπεραστοῦν τὸ συντομώτερο. Ὅλα τὰ μέλη τῆς Ε. Π. πρέπει νὰ ἀνηκῶν σὲ ΚΟΒ, νὰ ζοῦν τὴ ζωὴ της, νὰ βοηθοῦν τὰ μέλη, νὰ λύνουν τὰ προβλήματα πῶς γεννιόνται καὶ νὰ ξεπερνοῦν τὴς δυσκολίες πῶς παρουσιάζονται στὴν καθημερινὴ πρακτικὴ δουλειά τους. Πρέπει ὅμως νὰ προσέχουν ἡ βοήθειά τους νὰ μὴν καταλήγῃ σὲ ὑποκατάσταση τοῦ ὀργάνου καθοδήγησης τῆς Κομμ. Βάσης. Νὰ μὴν πνίγῃ ἀλλὰ ν' ἀναπτύσσει τὴν πρωτοβουλία καὶ τὴ δραστηριότητα τῶν μελῶν.

Τὸ Γραφεῖο τῆς Ε. Π. πρέπει νὰ γίνῃ ὄργανο συλλογικῆς μελέτης καλύψης τῶν προβλημάτων τῆς ὀργάνωσης χρησιμοποιώντας γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ καὶ διάφορα ἄλλα βοηθητικὰ ὄργανα (φράξιες κλπ.).

Δὲν μποροῦμε νὰ λέμε ὅτι καθοδηγοῦμε τὴς πλατεῖες λαϊκὰς μάζες καὶ ὀργανώνοῦμε τοὺς ἀγῶνες τους ὅταν δὲν ἔχομε γερὰ καὶ καθημερινὴ ὀργανωτικὴ σύνδεση μαζὶ τους καὶ ἡ δουλειά μας σ' ὅλες σχεδὸν τὴς ἐξωκομματικὰς λαϊκὰς ὀργανώσεις εἶναι χαλαρὴ. Πρέπει ἐξαιρετικὰ νὰ προσεχτεῖ τὸ Ἐργατικὸ Κέντρο πῶς ἡ ἀντίδραση πάει σιγά-σιγά μὲ τοὺς διορισμένους προδότες τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ μὴ ὀρισμένα ψευτορουσφέτια (ἕνα ξευφᾶρι παληοαρβύλλες, ἕνα παληοσακάκι κλπ.) νὰ ἐξαπατήσῃ τοὺς ἐργάτες ὅτι τάχατες ἐνδιαφέρεται γι' αὐτούς. Ἐπίσης πρέπει νὰ δυναμώσοῦμε τὴς θέσεις μας μέσα στὴν Ὀμοσπονδία Ἐπαγγελματιῶν—Βιοτεχνῶν, στὸ Σύνλογο Ἐφέδρων,

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΗΘΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ 1 ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Σύμφωνα με την απογραφή του πληθυσμού της 16—10—1940 ο Νομός Λασηθίου έχει 71.172 κατοίκους που κατανέμονται ως εξής:

Έπαρχία Σητείας κάτοικοι 23.438, έπαρχία Μεγαμβέλλου κάτοικοι 22.862, έπαρχία Γεράπετρας 17.197, έπαρχία Λασηθίου κάτοικοι 7.669.

Οι κομποπόλεις Σητεία, Γεράπετρα και Νεάπολη έχουν πληθυσμό 11.790 κατοίκους, και ο Άγιος Νικόλαος 2.558. Εκτιμώντες τον αστικό πληθυσμό των τριών παραπάνω κομποπόλεων κατά μέσο όρο σέ 20 ο)ο και του Αγίου Νικολάου σέ 70 ο)ο, βρίσκομε για τὸ Νομό Λασηθίου.

Ἀστικό πληθυσμό 4149—5,8 ο)ο, Ἀγροτικό πληθυσμό 67.053—94,2 ο)ο.
71.172 — 100 ο)ο.

Με μέσο ὄρο μελῶν κατά ἀγροτική οἰκογένεια 5 ἄτομα, ὁ ἀνωτέρω ἀγροτικός πληθυσμός συγκροτεῖται ἀπὸ 13.400 ἀγροτικές οἰκογένειες.

2 ΕΚΤΑΣΗ

Ἡ συνολική ἐπιφάνεια τοῦ Νομοῦ Λασηθίου εἶναι 1.910.600 στρέμματα. Με βάση τὰ δεδομένα τῆς γεωργικῆς στατι-

στικῆς 1935—1939, ἀπὸ τὴν ἔκταση αὐτὴ καλλιεγοῦνται μόνο 352.000 στρέμματα δηλ. τὰ 18,4 ο)ο.

Οἱ καλλιεγοῦμενες ἑκτάσεις κατανέμονται ὡς εξής:

α) Μὴ δεινδρώδεις καλλιεργεῖες στρέμματα 162.000—46 ο)ο, β) Δεινδρώδεις καλλιεργεῖες στρέμματα 190.000 — 54 ο)ο.

Κατὰ συνέπεια στὸ Νομό Λασηθίου ἐπικρατεῖ ἡ δεινδροκομικὴ ἐκμετάλλευση τῆς γῆς.

Ἀναλυτικὰ ἡ καλλιεργούμενη ἑκταση κατανέμεται ὡς εξής:

Μὴ δεινδρώδεις καλλιεργεῖες

Σιτηρὰ	στρ.	82000	23,3
Ὅσπρια	»	8560	2,4
Βιομ. φυτὰ	»	500	0,2
Κηπευτικά	»	9500	2,5
Κτην. φυτὰ	»	62000	17,6

Δεινδρώδεις καλλιεργεῖες

Ἀμπέλια	στρ.	33000	8,5
Ἐλαιῶνες	»	130000	37,0
Καρπ. Δένδρα	»	3000	8,5

Προσθέτοντες στὴν ἀνωτέρω ἑκταση τὶς ἀγροαναπαύσεις στρ. 68.000 περίπου, βρίσκομε ὑπὸ γεωργικὴ ἐκμετάλλευση ἑκταση στρ. 420.000 δηλ. τὰ 22 ο)ο τῆς ἐπιφανείας τοῦ Νομοῦ.

δυναμίες (τῆς καθοδήγησης) ἔχουν τὴν ἀντανάκλαση τους καὶ στὴ δουλειὰ καὶ κατάσταση τῶν συντροφῶν αὐτῶν.

Πρέπει νὰ μελετηθεῖ ἡ σημερινὴ οργανωτικὴ συγκρότηση τῆς Κομμ. Ὁργάνωσης Ρεθύμνης καὶ νὰ βρεθεῖ ἡ καλύτερη συγκρότηση τῆς ἀνάλογα με τὶς σημερινές τοπικές συνθήκες.

Ἡ ἐξάλειψη τῆς ἀπόσπασης τῆς καθοδήγησης ἀπὸ τὴ βάση. Ἡ κολλητιβιστικὴ μελέτη καὶ ἐπεξεργασία τῶν πλευρῶν ζητημάτων τῆς Κομμ. Ὁργάνωσης ἀπὸ τὸ Γραφεῖο τῆς Ε. Π. Ἡ καλὴ λειτουργία τῶν φράξεων στὶς ἐξωκομικτικές ὀργανώσεις καὶ ἡ στενὴ παρακολούθησή τους, μαζὶ με τὸ πρόβλημα τῶν στελεχῶν ἀποτελοῦν τὰ βασικότερα ὀργανωτικὰ καθήκοντα ποὺ πρέπει νὰ λύσει ἡ Κομμ. Ὁργάνωση Ρεθύμνης. Μόνο ἔτσι θὰ μπορέσει νὰ παίξει τὸ ρόλο τοῦ ὀργανωτῆ καὶ καθοδηγητῆ τῶν μαζῶν στὴν πάλη γιὰ τὴ ζωὴ τους, καὶ τὶς πολιτικές τους ἐλευθερίες καὶ τὴν ἐθνικὴ Ἀνεξαρτησία τῆς χώρας.

ΕΥΘ. ΜΑΡΙΑΚΑΚΗΣ

3 ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΤΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Ἐάν διαιρέσουμε τὴν ἔκταση πού καλλιερῆται διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν βροῖσκομε μέσο ὕρο τὴν ἔκταση πού ἀναλογεῖ σὲ κάθε οἰκογένεια δηλ. στρ. 26 περ. κατανεμόμενα ὡς ἑξῆς:

Σιτηρὰ στρ. 5, ὄσπρια στρ. 0,5, κηπευτικά στρ. 0,5, κτηνοτροφικά φυτὰ στρ. 4, ἀμπέλια στρ. 2, ἔλαιῶνες στρ. 8, Καρποφ. δένδρα στρ. 2,

Ἡ ἀνωτέρω κατανομή ἀποτελεῖ μέση στατιστικὴ ἀναλογία. Τὴν διάκριση σὲ μικρὴ, μέση καὶ μεγάλη ἀγροτικὴ ἐκμετάλλευση καὶ τὶς παραλλαγές τῶν συνθετικῶν μερῶν κάθε κατηγορίας ἀναλόγως τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν διαφόρων περιοχῶν, κάνουμε παρακάτω κατὰ ἐπαρχίες.

4 ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΛΑΣΗΘΙΟΥ

Στὸν Νόμο Λασηθίου ἐπικρατεῖ ἡ μικρὴ ἀγροτικὴ ἰδιοκτησία μὲ αὐτοπρόσωπη καλλιέργεια, δεινρῶδη κυρίως ἐκμετάλλευση τῆς γῆς, καὶ—σχετικὰ μὲ ἄλλα διαμερίσματα τῆς Ἑλλάδας, ποικίλη, ἐντατικὴ καλλιέργεια μικτῆ γεωργοκτηνοτροφική.

Τὸ σύστημα αὐτὸ τῆς ἐκμετάλλευσης τῶν φυτικῶν καὶ ζωϊκῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς ἀπὸ τῆ μιὰ μεριά καὶ τῆς διαθέσιμης ἐργατικῆς δυνάμεις τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀπασχολεῖ μεγάλο ἀριθμὸ ἡμερομισθίων τῆς ἀγροτικῆς οἰκογενείας καὶ δίδει σχετικὰ μεγάλη ἀκαθάριστη πρόσοδο, πὸν ἐξασφαλίζει ἀνεκτὸ βιωτικὸ ἐπίπεδο.

Στὴν κατανομή τῶν τριῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, φυσικῶν παραγόντων κεφαλαίου καὶ ἐργασίας, τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ κατέχουν οἱ φυσικοὶ παράγοντες καὶ ἡ ἐργασία, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ τελευταία ἀμοιβεται κατὰ κανόνα πολὺ ὀλιγώτερον παρὰ ἡ ἐργασία τῶν ἐργατῶν στὴν πόλη. Χαρακτηριστικὰ τῆς ὀπωσδήποτε ἐντατικῆς καλλιέργειας τῆς γῆς εἶναι: α) Τὸ ὑψηλὸ ποσοστὸ τῆς δεινρῶδους καλλιέργειας (54 ο)ο. β) Ἡ κατανάλωση χημικῶν λιπασμάτων πὸν ἀνέρχεται σὲ 4,5 χιλ. τόννους. γ) Ἡ ἀνάπτυξη τῆς ἀρδευτικῆς καλλιέργειας μὲ 53.000 στρέμ. τὸν χρόνο περίπου, ἀρδευομένων ἐκτάσεων (τὸ 15 ο)ο τῶν καλλίμων ἐκτάσεων) ἀπ' αὐτὲς 65 ο)ο δεινρῶδεις καὶ 35 ο)ο μὴ

δεινρῶδεις καλλιέργειες καὶ μὲ 4.100 ἀνεμάντλιες (3.600 στὸ ὄροπέδιο τοῦ Λασηθίου).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Ἡ διαίρεση τοῦ Νομοῦ σὲ ἐπαρχίες ἀντιστοιχεῖ στὶς γενικὲς τῆς γραμμές, στὴ διαίρεσή του κατὰ φυσικὲς περιοχές. Γιὰ πιὸ συστηματικὴ μελέτη τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας ἐξετάζουμε τὰ χαρακτηριστικὰ καθενεμῆς φυσικῆς περιοχῆς χωριστά, δηλ. κάθε ἐπαρχίας.

1 ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΕΡΑΜΒΕΛΛΟΥ

α) Φυσικὲς συνθήκες

Κλίμα. Τὸ ὕψος τῆς βροχῆς, εἶναι χαμηλὸ στὴν παραθαλάσσια ζώνη (περὶ τὰ 450 χιλιοστὰ στὸ χρόνο), λίγο μεγαλύτερο δὲ στὴν κοιλάδα Μερῶλου (600 χιλ.) καὶ ἀκόμα ὑψηλότερα στὴν κοιλάδα Ποτάμων (ἕως 900 χιλ.).

Ἡ θερμοκρασία, εἵνεοῖ γενικὰ ὅλες τὶς καλλιέργειες. Τὰ ἐσπεριδοειδῆ εὐδοκιμοῦν κυρίως στὰ παραθαλάσσια καὶ στὰ μεσόγεια ὅμως, μέχρι 600 μ. ὕ.

Ἡ ἀμυγδαλιὰ ἀνεβαίνει εἰς τὰ ἀνώτατα ὄρια καλλιέργειας (1.100 μ.) σὲ ὑψηλούς, προφυλαγμένους ἀπὸ τὸν Βορρᾶ, τόπους. Οἱ παγετοὶ τῆς ἀνοιξης προκαλοῦν ἀρκετὰ συχνὰ ζημιές στὴν ἀνθοφορία τῆς καὶ καταστρέφουν τὴν παραγωγή τῆς.

Τὰ ἐδάφη εἶναι κοκκινχομάτα ἀμμοαργιλοῦδη πτωχὰ σὲ ἄζωτο καὶ φώσφορο. Νερὰ ρέοντα δὲν ὑπάρχουν. Πηγές ὑπάρχουν πολλὲς μικρῆς γενικὰ παροχῆς στὴ ζώνη τοῦ ἀργιλικοῦ σχιστολίθου, ἐνῶ στὰ ἀββεστολιθικά ἐδάφη ἡ ἔλλειψη τοῦ νεροῦ εἶναι γενικὴ. Ἡ ἐξασφάλιση τοῦ ἀρδευτικοῦ καὶ τοῦ πόσιμου νεροῦ ἀποτελεῖ τὸ βασικὸ πρόβλημα τῶν φυσικῶν συνθηκῶν τῆς περιφέρειας, ἰδιαίτερα τῶν ἀββεστολιθικῶν ξηρόπληκτων περιοχῶν. Ἡ ἀντιμετώπιση του γίνεται κυρίως μὲ τὴν ἐκμετάλλευση τοῦ νεροῦ ἀπὸ τὸ ὑπέδαφος μὲσω πηγαδιῶν μὲ ἀντληση ἀπὸ ἀεραντλίες σὲ πολὺ μικρὸ δὲ βαθμὸ ζωοκίνητων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν πηγαδιῶν μὲ ἀνεμάντλιες ἀνέρχεται σὲ 180, σχεδὸν στὸ σύνολό τους στὸ νότιο τμήμα τῆς κοιλάδας Μερῶλου. Ἐπίσης ὑπάρχει ἀριθμὸς ἀνοιχτῶν πηγαδιῶν πὸν συγκεντρῶνει τὸ νερὸ πὸν τρέχει στὴν ἐπιφάνεια,

συνήθως αὐτὰ εἶναι κοινοτικά γιὰ ὕδρευση.

β) Καλλιέργητικὲς συνθήκες

Ἡ ἐπικράτηση τῆς δενδρώδους καλλιέργειας εἶναι χαρακτηριστικὴ στὴν ἐπαρχία Μερ)λου. Κύρια καλλιέργεια εἶναι τῆς ἐληῶς, κατὰ δεύτερο λόγο τῆς ἀμυγδαλιᾶς—ἐκτὸς τῆς κοινότητος Φουρνῆς ποὺ ὑποσκελίζει τὴν ἐλαιοκομία,—ἐπίσης καλλιεργοῦνται τὸ χρασάμπελο, ἡ χαρουπιὰ (στὶς ξηρικές κοινότητες τῆς Ἀνατολικῆς περιοχῆς κατέχει τὴν μεγαλύτερη ἔκταση καὶ ἀποτελεῖ σπουδαῖο μέρος τοῦ ἀκαθάριστου εἰσοδήματος), τὰ ἄλλα ὀπωροφόρα δένδρα κυρίως ἡ συγκαλλιέργεια μὲ κηπευτικά, καὶ τὰ σιτηρά, ὄσπρια καὶ κτηνοτροφικὰ φυτὰ στοὺς ἀνοικτοὺς ἀγροὺς τὰ δὲ κτηνοτροφικὰ ψυχανθῆ (βίκος, ρόβι, λαθοῦρι) καὶ ὑπὸ τοὺς ἐλαιῶνες.

Ἡ συνήθης κατανομὴ τῶν καλλιεργειῶν εἶναι:

1 Μικρὴ ἀγροτικὴ ἐκμετάλλευση μὲ 10—12 στρέμματα.

α) Σκάφη Μερ)λου β) Ξηρικὴ περιοχὴ

σιτηρά στρέμ.	2—2,5	2—2
ὄσπρια »	0,5	0,75—0,5
κηπευτ. »	0,5-0,75(πατ.)	0,25-0,5(πατ...)
κτην. φυτὰ		
ἀμπέλια στρ.	0,5-0,75	0,5
ἐλαιῶνες »	6,5—7,5	5—6
καρπ. δένδρ.	(χαρ. ἀμ.)	

Καὶ οἱ δύο μορφὲς παρέχουν ἀκαθάριστο εἰσόδημα ἀνεπαρκὲς γιὰ τὴν συντήρηση τῆς ἀγροτικῆς οἰκογένειας. Οἱ ἱκανοὶ πρὸς ἐργασίαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐργάζονται ὡς ἀγοροεργάτες στὴ μέση καὶ τὴ μεγάλη ἀγροτικὴ ἐκμετάλλευση τῆς περιοχῆς καὶ ἄλλων ἐπαρχιῶν. Ἐνα ποσοστὸ τους μετατρέπεται σὲ ἐργάτες τῶν πόλεων.

Οἱ ἀγροτικὲς ἐκμεταλεύσεις αὐτῆς τῆς κατηγορίας ἀποτελοῦν τὰ 20 ο)ο περίπου τοῦ συνόλου τῆς ἐπαρχίας.

2) Μέση ἀγροτικὴ ἐκμετάλλευση μὲ 20—30 στρέμματα.

α) Σκάφη Μερ)λου β) Ξηρικὴ περιοχὴ.

Ξηρὰ στρέμ.	3.	2—3
ὄσπρια στρ.	0,5—1	0,5—0,5
κηπευτικά στρ.	0,5—1,5	0,25—1
κτηνοτρ. φυτὰ στ.	0—0,5	0,25—0,5
ἀμπέλια στρ.	1—2	1—1,5
ἐλαιῶνες στρ.	13—18	10—13,5
καρπ. δένδρα στρ.	1—2	3—5
ἀγρανάπαυση στρ.	1—2.	3—5

Ἡ μέση ἀγροτικὴ ἐκμετάλλευση παρέχει ἀκαθάριστο εἰσόδημα ἐπαρκὲς γιὰ τὴν συντήρηση τῆς ἀγροτικῆς οἰκογένειας, σὲ χαμηλὸ βιωτικὸ ἐπίπεδο στὶς ξηρικές περιοχές, σὲ καλύτερο στὴν «Σκάφη Μερ)λου» καὶ κοιλάδα Ποτάμων.

Ὅταν ἡ ἀγροτικὴ ἰδιοκτησία καλλιεργεῖται καλὰ τὰ εἰσοδήματα φτάνουν γιὰ τὴ συντήρηση ἐξαρτᾶται δὲ τὸ περιθώριο τῆς ἐπάρκειας ἀπὸ τὸν βαθμὸ ἐκμετάλλευσης τῶν ἀγροτῶν ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους τὴν ἀγροτικὴ βιομηχανία, τὸ τραπεζιτικὸ κεφάλαιο (δάνεια) καὶ τὴν κρατικὴ φορολογία.

Οἱ μέσες ἀγροτικὲς ἐκμεταλεύσεις ἀποτελοῦν τὰ 60 ο)ο τοῦ συνόλου τῆς ἐπαρχίας.

3) Μεγάλῃ ἀγροτικὴ ἐκμετάλλευση μὲ 50—100 στρ. καὶ πλέον.

α) Σκάφη Μερ)λου β) Ξηρικὴ περιοχὴ.

σιτηρά στρ.	5—10	5—10
ὄσπρια στρ.	2—3	3—5
κηπευτικά στρ.	1—2	1—2
κτηνοτρ. φυτὰ στρ.	2—5	1—3
ἀμπέλοι στρ.	2—5	1—3
ἐλαιῶνες στρ.	20—45	19—27
καρπ. δένδρα στρ.	3—5	5—15
ἀγρανάπαυσεις στρ.	15—25	15—35.

Ἡ μεγάλη ἀγροτικὴ ἐκμετάλλευση ἀπασχολεῖ περιοδικῶς ξένους ἐργάτες κατὰ τὸ ὄργανο ἀγρῶν, σκαφῆ τῶν ἀμπελιῶν, ἐληομάζωμα καὶ μάζωμα τῶν χαρουπιῶν. Παρέχει ὑψηλότερο οἰκονομικὸ ἐπίπεδο ἀπὸ τὶς ἄλλες καὶ ἀποτελεῖ τὴ βάση ἐξόρμησης πρὸς τὰ ἀστικά ἐπαγγέλματα. Συνιστᾶ τὰ 20 ο)ο περίπου τοῦ συνόλου τῶν ἐκμεταλλεύσεων τῆς ἐπαρχίας.

γ) Τεχνικὴ ἐξέλιξη τῆς ἀγροτικῆς ἐκμετάλλευσης στὴν Ἐπαρ. Μεραμβέλλου.

Ἡ τεχνικὴ ἐξέλιξη τῆς ἀγροτικῆς ἐκμετάλλευσης στὴν Ἐπαρ. Μεραμβέλλου παρουσιάζει διαφορισμὸ στὴν περιοχὴ τῶν ἀργιλλοσχιστωδῶν πετρωμάτων καὶ στὴν περιοχὴ τῶν ἀσβεστολιθικῶν.

Στὴν πρώτην περιοχὴ. (Σκάφη Μερ)λου καὶ κοιλάδα Ποτάμων) ἡ ἐξέλιξη γίνεται ἔτσι.

Μετὰ τὴν ἐκχέρωση τοῦ ἐδάφους, οἱ ἀφαιρούμενες μεγαλύτερες πέτρες χρησιμοποιοῦνται γιὰ συστηματοποίηση του σὲ πεζοῦλες μὲ κλήση μᾶλλον ἔντονη καὶ καλλιεργεῖται ἡ ἔκταση σὰν «ἀνοικτὸς ἀγρὸς» μερικὰ χρόνια μὲ ἀμειψισπορὰ σι-

τηρά, ὄσπρια, κτηνοτροφικά φυτά, ἀγραναπαύσεις καὶ βελτιώνονται συνεχῶς με ἀφαίρεση τῆς πέτρας πού τυχόν ἔμεινε καὶ ἐλάτωση τῆς κλίσης. Ἀκολουθεῖ δὲν δροῶδης ἐκμετάλλευση τοῦ ἄγροῦ. Καὶ ἂν μὲν μπορεῖ νὰ εὐρεθεῖ εὐκόλα νερὸ — αὐτὸ συμβαίνει γιὰ ὀρισμένες θέσεις καὶ γιὰ πολὺ μικρὸ ποσοστὸ τοῦ ἐδάφους—ἀνοίγεται πηγὰδι ἢ κτίσσεται δεξαμενὴ, ἐγκαθίσταται σύστημα ἀντλήσης ἢ συγκέντρωσης τοῦ νεροῦ καὶ μετατρέπεται ὁ ἄγρος σὲ περιβόλι με συγκαλλιέργεια κηπευτικῶν καὶ δένδρων (ἐσπεριδοειδῆ, βερικοκιές, δαμασκηνιές, ἀπιδιές, ρογδιές κλπ.). Ἄν δὲν μπορεῖ νὰ γίνει ὑδρευτικὴ καλλιέργεια, τὰ βαθυτέρα χωράφια πού συγκρατοῦν περισσότερο ὑγρασία καὶ ἔχουν καλὴ προσηλιακὴ ἔκθεση φυτεύονται ἀμπέλια καὶ τὰ πιὸ ξηρικά ἐλαιῶνες. Τὰ ξηρότερα, ἄλλα σὲ θέσεις φυλαγμένες ἀπὸ τὸν Βορρᾶ, φυτεύονται ἀμυγδαλιές καὶ τὰ χειρότερα τέλος χωράφια, πετρώδη, βραχώδη πολὺ ἐπικλινῆ, ἀνεμόδαρτα φυτεύονται με χαρουπιές.

Ἡ τυπικὴ αὐτὴ ἐξέλιξη παρουσιάζει μερικὲς παραλλαγές. Ἡ πιὸ συνήθης εἶναι ἡ ὕπαξη δένδρων (ἀμυγδαλιές, χαρουπιές, ἐλνές, ἀπιδιές) μέσα σὲ ἀνοικτὰ χωράφια αὐτὰ ἦσαν ἄγρια πού μπολιάστηκαν καὶ τᾶφισαν ἐπὶ τόπου με τὴν πρόθεση μὴ μέρη νὰ δεινδροφυτευτεῖ ὅλο τὸ χωράφι.

Ἐπίσης ἡ ἐγκατάσταση δεινδρώδους καλλιέργειας μπορεῖ νὰ γίνει ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκχέρωση χωρὶς προηγούμενη καλλιέργεια ἐτησίων φυτῶν, Ἀρκετὰ συνηθισμένοι εἶναι οἱ ξηρικοὶ δεινδρόκηποι ἀπὸ ἀμυγδαλιές, ἀπιδιές, βερικοκιές, ἐσπεριδοειδῆ.

Ἡ βασικὴ βελτίωση τῆς γεωργικῆς ἐκμετάλλευσης στὴν παραπάνω πρώτῃ περιοχῇ εἶναι ἡ μετατροπὴ τῆς καλλιέργειας σὲ ποτιστικὴ,

Στὴ δευτέρῃ περιοχῇ (ξηρικὴ ζώνη Α. Β. καὶ Ν. Μεροῦ) χωρὶς τὴν κοιλάδα Καλοῦ Χωριοῦ) ἡ ἐξέλιξη τῆς καλλιέργειας γίνεται ἔτσι:

Ἡ ἐκχέρωση τοῦ ἐδάφους, ἐπειδὴ αὐτὸ εἶναι πολὺ πετρώδες καὶ βραχώδες δὲν γίνεται ὀλοκληρωμένη παρὰ μόνον στὰ σχετικὰ πιὸ ψαχνερά μέρη στὶς πλαγιές καὶ τοὺς λάκκους. Στὸν πυθμέ-

να αὐτῶν τῶν λάκκων συγκεντρώνεται ἀμυδρὸς κοκινόχρωμα. Ὅπως στὸ ὄροπέδιο Λασηθίου Ὀμαλοῦ κλπ. καὶ στὰ μικρότερα «λακούδια» τῶν ἀσβεστολιθικῶν βουνῶν.)

Σὲ ὅλα τὰ ἄλλα μέρη ἡ ἐκχέρωση γίνεται τοπικά, κατὰ μικρὰ τμήματα. στὰ πιὸ ὀμαλὰ μέρη, πού χωρίζονται ἀναμεταξύ τους με περιοχὲς βραχώδεις ἢ πολὺ ἐπικλινεῖς.

Πολλὲς φορὲς στὶς βραχώδεις καὶ πολὺ ἐπικλινεῖς περιοχὲς ἡ καλλιέργεια τοῦ ἐδάφους περιορίζεται στὸν χώρο μόνον κάτω ἀπὸ τὸ δένδρο ἢ δὲ βελτιωτικὴ ἐργασία τῆς γῆς συνίσταται σὲ μικρὸ τοῖχο ἀπὸ ξερολιθιά στὴν κάτω μεριὰ τῶν ριζῶν.

Τὰ μεγαλύτερα κτήματα πού ἐκχερώωνται συστηματοποιοῦνται σὲ πεζοῦλες με μεγάλη συνήθως κλίση καὶ εἴτε καλλιερгоῦνται μερικὰ χρόνια με σιτηρὰ—ψυχανθῆ, εἴτε ἀπευθείας δεινδροφυτεύονται, συγκαλλιεργούμενα συνήθως με σιτηρὰ—ψυχανθῆ, μέχρις ὅτου μεγαλώσουν τὰ δένδρα. Με τὴν πάροδο τοῦ χρόνου βελτιώνεται τὸ ἔδαφος, με ἐλάτωση τῆς κλίσης. Ἡ δεινδροφυτία γίνεται καὶ ἐδῶ ὅπως ἀνεφέρθη προηγουμένως. Κατὰ προτίμηση οἱ ἀμπελώνες ἐγκαθίστανται στοὺς λάκκους (λακούδια) τῶν βραχώδων αὐτῶν περιοχῶν, στὰ πλάγια δὲ με μικρὰ κλίση οἱ ἐλαιῶνες. Στὰ πιὸ βραχώδη καὶ ἐπικλινῆ ἔδαφη οἱ ἀμυγδαλιές (σὲ μέρη φυλαγμένα σχετικὰ ἀπὸ τὸ Βορρᾶ) καὶ στὰ χειρότερα ἔδαφη, πολλὲς φορὲς με μικρὴ μόνον ξερολιθιά στὴ βάση τῶν δένδρων ἢ καὶ χωρὶς καμμιά καταργασία τῆς γῆς, ἀνάμεσα σταὺς βράχους, ἀναπτύσσονται οἱ χαρουπιές (οἱ τελευταῖες μπολιασμένες πάντοτε ἐπὶ τόπου),

Στὴν περιοχῇ αὐτῇ τὸ νερὸ δὲν φτάνει συνήθως οὔτε γιὰ πόσιμο, συνεπῶς σπανιότατα συναντοῦμε ποτιστικὸς κήπους ἀπὸ πηγὰδα ἢ στέρνες καὶ πολὺ σπάνια ἀπὸ πηγές. Ἡ μορφὴ πού ἐπικρατεῖ εἶναι τοῦ ξηρικοῦ κήπου με πρόψιμα κηπευτικά, σὲ χωράφια πού συγκρατοῦν κάποια ὑγρασία. Καὶ ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας γίνεται ἐδῶ χειμερινῇ μετὰ τὶς πρώτες βροχές,

(συνεχίζεται)
ΜΙΧ. ΤΣΙΧΛΗΣ

ΑΠΕΡΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ

Ἡ πρώτη ὀργάνωση τοῦ Συνδικαλισμοῦ βρίσκεται βαθειὰ πολὺ βαθειὰ μέσα στὰ χρόνια τῆς πολυκύμαντης ἱστορίας τοῦ τόπου μας, ξεφυλλίζοντας κανεὶς τὴν ἱστορία βλέπει πὼς τὸν καιρὸ τῶν Βενετσιάνων ἀνθούσανε οἱ συντεχνίες καὶ ἀδελφότητες πού παράλληλα μὲ τὸν θρησκευτικὸ χαρακτήρα πού εἶχαν, πέραν μέρους πολλῆς φορῆς καὶ τοῦ κοινωνικῆ καὶ οἰκονομικῆ κίνηση τοῦ τόπου. Οἱ περιφημότερες ἦταν οἱ συντεχνίες τῶν καλαφάτιδων, ραπτῶν, μαραγκῶν, πού εἶχαν γιὰ Ἐκκλησία τους τὸν σημερινὸ Ἅγιο Δημήτριο, ἡ συντεχνία τῶν τσαγκαράδων καὶ τῶν χισιτάδων. Οἱ συντεχνίες αὐτὲς διευθυνότανε ἀπὸ τὸν πρωτομάστορα πού ἐρχότανε καὶ σὲ συνάφεια μὲ τὶς ἀρχὲς γιὰ τὰ διάφορα ζητήματα τῆς συντεχνίας. Τὰ ἐπαγγέλματα τὸν καιρὸ τῶν Βενετσιάνων μαζὺ μὲ τὶς τότε συντεχνίες ἀπισχολοῦσε ἡ ἀγγορία πού βαστοῦσε 6 μῆνες καὶ πού εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ βάζουν ἀντικαταστάτη (δὲν ξέρω ὅμως ἂν καὶ τότε ἦταν κανένας Βλάσης ἢ Μωκουλάκης πού τὴ ρύθμιζε). Αὐτὴ ἡ ἱστορία συνεχίζεται καὶ ἐπὶ τουρκοκρατίας στὸ εἰκοσιεπτάχρονο διάστημα τῆς πολιτορίας τοῦ Καστροῦ ἀπὸ τοὺς τούρκους 1645—1669 συντεχνίες δὲν ὑπῆρχαν στὴν Κρήτη καὶ κείνες πού ὑπῆρχαν στὸ κάστρο τὸ πολιορκημένο, χαλαρώσανε ἀπὸ τὴν πολύχρονη πολιορκία. Σ' ὅλη τὴν Κρήτη ξέσπασε ἡ τρομερότερη μορφή τῆς ἀγγορίας δὲν ἐξαιρεθῆκανε οὔτε οἱ κληρικοί. Μετὰ τὴν ἄλωση τοῦ Καστροῦ στὰ 1670 βλέπουμε νὰ ὑπάρχει συντεχνία στὸ λιμάνι καὶ νὰ δουλεύουνε οἱ λιμενεργάτες πού φέρανε οἱ τοῦρκοι ἀπὸ τὴν Τσακωνιά (Πελοπόννησο). Ἦταν τόσο πολλοὶ στὸ λιμάνι πού τὸ 1672 μὲ ὑπόμνημά τους γυρεύουνε νὰ ἐφαρμοσθεῖ ἡ ἕκ περιτροπῆς ἐργασία.

Στὴν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας οἱ συντεχνίες βρῖσκανε περισσότερο ὑποστήριξη παρὰ στὸν καιρὸ τῶν Βενετσιάνων, ξεφυλλίζοντας τὶς τουρκικὲς φυλλάδες βρῖσκει κανεὶς σωρὸ ἀπὸ αἰτήσεις καὶ ὑπομνήματα συντεχνιῶν γιὰ τὰ διάφορα ζητήματα οἰκονομικὰ καὶ ἐπισιτιστικὰ, βρῖσκει κανεὶς ἀκόμα καὶ ἐνστάσεις γιὰ τὴ θέση τοῦ Πρωτομάστορα (Προέδρου).

Καὶ τότε τὴν μεγαλύτερη ἐργατικὴ κίνηση τὴν βλέπουμε στὰ λιμάνια πού ἦταν καὶ εἶναι πάντα νευραλγικὰ σημεῖα τοῦ Νησιοῦ. Στὰ 1745 ἔχουμε τὴν πρώτη ἐργ. ἀπεργία στὸ Κάστρο, κτίζεται τὸ κονάκι ἐνὸς Μπέη. Οἱ ἐργάτες παρατήσανε τὴ δουλειά, γιὰ αὔξηση μεροκάματου. Ὁ Μπέης τοὺς ἔκανε μῆνυση στὸ Ἱεροδικεῖο (βλέπετε τότε δὲν εἶχαν ἐφευρεθεῖ οὔτε τὰ πολυβόλα οὔτε τὰ δημοκρατικὰ συστήματα, ἐπιτροπὲς ἀσφαλείας κλπ.) καὶ ἡ ἀπόφαση τοῦ Ἱεροδικαστῆ χαρακτηρίζει τὴν πράξη ὡς νεωτερισμὸ, ὁ χαρακτηρισμὸς εἶναι «καινὰ δαιμόνια». Ὑστερα ἀπὸ διαταγὴ τοῦ Πασᾶ τοῦ Καστροῦ κλείσθηκε ὁ Πρόεδρος τῆς συντεχνίας τῶν μαραγκῶν καὶ διατάχθηκε νὰ συμμορφωθεῖ μὲ τὴν ἀπόφαση τοῦ Ἱεροδικείου (1ος κώδικας τουρκ. ἀρχείου σελ. 6) στὸ κώδικα 171 σελ. 48 βλέπουμε τὸ 1744 ξέσπασε μεγάλη ἀκρίβεια πού ὡς συνέπεια εἶχε νὰ κάνουν αἰτήσεις καὶ ὑπομνήματα ἡ συντεχνία τῶν χισιτάδων πρὸς τὸν Πασᾶ νὰ ἀπαλλαγῶν οἱ χριστιεὶ ἀπὸ τὴν ἀγγορία γιὰ τὴν ἐπισκευὴ τοῦ Φρουρίου. Στὸν καιρὸ τῆς Αἰγυπτιακῆς κατοχῆς 1831—41 βρῖσκονται οἱ συντεχνίες σὲ πραγματικὴ ἀνθηση μὲ ἕνα σωρὸ εὐεργετικὰ μέτρα καὶ τὰ ἐργα πού γίνανε τότε, δὲν γίνανε μὲ ἀγγορία ἀλλὰ μὲ πληρωμὴ, ὅπως καὶ τὸ Ὑδραγωγεῖο τῆς Ἁγίας Εἰρήνης. Τόσο ἦταν ἀναπτυσσόμενες οἱ συντεχνίες στὸ Ἡράκλειο, πού στὰ 1720 πῆραν ἀπὸ ἐκεῖ μαραγκοὺς καὶ πρωτομάστορους γιὰ τὸ Βιδίνι τῆς Ρουμανίας. Ἔτσι μὲ τὸ πέρασμα τῶν χρόνων τῆς σκλαβιάς μέσα στὸ καμίνι τῆς πάλης γιὰ τὴν λευτεριά ἀναπτύσσεται καὶ ὁ συνδικαλισμὸς. Μέσα στὰ βαθειὰ σκοτάδια τῆς τουρκοκρατίας διεκδικοῦσαν οἱ πρόγονοί μας τὸ ψαμί καὶ τὴ λευτεριά μέσα ἀπ' τὶς συντεχνίες τους, αὐτὸ δείχνει ὅχι μόνον τὴ ζωτάνια τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος μέσα στὴν Κρήτη ἐπὶ τουρκοκρατίας ἀλλὰ καὶ ὅτι ὁ σημερινὸς συνδικαλισμὸς ἔχει βαθειὰ τὴ ρίζα του μέσα στὸ βάθος τῆς ματωβαμένης ἱστορίας τοῦ τόπου μας καὶ ἔτσι τὰ θεμέλια του πατοῦν στὸ ριζιμῶ λιθάρι τῆς ἱστορικῆς πραγματικότητας πού δὲν μποροῦν νὰ τὰ κλονίσουν οὔτε ὁ παρεμβα-

Η ΘΕΣΗ ΜΑΣ ΣΤΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

«Ένα από τα πιο κακόβουλα, συκοφαντικά αλλά και άνοητα και χοντροκομμένα επιχειρήματα που επιστρέφουμε ή αντίδραση στην παλη της κατά του προοδευτικού δημοκρατικού κινήματος, είναι και ο ισχυρισμός ότι είμαστε οι πιο άμειλιτοι πολέμιοι της θρησκείας. Δεν ύπαρχει ψευτιά, άτιμία, άνηθικότητα, αίσχροτητα και παραποίηση που να μη χρησιμοποιήθηκε κατά καιρούς έναντι του Κόμματός μας για το σκοπό αυτό. Δεν έδιστασαν να μας συκοφαντήσουν ότι κάψαμε τις εκκλησίες και με την πρόθεση να τις μετατρέψουμε σε σταύλους, ότι στις χώρες της Λαϊκής Δημοκρατίας και Σοσιαλισμού οι πιστοί δεν έχουν το δικαίωμα να ασκούν ελεύθερα τα θρησκευτικά τους καθήκοντα, ότι ο κληρός εκεί συλλαμβάνεται, φυλακίζεται, εξορίζεται.

Είναι αλήθεια ότι πολλές από τις διαδομένες αυτές προλήψεις άρχισαν να κλονίζονται ύστερα από το μεγάλο έθνικό άπελευθερωτικό άγώνα που στις πλατειές λαϊκές μάζες δόθηκε ή δυνατότητα να έλθουν σε έπαφή μαζί μας, να μας γνωρίσουν και να ίδούν την πολιτική μας. Μα και πολλές άλλ' αυτές μένουν, γιατί εξακολουθούν να καλλιεργούνται στα πιο καθυστερημένα στρώματα με τη μιά είτε με την άλλη μορφή.

Σκοπός του σημερινού μας άρθρου είναι να δείξουμε ποιά είναι ή θέση των κομμουνιστών απέναντι στη θρησκεία, αλλά και να δείξουμε και με στοιχεία ν' αποδείξουμε ότι κείνοι άκριβώς που χρησιμοποιήσαν και χρησιμοποιούν τη θρησκεία σαν όπλο για την πραγματοποίηση των πιο άκατονώμαστων αντίδραστικών τους σκοπών, είναι όχι έμεις αλλά οι αντίθετοί μας, οι πολέμιοι μας, δηλαδή ο κόσμος της «έθνικοφροσύνης».

Και πριν μιλήσουμε για την Ελλάδα και για τη στάση που παίρνουν οι έλληνες κομμουνιστές απέναντι στη θρησκεία, θα θέλαμε να δώσουμε στους αναγνώστες λίγα στοιχεία για το πως λύθηκε το πρόβλημα αυτό στη Σοβ. Ένωση. Κι αυτό γιατί στη Σοβ. Ένωση αναφέρονται συνήθως οι επικριτές μας για να παραποιήσουν την αλήθεια και να βγάλουν ανάλογα συμπεράσματα και για τους έλληνες κομμουνιστές.

Όσο και να φαίνεται παράξενο σε όσους δεν μελέτησαν την πραγματικότητα, ή Σοβ. Ένωση είναι ή χώρα όπου περισσότερο από

τισμός του Στράτου ούτε και οι εύσεβεις πόθοι των λαοπροβλήτων και των τσιρακιών τους.

Στόν καιρό των κρητικών έπαναστάσεων υπήρχαν και πάλι οι συντεχνίες που άσφαλώς θα συνέτειναν κι αυτές έμμεσα στο σκοπό των παλληκαριών που πολεμούσαν στα βουνά τόν ξένο κατακτητή.

Σ. ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΗΣ

όποιοδήποτε άλλο μέρος του κόσμου είναι έξ ασφαλισμένο το δικαίωμα της ελευθερίας της συνείδησης και το δικαίωμα της ελεύθερης άσκησης των θρησκευτικών καθηκόντων.

Ο καθένας είναι άπόλυτα ελεύθερος να πιστεύει στη θρησκεία που του άρέσει. Δεν είναι άνεκτή καμιά διάκριση και τιμωρείται κάθε περαιορισμός ή διωγμός ενάντια στις θρησκευτικές πεποιθήσεις ή την άσκηση των θρησκευτικών λειτουργιών. Το δικαίωμα αυτό επικυρώθηκε με διάταγμα του Όχτώβρη του 1917 μόλις ή έξουσία πέρασε στα χέρια των εργατών και άγροτών. Άπαγορεύεται στο έσωτερικό της δημοκρατίας—λέει το σχετικό διάταγμα—να εκδίδονται τοπικοί νόμοι ή αποφάσεις που μπορούν να έμποδίσουν ή να περιορίσουν την ελευθερία της συνείδησης ή να δίνουν οποιαδήποτε προνομία ή πλεονεκτήματα σε πολίτες, ανάλογα με τη θρησκεία που πιστεύουν. Κάθε πολίτης είναι ελεύθερος να πιστεύει όποιο θρησκευτικό δόγμα θέλει ή και να μην πιστεύει σε κανένα».

Και παρακάτω:

«Η άσκησης των θρησκευτικών τελετών επιτρέπεται ελεύθερα».

Με το διάταγμα της 8ης Άπριλίου 1929 καθορίζονται πιο συγκεκριμένα τα δικαιώματα για την ελεύθερη άσκηση της λατρείας στην ΕΣΣΔ. Το διάταγμα αυτό αναφέρει:

Άρθρο 24.—Μυσταγωγοί ή οργανωτές θρησκευτικών συνεδρίων, συνελεύσεων ή συνδιασκέψεων μπορεί να είναι θρησκευτικές ενώσεις ή ομάδες πιστών, οι εκτελεστικοί τους οργανισμοί καθώς και, οι εκτελεστικοί οργανισμοί των θρησκευτικών συνεδρίων.

Άρθρο 45.—Το κτίσιμο νέων εκκλησιών επιτρέπεται με αίτηση των θρησκευτικών σωματείων με τόν όρο ότι θα τηρηθούν οι γενικοί τεχνικοί όροι για την ανέγερση οικοδομών.

Άρθρο 57.—Οι συνελεύσεις των πιστών κατά ομάδες ή ενώσεις μπορεί να γίνονται στα κτίρια τα άπερωμένα για τη λατρεία ή σε ειδικούς χώρους που άνταποκρίνονται στους τεχνικούς και υγιεινούς κανόνες για κάθε συγκέντρωση χωρίς προηγούμενη είδοποίηση ή άδεια των άρχων.

Άρθρο 57.—Για τις θρησκευτικές λιτανείες που γίνονται γύρω από την εκκλησία δεν χρειάζεται καμιά ειδική άδεια ή είδοποίηση έφ' όσον δεν έμποδίζουν την κυκλοφορία».

Το νέο διάταγμα του Λαϊκού Έπιτροπάτου των Έσωτερικών με ήμερομηνία 1η Όχτώβρη 1929 αναφέρει ότι «οι πιστοί μπορούν:

- α) Να κάνουν τις ιεροτελεστίες τους.
- β) Να συναθροίζονται για προσευχή.
- γ) Να διαχειρίζονται την περιουσία της εκκλησίας.
- δ) Να ρυθμίζουν τα σχετικά με την άσκηση των άστικών δικαιωμάτων, τη διοίκηση των θρησκευτικών πόρων και τόν έορτασμό των θρησκευτικών τελετών.
- ε) Να παίρνουν μέρος στα θρησκευτικά συνέδρια.

στ) Νά ἐλέγουν τούς θρησκευτικούς λει-
τουρούς.

Ἀπό τὰ παραπάνω βλέπουμε ὅτι ἡ Σοβιετι-
κή ἐξουσία ἐγγυᾶται τὸ δικαίωμα ὑπαρῆς σὲ
ὅλα τὰ θρησκευτικὰ ρεύματα καὶ θρησκείες.

Ἡ Σοβιετικὴ ἐξουσία δὲν κάνει διάκριση
ἀνάμεσα στοὺς πολίτες τῶν ἀποφύων θρησκευ-
μάτων. Οἱ ταυτότητές τους, τὰ διαβατήρια, οἱ
πράξεις γέννησης κλπ. δὲν ἀναφέρονται τῇ θρη-
σκείᾳ πού ἀνήκουν. *Ὅλοι οἱ πιστοὶ ἀνεξάρ-
τητα ἀπὸ τὴν πεποιθίσει τους εἶναι ἴσοι ἀπέ-
ναντι στὸ νόμο. Καμιά θρησκεία δὲν ἔχει ἰδι-
αίτερα προνόμια. Τὸ Σοβιετικὸ κράτος ἐγγυᾶ-
ται τὴν ἐλεύθερη ἀσκηση τῶν δικαιωμάτων σὲ
ὅλες τὶς θρησκευτικὲς ὁργανώσεις. Τιμωρώντας
σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 125 τοῦ ποινικοῦ κώδι-
κα μὲ ἕξη μῆνες καταναγκαστικὰ ἔργα ὅσους
παρεμποδίζουν τὸ γιορτασμὸ τῶν θρησκευτικῶν
τελετῶν. Ἡ Σοβιετικὴ ἐξουσία ἐπαγορεύει
ἐπίσης αὐστηρὰ ὥστε ἡ ἀντιθρησκευτικὴ προ-
παγάνδα πού γίνεται ἀπὸ άτομα ἢ ὁργανώσεις
νὰ μὴν πληγώνει καὶ νὰ μὴν προσβάλλει τὰ
θρησκευτικὰ αἰσθήματα τῶν πιστῶν ἀλλὰ νὰ
γίνεται μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἐπιστημονικῆς ἀντί-
ληψης.

Οἱ γιορτὲς τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, γιορ-
τάζονται στὴν ΕΣΣΔ σύμφωνα μὲ τὸ ἡμερολό-
γιό τῆς Ἐκκλησίας, δηλαδὴ μὲ τὸ Ἰουλιανὸ ἡ-
μερολόγιό πού εἶναι 13 μέρες πίσω ἀπὸ τὸ
Γρηγοριανό. Μέρα τῆς βδομαδιατικῆς ἀνά-
παυσης ἔχει ὀρισθεῖ ἡ Κυριακὴ γιὰ τοὺς χρι-
στιανούς καὶ ἡ Παρασκευὴ γιὰ τοὺς μουσουλ-
μάνους. Ἡ Σοβιετικὴ ἐξουσία σέβεται τὶς θρη-
σκευτικὲς παραδόσεις καὶ τὰ θρησκευτικὰ ἔθι-
μα ὅπως εἶναι οἱ κηδεῖες, οἱ σταυροὶ στοὺς
τάφους, ἡ ἐξομολόγησι, ἡ μετάληψι, τὸ πέ-
πλο, ὁ φερετζὸς γιὰ τὶς γυναῖκες τῆς Ἀνατο-
λῆς καὶ ἡ περιτομὴ γιὰ τοὺς Ἑβραίους. Κρατι-
κὰ ἐργοστάσια παρασκευάζουν καὶ ἐφοδιάζουν
τὰ ἀντικείμενα γιὰ τὴ λατρεία καὶ τὰ ἄμφια,
παρασκευάζουν καὶ ἐφοδιάζουν τὸ πασχάλι-
τικο ψωμί, τὰ κόκκινα αὐγά εἴτε τὰ ἄζυμα γιὰ
τοὺς Ἑβραίους.

Ἡ Σοβιετικὴ ἐξουσία δὲν βάζει κανένα ἀπο-
λύτως ἐμπόδιο στὶς θρησκευτικὲς ὁργανώσεις,
στὸν καθορισμὸ τῆς ἑσωτερικῆς λειτουργίας
τους, στὴν ὁργάνωσι τῶν ἐνοριῶν, τῶν κοινο-
τήτων τους καὶ στὴν ἐλεύθερη ἐπιλογὴ τῶν ἀρ-
χιηγῶν τῆς Ἐκκλησίας ὅπως εἶναι ἡ Ἱερά Σύνο-
δος τῶν Ὁρθόδοξων μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Πα-
τριάρχη, τὸ Ἐθνικὸ Συμβούλιό τῶν Εὐαγγελι-
στῶν, ἡ Κεντρικὴ Διεύθυνσι τῶν Μουσουλμάνων
μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Μουφτὴ κλπ. καὶ ἐπι-
τρέπει νὰ βγαίνουν ἐλεύθερα τὰ βιβλία τους,
οἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ τους. Μὲ τὸ
σύνταγμα τοῦ 1936 ἔγινε ἐνῆ ἀκόμα βήμα:

Παραχωρήθηκε τὸ δικαίωμα ψήφου καὶ
στοὺς κληρικούς ὅπως σὲ ὁρισμένους ἄλλες κα-
τηγορίες τοῦ πληθυσμοῦ πού εἶχαν κρατήσει
ἐχθρική στάση ἀπέναντι τῇ Σοβιετικῇ ἐξουσίᾳ,
ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς σημερινές τους πολιτικὲς
πεποιθίσει.

Μὲ τὰ στοιχεῖα αὐτὰ πού ἀναφέραμε, ἀπο-
δείχτηκε πόσο ἀνόητα, καθόβουλα καὶ μυθώ-
δη εἶναι ὅσα γράφτηκαν καὶ γράφονται κατὰ
καιρὸς γιὰ τὸ δῆθεν διωγμὸ τῆς θρησκείας
στὴ Σοβ. Ἐνωσι. Τα γεγονότα αὐτὰ πιστο-
ποιήθηκαν καὶ ἀπὸ ἀντιπροσώπους τοῦ Τύ-

που, ἄγγλους καὶ ἀμερικανούς καθὼς καὶ ἀπὸ
ξένους πολιτικούς ἡγέτες καὶ θρησκευτικούς
ἀρχηγούς, ὅπως ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ὑόρκης
Κύριλλος Χάρμετ πού ἐπισκέφθηκε τὴ Ρω-
σία. *Ὅλοι αὐτοὶ διαπίστωσαν καὶ διακήρυξαν
τὸ φαινόμενο τῆς ἀπολυτῆς ἐλευθερίας τῆς συ-
νειδήσεως πού παρουσιάζεται στὴ Σ. Ἐνωσι.
Χάρη σ' αὐτὴ τὴν ἐλευθερία τῆς συνείδη-
σεως στὴ θέση τῶν παλιῶν θρησκευτικῶν
διενέξεων πού στὴν Τσαρική Ρωσία μὲ
τοὺς ἄγριους διωγμούς κατὰ τῶν Ἑβραί-
ων καὶ μουσουλμάνων καταξέσκιζαν τὸ
λαὸ—παρουσιάζει σήμερα ἡ ἠθικοπολιτικὴ
ἐνότητα πού τὸσο θαυματουργοῦσε στὸ μεγάλο
πατριωτικὸ πόλεμο κατὰ τῶν βαρβάρων κατα-
κτητῶν.

* *

Καὶ τώρα ἂς ἐξετάσουμε πῶς παρουσιάζε-
ται τὸ ἴδιο πρόβλημα στὶς ἄλλες χώρες, τὶς
λεγόμενες χώρες τῆς Δυτ. Δημοκρατίας. Δὲν
ἀναφέρουμε ἐδῶ γιὰ τὴ στάση τοῦ χιτλερι-
κοῦ καὶ ἰταλικοῦ φασισμοῦ ἀπέναντι τῇ θρη-
σκείᾳ γιατί εἶναι σ' ὅλους γνωστὴ: ἀπ' ὅπου
πέρασαν—οἱ φασίστες ἐπιδρομεῖς κάρφιν ἐκκλη-
σίες, κατὰστρέψαν τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ τὴν ἅγια
Τράπεζα, βεβήλωσαν καὶ μόλυναν τὴ θρησκεία.
Ἄλλὰ καὶ στὶς λεγόμενες χώρες τῆς Δυτ. Δη-
μοκρατίας δὲν ἐξασφαλίζεται τὸ δικαίωμα τῆς
ἐλεύθερης συνείδησεως καὶ ἀνεξαρτησίας. Ἀνα-
κηρύσσεται ἐπίσημη, ἀνώτατη καὶ κληρονομή-
σα θρησκεία, ἓνα ὁρισμένον δόγμα καὶ ἐν ὀνό-
ματι αὐτοῦ τοῦ δόγματος καταδιώκονται ἄγρια
ὅλες οἱ ἄλλες θρησκείες. Μὰ ἀκόμα περισσό-
τερο, ἡ ἐπίσημη θρησκεία γίνεται τὸ στήριγμα,
τὸ βῆθος, τὸ ἀποκομῆλι τῆς ἀντίδρασεως. Δὲν
θᾶχαμε παρὰ νὰ ἀναφέρουμε ἐδῶ τὴν στάση
τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ καθολικὴ Ἐκκλη-
σία μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Πάπα ἐπίειξε τὸν πῶ
ἀνασταλτικὸ ἀντίδραστικὸ ρόλο στὸ μεγάλο
ἐθνικοασπλευθερωτικὸν πόλεμο πού διεξήγαγον
τὰ ἐνωμένα ἔθνη κατὰ τοῦ χιτλερικοῦ φασι-
σμοῦ.

Δὲν παράλειψε καμμιά εὐκαιρία πού τῆς
προσφέρθηκε γιὰ νὰ τὸν σώσει. Καὶ σήμερα
ἐξοκολοῦθε τὸν ἴδιον ρόλο, τὴν ἴδια πολιτικὴ.
Ἐνας ἰσχυρός, ἰσχυρότατος παράγον καὶ σο-
βαρὴ ἐλπίδα πού στηρίζε σήμερα τὴν ἀντιδρα-
στικὴς δυνάμεις τῆς Γαλλίας, στὴν Ἰταλία, στὴ
Γερμανία καὶ ἄλλοῦ καὶ πού ἐμποδίζει μὲς
προσδετικὴς λαϊκῆς δυνάμεις νὰ προχωρήσουν
εἶναι ἡ ἐπίσημη καθολικὴ θρησκεία. Αὐτὴ
στηρίζει τὴν ἀντίδραση, διασπᾶ τὶς ὁργανώ-
σεις τῶν ἐργαζομένων, ἰδρύει καθολικὰ συνδι-
κάτα καὶ προσφέρει τὶς ὑπηρεσίες τῆς στὰ ἀν-
τιδραστικὰ Κόμματα, ἐνῶ οἱ λαϊκῆς προσδετι-
κῆς δυνάμεις ἀγωνίζονται γιὰ νὰ πραγματοποιή-
σουν τὴ λαϊκὴ ἐνότητα. Καὶ ἐδῶ στὴ χώρα
μας κάθε φορά ἡ ἀντίδραση ἐπιχειροῦσε—
καὶ τὸ κατάρθωσε—νὰ χρησιμοποιήσει τὴ θρη-
σκεία καὶ ἰδεολογικὰ καὶ ἄμεσα σὰν ἐπίσημο
κρατικὸ ὄργανισμὸ γιὰ τοὺς σκοποὺς τῆς. Δὲν
ἀναφέρουμε ἐδῶ—γιατί δὲν μᾶς ἐπιτρέπει ὁ
χῶρος—πῶς χρόνια ὀλίγιστα ὑστερὰ ἀπὸ τὸ
1821 ἡ ἐπίσημη θρησκεία κίλυψε καὶ στηρίζε
τὴν ἀστοσοφικὰ ἰδεολογία καὶ ἰδίαιτερα
τὴν ἰδεολογία τῆς Μεγάλης Ἰδέας πού τόσες
καταστροφές ἐπισφύρευσε στὴ χώρα μας.

Θά περιοριστοῦμε σὲ ἐντελῶς πρόσφατα γε-
γονότα. Κανείς δὲν θά ξεχάσει πῶς ὁ δικτάτο-
ρας Μεταξῶς ἐπιχείρησε, καὶ τὸ κατόρθωσε,
νὰ χρησιμοποιήσει τὴν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία,
ἐπεμβαίνοντας στὰ ἑσωτερικὰ της γιὰ νὰ στη-
ρίξει τὸ ἀντιδραστικὸ καὶ ἀντικαϊκὸ καθε-
στῶς του. Καὶ μήπως τὸ ἴδιο δὲν ἔκαναν καὶ
οἱ Γερμανοί; Δὲν χρησιμοποίησαν τὴν ἀντίθε-
ση καὶ τὸ μίσος πού χρόνια ὀλόκληρα καλλιε-
ροῦσε ἡ ἐπίσημη ὀρθόδοξη Ἐκκλησία κατὰ τῶν
ἑβραίων γιὰ νὰ ἐξαπολύσουν ἀντιεβραϊκὰ πο-
γκρόμς στὰ ὁποῖα δυστυχῶς κατόρθωσαν νὰ
παρασύρουν καὶ ὀρισμένα καθυστερημένα στρώ-
ματα, ἐξασθενίζοντας μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ τὸ
ἑσωτερικὸ μας μέτωπο τῆς ἀντίστασης κατὰ
τῶν ἐπιδρομέων; Καὶ δὲν εἶναι μήπως οἱ ἴδιοι
οἱ Γερμανοὶ πού χρησιμοποίησαν τὴν ἐπίσημη
θρησκεία μὲ ὅλο τὸ κύρος πού διαθέτει στοὺς
πιστοὺς της, γιὰ νὰ χορήγησι τοὺς διαφοροῦς
κουσίλιγκς; Καὶ τὸν ἴδιο ρόλο δὲν ἐξακολου-
θεῖ καὶ σήμερα νὰ παίξει μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν
Δαμασκηνὸ γιὰ λογαριασμὸ αὐτῆ τῆ φορὰ τῶν
Ἑλλήνων;

Βλέπομε λοιπόν, οὖν σὲ ἀντίθεση μὲ τὴ Σ. Ἐνω-
σὴ πού ἡ Ἐκκλησία χωρίστηκε ἀπὸ τὸ κράτος
στὴς Δ. Δημοκρατίας ἢ ἐπίσημη καὶ κυριαρχοῦσα
θρησκεία χρησιμοποιεῖται σάν ἓνα μέρος τοῦ
κρατικοῦ μηχανισμοῦ γιὰ νὰ διασπείρι τις λαϊ-
κὲς μᾶζες καὶ νὰ στηρίξει τὴν ἀντίδραση. Αὐ-
τὸς ὁ ρόλος προκάλεσε καὶ τὴ σημερινὴ κρίση
μέσα στὴν Ἐκκλησία μας. Εἶδαμε π.χ. ὅτι στὸ
διάστημα τῆς κατοχῆς ὁ κατώτερος ἰδίας κλη-
ρος ἀλλὰ ἀκόμα καὶ ἓνα μέρος ἀπὸ τὸν ἀνώτε-
ρο πού διατηροῦσαν καὶ συνέχιζαν τὴ λαϊκὴ
παραδόσεις, ξεσηκώθηκαν ἐνάντια στοὺς προ-
δότες τῶν κουσίλιγκς καὶ ἀγωνίστηκε παλλη-
καρία ἐνάντια στοὺς ἐπιδρομείς εἴτε μὲ τὴ
στολή τοῦ ἱερομένου εἴτε τοῦ ἀντίρρη καὶ ἔ-
δωσε ἑκατοντάδες θύματα στὸ βωμὸ τῆς ἐλευ-
θερίας, ὅταν ἀνάξιοι ἱερομένοι, πού σήμερα
κοσμιοῦν τὸ ἄστρο τῆς «ἐθνικοφροσύνης» ὅπως
ὁ Δαμασκηνός, ὁ Καρυστίας, ὁ Θεσσαλονίκης
Γενάδιος, ὁ ἐπίσκοπος Ὀλύμπου Καλλίνικος
καὶ ἄλλοι ἔχρησαν τοὺς κουσίλιγκς ἢ εὐλογοῦ-
σαν τὰ γερμανικὰ ὄπλα ἢ ἀκόμα γίνονταν καὶ
τὰ μεγάφωνα τῶν γερμανῶν γιὰ νὰ διαδώσουν
ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο τὴς συμμαχικὲς «ῥωμότητες».

Αὐτὴ ἡ κατάστασι πού επικρατεῖ σήμερα
στὴν Ἐκκλησία μας καὶ πού παρικλείνει σοβα-
ροὺς κινδύνους, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἐνδιαφε-
ρει ἄμεσα, ἀμεσώτατα ἡμᾶς τοὺς κομμουνιστές.
Ἐκεῖνο πού προέχει ὅμως εἶναι νὰ διατη-
ρηθεῖ μὲ κάθε θυσία ἡ ἐνότητι καὶ ἡ ἀλλη-
λεγγύη ἀνάμεσα στὴν ἐργατικὴ τάξι καὶ ὅλου
τοῦ λαοῦ στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἐλευθερία καὶ
ἀνεξαρτησία μας καὶ νὰ μὴν ἐπιτρέψουμε σὲ
ἐκπροσώπους τῆς Ἐκκλησίας μὲ ὄχι καθαρὸν κα-
ρελθὸν νὰ διασπᾶσουν τὴς λαϊκὲς δυνάμεις ὁ-

πως ἐπιχείρησαν νὰ κάνουν μὲ τὸ Μεταξά καὶ
τὴν κατοχή, πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῆ τῆ φορὰ
τῆς ἀγγλικῆς κατοχῆς. Γι' αὐτὸ εἴμαστε ἀπο-
φασιστικὰ πολέμοι ἐνάντια σὲ κάθε διάσπασι
τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὑπερτῆς ἐνότητος τῆς Ἐκ-
κλησίας, στηριγμένης πάνω στις πραγματικὰ
λαϊκὲς καὶ πραγματικὰ φιλελεύθερες καὶ προ-
οδευτικὲς παραδόσεις.

Τὸ παράδειγμα, λόγου χάρι, ὀρισμένων θρη-
σκευτικῶν ἀρχηγῶν πού πρωτοστατοῦν στὴν
πολιτικὴ τοῦ κατευνασμοῦ ἀντίθετα μὲ ὀρισμέ-
νους ἄλλους πού καὶ στὸ διάστημα τῆς πρώ-
της, τῆς γερμανικῆς κατοχῆς καὶ σήμερα, χρη-
σιμοποιήθηκαν καὶ χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ τὴν
ἀντίδραση σάν ὄργανα ἐμφύλιου πολέμου, τὸ
παράδειγμα αὐτὸ δέχεται ὅτι, καὶ μέσα στὸ
πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας βρισκονται
οἱ παραπάνω θρησκευτικοὶ ἀρχηγοὶ καὶ ἀγωνί-
ζονται γιὰ τὸ συμφέρον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ
καὶ γιὰ τὴν καλῶς ἐγνωσμένη ἐνότητι τῆς
Ἐκκλησίας.

Καὶ ἓνα ἄλλο ζήτημα:

Ἡ ἀληθινή, ἢ πραγματικὴ χριστιανικὴ θρη-
σκεία ὅπως τὴν διδάξαν οἱ πρῶτοι ἀπόστολοι
διδάσκει τὴν εἰρήνη καὶ εἶναι ἀντίθετη μὲ
τοὺς κατακτητικὸς καὶ ληστρικοὺς πολέμους.
Αὐτὸ τὸ ἱερὸ χρέος πρέπει νὰ τὸ ἔχομε ὑπόψη
περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ σήμερα πού
ἡ διεθνὴς καὶ ἑσωτερικὴ ἀντίδραση σπρώχνει
σ' ἓνα τρίτο παγκόσμιον πόλεμον πού τὸν ἐπιδιώ-
κει καὶ τὸν θέλει σάν μοναδικὴ σάνιδα σωτη-
ρίας τῆς. Προσπᾶ στὴν Ἐκκλησία ἀπλώνεται
ἔδω ἓνα μεγάλο, ἱερὸ καὶ ὑπεύθυνον στάδιο. Νὰ
ἐμποδίσει τις φιλοπόλεμες τάσεις καὶ νὰ ἐ-
δραιώσει τὴν εἰρήνη μὲ τὴ συνεννόηση μετα-
ξὺ τῶν διαφορῶν Ἐκκλησιῶν.

Μὴν ξεχνᾶμε ὅτι στὴ βάση τῶν θρησκευτι-
κῶν διενέξεων βρισκονται οἱ ἐθνικοὶ ἀνταγωνι-
σμοὶ πού αἰῶνες ὀλόκληρους ὀδήγησαν τὴν
ἀνθρωπότητα σὲ συνεχεῖς πολέμους. Καὶ εἶναι
πρόσφατο τὸ παράδειγμα τῆς βουλγαρικῆς
Ἐκκλησίας πού ἀποφάσισε νὰ ἄρει τὸ Σχίσμα,
μὰ φορὰ πού ἔλειψαν οἱ λόγοι πού τὸ προκα-
λοῦσαν, δηλαδὴ οἱ ἐθνικοὶ ἀνταγωνισμοὶ καὶ οἱ
ξενικὲς δολοπλοκίες στὰ Βαλκάνια. Ἀπὸ τὴν
ἀποψη αὐτῆ ἢ Ἑλληνικῆ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία
θὰ μπορούσε πάρα πολλὰ νὰ προσφέρει στὸ
ἔθνος ἂν πραγματοποιοῦσε μὴ συνεννόηση μὲ
τὴν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Σοβ. Ἐνώσης καὶ
τῶν Βαλκανικῶν κρατῶν μὲ τὰ ὁποῖα τόσες
παραδόσεις καὶ τόσα κοινὰ συμφέροντα μᾶς
συνδέουν. Αὐτὴ ἡ συνεννόηση θὰ προωθοῦσε
τὸ ἔργο τῆς εἰρήνης καὶ θὰ ἐνίσχυε τὴν προσ-
πάθεια πού καταβάλλει ὁ προοδευτικὸς κόσμος
γιὰ τὴν μετατροπὴ τῶν Βαλκανίων ἀπὸ ἐστὶ
νέου πολέμου σὲ πεδίο συνεργασίας καὶ προό-
δου.

X.—

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

Μιά σειρά από προβλήματα των Δημ. Υπαλλήλων που μένουν άλυτα τώρα και τόσα χρόνια και μια σειρά που δημιουργήθηκαν μέσα στις δυό κατοχές, ζητούν σήμερα τη λύση τους.

Τό βασικότερο που συμπυκνώνει άλλωστε και μια σειρά από μικρότερα, είναι το οικονομικό. Δίπλα σ' αυτό στέκεται ή «έξυγιάνσεις» και ή ολοκλήρωση της συνδικαλιστικής ένότητας.

Τό οικονομικό ζήτημα μπαίνει σήμερα με τη μορφή τιμαριθμικής προσαρμογής του μισθού.

Τό συνηθισμένο όμως έπιχείρημα των κυβερνήτων για να άποκρούσουν αυτό τό ζήτημα, είναι ότι, τιμαριθμική προσαρμογή σημαίνει πληθωρισμό!

Πόσο όμως είναι άσπρήκτο τό έπιχείρημα θά φανεί παρακάτω και λέγεται μόνο για δημοκοπία και για να έπισύρει την έχθρα των άλλων εργαζομένων έναντι στους Δ. Υ.

Λένε άκόμη οι «άρμόδιοι». Τίποτα δέν μπορεί να γίνει γιατί δέν ύπάρχουν λεφτά. Και μεις συμφωνούμε "Έτσι όπως τό βλέπουν τό ζήτημα τίποτα δέν μπορεί να γίνει!

Η ένδειξιμένη μέθοδος στην προκειμένη περίπτωση δέν είναι ή «ένθάρυνσις» του κεφαλαίου ή ή «σμπίσεισις» των τιμών, μά ή είσπραξη 350 δις εκατομμυρίων του φόρου πλουτισάντων, ή αναπροσαρμογή των δανείων που δόθησαν στους βιομήχανους με τιμή λίρας 7—12 χιλιάδες και που θά άποδώσει 600 δις ή είσπραξη άπό τις διάφορες εταιρείες των 14 δις χονσών δραχμών που τις είχε δανείσει προπολεμικά και που τό ποσό αυτό κάνει σήμερα 2 τρις 500 δις εκατ. δραχμές. Να σταματήσει ή πληρωμή των 14 δις τον μήνα για έξοδα κατοχής, να σταματήσει τό ξεπούλημα του συναλλάγματος και να πάψουν οι βιομήχανοι να παίρνουν τσάμπα και να χυβούν τις πρώτες ύλες που φέρνει ή ΟΥΝΡΑ.

Έπειδή όμως ή τακτική να θέλουν τό σκύλο χορτασμένο και την πίττα δλάκρη οδηγήσε στο άδιέξοδο, αναγκάστηκαν οι «άρμόδιοι» να άφήσουν πιά τά προσχήματα και να πούν καθαρά αυτό που είναι και ή πραγματικότητα. ΔΕΝ ΜΑΣ ΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ.

Η όμολογία αυτή, που γίνεται κάτω άπό τη πίεση των πραγμάτων, πιστοποιεί για μια άκόμη φορά, πώς ή σημερινή κοκοδαιμονία του τόπου όφείλεται στην άγγλική κατοχή. Αυτοί έμποδίζουν να κινηθεί ό παραγωγικός μηχανισμός, αυτοί βοηθούν στη καταλήστεψη των εργαζομένων, αυτοί συγκοτάρουν την τεχνητή ύψωση των τιμών, αυτοί άπαγορεύουν την αύξηση των μισθών. Η παραπάνω όμως όμολογία των ντόπιων κυβερνήτων δέν τους άπαλλάσσει καθόλου άπό την ευθύνη γιατί και αυτοί είναι κομπάρσοι μιās μειωσιφίας μεγιστάνων του πλούτου που τά συμφέροντα αυτής της μειωσιφίας είναι στενά δεμένα με τό ξένο κεφάλαιο συνεπώς και οι ευθύνες είναι κοινές.

Τό δεύτερο σοβαρό ζήτημα, δηλαδή ή «έξυγιάνσις» έχει φέρει μιá σοβαρή άναταραχή μέσα στους Δ. Υ. για τό σκοπό και με τον τρόπο που γίνεται.

Δέν διώχονται οι δοσίλογοι, οι διεφθαρημένοι και οι επαγγελματικά άνίκανοι μά οι πολιτικοί αντίπαλοι της σημερινής κυβέρνησης, που στο σύνολο τους είναι οι άριστοι μεταξύ των ύπαλλήλων, γεγονός που άναγνωρίζεται και άπό τους ιδεολογικούς της φίλους.

Τό ζήτημα της «έξυγιάνσεως» δέν τό βλέπουν οι Δ. Υ. σαν ζήτημα που κτυπά μερικούς «άναρχικούς», μά σαν ζήτημα που ανατρέπει κεκτημένα δικαιώματα, που σπā την ένότητα ανάμεσά τους, που ξεχαρβαλώνει τις ύπηρεσίες, που θέτει σε διωγμό μιá δλόκληρη κατηγορία εργαζομένων και που στο τέλος τό ζήτημα αυτό έχει άμεση σχέση με τό ψωμί και τη ζωή όλων των Δ. Υ.

Στό σύνολο του ό Δημοσ)λικός κόσμος—άνεξάρτητα άπό ιδεολογική τοποθέτηση—είναι αντίθετος προς την τέτοια έφαρμογή αυτού του μέτρου και δέν λείπουν τά παραδείγματα που μοναρχικοί, κατά τά άλλα όμως τίμιοι και καλοί ύπάλληλοι, κατακρίνουν άνοικτά αυτή την κυβερνητική ένέργεια.

Χαρακτηριστικό είναι πώς τό δεύτερο αίτημα της προδομένης άπεργίας του περασμένου Νοέμβρη ήταν ή κατάργηση του ψηφίσματος της «έξυγιάνσεως.»

Ἐκτός ἀπὸ τὰ γενικά αὐτὰ ζητήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τοὺς Δ. Υ. ὅλης τῆς χώρας, τοὺς Δ. Υ. τῆς Κρήτης ἀπασχολοῦν καὶ μιὰ σειρά τοπικά προβλήματα.

1) Ἡ ὀλοκλήρωση τῆς συνδικαλιστικῆς ὁργάνωσης.

2) Ἡ ὁργάνωση τῶν καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν.

3) Οἱ ὑπερώριες.

4) Νὰ λογιστεῖ διπλὸς ὁ χρόνος τῆς κατοχῆς γιὰ τὴ σύνταξη.

5) Οἱ ἀνθυγεινοὶ ὅροι δουλειᾶς.

6) Τὸ πρόβλημα τῆς στέγης γιὰ τοὺς ὑπαλλήλους ποὺ μετατίθενται στὴν Κρήτη.

Α') Ἡ συνδικαλιστικὴ ὁργάνωση δὲν ἔχει ὀλοκληρωθεῖ γιὰτι πολλοὶ ὑπάλληλοι μένουν ἀκόμη ἀνοργάνωτοι μὰ κι' ἀκόμη ὁ τρόπος τῆς ὁργάνωσης δὲν εἶναι ὁμοιόμορφος καὶ αὐτὸ δυσκολεύει στὴ συγκρότησις δευτεροβαθμίων ὁργανώσεων.

Τὸ συνδικαλιστικὸ κίνημα στὴν Κρήτη καθυστερεῖ γιὰτι τοῦ λείπουν οἱ μεγάλοι ἀγῶνες, γιὰτι δὲν ἔχει γίνει συνειδηση στοὺς Δ. Υ. πὼς ἡ λύση τῶν ζητημάτων τους βρίζεται μέσα στοὺς ἀγῶνες τους ἀλλὰ επικρατεῖ μιὰ ρουτινιαίριχη κατάσταση καὶ μιὰ ἐπαρχιώτικη νοοτροπία πὼς τὸ Κέντρο πρέπει νὰ ἐνδιαφέρεται γι' αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνες. Ἡ τέτοια σκέψη εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα οἱ ὁργανώσεις τῆς Κρήτης νὰ μεταβληθοῦν σὲ ὄργανα ἑτεροκίνητα.

Δὲν κατόρθωσε ἀκόμη νὰ πιστέψει ἕνα μεγάλο μέρος τῶν Δ. Υ. τῆς Κρήτης, πὼς τὸ ζήτημα τῆς ζωῆς τους θὰ πρέπει νὰ τὸ ἀντιμετωπίσουν σὰν ὑπαλληλικὸ ζήτημα καὶ ὄχι στὴ κάθε δύσκολη στιγμή νὰ καταφεύγουν στὸ μικρὸ τους χωράφι ἢ ἀμπέλαι.

Τὰ λίγα ἔστω συνδικαλιστικὰ στελέχη ποὺ διαθέτει τὸ κίνημα στὴν Κρήτη, δὲν χρησιμοποιήθηκαν ἢ δὲν βοηθήθηκαν ὅσο ἔπρεπε.

Ἡ βοήθεια δὲ τοῦ Κόμματος μέχρι σήμερα γιὰ τὴν ἀνάδειξη νέων καὶ ἱκανῶν συνδικαλιστῶν κάθε ἄλλο παρὰ ἱκανοποιητικὴ μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ.

Ἡ ἐπιρροή τοῦ Κόμματος μέσα στοὺς Δ. Υ. εἶναι μεγάλη, ἡ στάση τῶν συντρόφων μας μέσα στὶς δημόσιες Ὑπηρεσίες ἀποτελεῖ ὑπόδειγμα καὶ μπαίνει φραγμὸς σὲ διάφορες αὐθαιρέσεις.

Ὅμως παρ' ὅλα αὐτὰ, οἱ σύντροφοί μας μέσα στοὺς Δ. Υ. δὲν μποροῦν ἀκόμη νὰ παίξουν τὸ ρόλο μαζικοῦ λαϊκοῦ ἡγέ-

τη, γιὰτι δὲν ἔχουν ἀκόμη μελετήσει ὅσο θὰ πρεπε πρόσωπα καὶ πράγματα καὶ τὰ ἰδιαίτερα ζητήματα τῆς ὑπηρεσίας τους, καὶ φυσικά δὲν βοήκων καὶ τὶς πρὸ κατ'ἀλληλης μορφῆς ἀγῶνων ποὺ θὰ λύσουν αὐτὰ τὰ ζητήματα.

Στὶς περιοσσότερες ὑπηρεσίες οἱ σύντροφοί μας εἶναι ἀπλοὶ θεατῆς τῶν γεγονότων ἀντὶ νάγαι ἐκεῖνοι ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἀφίσουν τὴ σφραγίδα τους στὴ ζωὴ τῆς ὑπηρεσίας. Ἡ κακὴ τακτικὴ ὁρισμένων συντρόφων, μέσα στὶς ὑπηρεσίες νὰ συζητοῦν πρῶτα τὰ πολιτικὰ καὶ ὕστερα τὰ ἐπαγγελματικὰ ζητήματα πρέπει νὰ σταματήσει.

Ὁ κακὸς χειρισμὸς μερικῶν ζητημάτων, ἡ ἔλλειψη εὐλυγισίας καὶ ἐσφαλμένη ἐξήγηση τοῦ συσχετισμοῦ τῶν δυνάμεων, ἡ ἀναποφασιστικὸτητα ἀπὸ μέρους μερικῶν συντρόφων, οἱ ὑποκειμενικὲς καὶ ὄχι ἀντικειμενικὲς κρίσεις, ἔδωσαν τὴ δυνατότητα στοὺς ἀντιδραστικούς νὰ ἀλωνίζουν μέσα σ' ὀλόκληρες ὑπηρεσίες, νὰ ἔχουν ματαιώσει τὴ συνδικαλιστικὴ ὁργάνωση, νάχουν παίξει ἀρκετὰ σὲ βάρος τῆς ἐνότητος, παρὰ τὸ ὅτι οἱ ὑπηρεσίες αὐτῆς δὲν εἶναι γιὰ μᾶς περιχαρακωμένα στρατόπεδα.

Πολλὲς φορὲς οἱ σύντροφοί μας δὲν τόλμησαν νὰ προτείνουν καὶ νὰ ὑποστηρίζουν σὲ διάφορους συλλόγους ἀναγνωρισμένα καὶ καλὰ στελέχη, ἐπειδὴ οἱ ἀντιδραστικοὶ ἤξεραν πὼς αὐτὰ τὰ στελέχη εἶναι κομμουνιστῆς καὶ φοβήθηκαν πὼς αὐτὸ θὰ τὰν κόκκινο πανὶ γιὰ τοὺς ἀντιδραστικούς καὶ θὰ ἀπωθοῦσε τοὺς ἀδιάφορους πρὸς τὴν ἀντίδραση.

Μιὰ τέτοια ἐνέργεια ἐξυπηρέτησε 100 οἶο τὴν ἀντίδραση γιὰτι ἐμεῖς δὲν παλαίψαμε νὰ ἐπιβάλομε τὰ δικὰ μας στελέχη μὰ μόνοι μας τὰ θέσαμε στὴν «ἐφεδρεία» μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πέσουν στὴν ἀντίδραση πολλὰ ὄργανα. Παράδειγμα τὸ Δημοσιῶν-υπαλληλικὸ Κέντρο Ἡρακλείου.

Οἱ ἀντιδραστικοὶ ἐσκάρωσαν ἕνα σωρὸ σκευωρίας σὲ βάρος συνδικαλιστικῶν μας στελεχῶν, ἔφτασαν μέχρι τοῦ σημείου νὰ βάλουν τὶς ἀρχὲς νὰ ἐμποδίσουν τὴ μετάβαση τοῦ ἀντιπροσώπου τῶν δασκάλων στὸ συνέδριο, ἀπὸ τὸ Ἡράκλειο. Ἐκήρυξε ἀπεργία τὸ Δ. Συμβούλιο τῶν Οἰκονομικῶν Ἡρακλείου γιὰ προσωπικούς του λόγους καὶ οἱ σύντροφοί μας οἰκονομικοὶ τὸ ἀκολούθησαν ἀσυλλόγιστα, ἐδημιούργησαν ἀντισυνεταιρισμὸ μὲ μοναδικὸ σκο-

πό... πιασουν τὸ συν)σμὸ πού συγκεν-
τρώνει τὸ σύνολο τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Νο-
μοῦ Ἡρακλείου καὶ μεῖς δὲν ξεσκεπάζα-
με καὶ δὲν κτυπήσαμε ὅσο θάπρεπε αὐτὲς
τὲς ἐνέργειες «γιὰ χάρη τῆς ἐνότητος»!

Καὶ αὐτὸ γιατί οἱ σύντροφοί μας ἔ-
χουν ἐσφαλμένη ἀντίληψη γιὰ τὴν ἐνό-
τητα.

Δὲν πραγματοποιοῦμε ἐνότητα γιὰ τὴν
ἐνότητα μὰ γιὰ νὰ λύσουμε τὰ ζητήμα-
τα πού μᾶς ἀπασχολοῦν καὶ ὅταν ἡ «ἐ-
νότητα» μπλαίνει ἐμπόδιο στὴ λύση τους
τότε καλύτερα νὰ μᾶς λείπει.

Οἱ Δ. Υ. τῆς ὑπαίθρου δὲν προσέχον-
ται ὅσο πρέπει οὔτε ἀπὸ τὸ Κράτος μὰ
οὔτε καὶ ἀπὸ τὲς συνδικαλιστικὲς ὄργα-
νώσεις καὶ αὐτὸ ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα νὰ
δημιουργηθοῦν διακρίσεις ἀνάμεσα στοὺς
Δ. Υ., πρᾶγμα πού δὲν εἶναι σωστό.

Μὲ ἓνα νόμο τοῦ ἔτους 1937 πού ξα-
ναβγήκε στὴν ἐπιφάνεια, καὶ πού ὁ Νο-
μάρχης Ἡρακλείου τὸν ἐφάρμοσε στὸ Ἡ-
ράκλειο, καταργοῦνται οὐσιαστικά οἱ σὺλ-
λογοί.

Καμιά σοβαρὴ ἐνέργεια δὲν ἔγινε ἐνάν-
τια σ' αὐτὸ τὸ μέτρο πού καταργεῖ κεκτη-
μένα δικαιώματα, παρ' ὅλο πού ἡ προ-
δομένη ἀπεργία τοῦ περασμένου Νοέμ-
βρη, ἔδωσε μιὰ πρώτης τάξης εὐκαιρία
γιὰ τὴν υπεράσπιση αὐτῶν τῶν ἐλευθε-
ριῶν.

Καὶ τελειώνοντας μὲ τὸ συνδικαλιστικὸ
ζήτημα λέμε πὼς οἱ κομματικοὶ Δ. Υ. πρό-
πει νὰ μελετήσουν τὴν Ἱστορία τοῦ συν-
δικαλιστικοῦ κινήματος στὴν Κρήτη καὶ
γενικότερα γιὰ νὰ μὴ βαδίζουν στὰ τυφλά.

Β') Ἡ ὀργάνωση τῶν καταναλωτικῶν
συν)σμῶν καθυστερεῖ σοβαρά.

Μόνον δύο καταναλωτικοὶ συν)σμοὶ Δ.
Υ. λειτουργοῦν σ' ὅλη τὴν Κρήτη πού
καὶ αὐτοὶ δὲν ἔχουν καμμιὰ ἐπαφὴ μετα-
ξύ τους. Ἡ ὀργάνωση καὶ ἡ καλὴ λει-
τουργία τῶν καταναλωτικῶν συν)σμῶν εἶ-
ναι ἀνάγκη πρωταρχικὴ γιὰ τοὺς ὑπαλλή-
λους τῆς Κρήτης καὶ πρέπει ἀκόμη νὰ
συνεχιστεῖ ἔντονος ὁ ἀγώνας πού ἔχει ἀρ-
χίσει τώρα καὶ ἓνα χρόνον γιὰ νὰ πειστεῖ
ἡ Κυβέρνηση νὰ ὑποστηρίξει τὴν συνεται-
ριστικὴ κίνηση.

Τὰ Δ. Σ. τῶν συνεταιρισμῶν πρέπει
νὰ βροῦν τρόπους ἀνάλογους μὲ τὲς τοπι-
κὲς συνθῆκες νὰ ἐξυπηρετήσουν τοὺς συ-
νεταίρους. Ὅχι μόνον ἡ πρωτοβάθμιος
μορφή τῆς ὀργάνωσης τῶν συν)σμῶν
πρέπει νὰ ὀλοκληρωθεῖ μὰ καὶ ἡ δευτε-
ροβάθμιος, πρέπει νὰ ἀποκτήσουν ἐπαφὴ
ὄχι μόνον μὲ τοὺς Δημοσιοῦπαλληλικούς
συν)σμούς ὅλης τῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ μὲ
τοὺς συν)σμούς τῶν ἄλλων ἐργαζομέ-
νων.

Γ') Οἱ περισσότερες ὑπηρεσίες ὑποχρε-
οῦνται νὰ δουλεύουν τώρα πάνω ἀπὸ τὲς
κανονικὲς ὄρες γιὰ νὰ βγάλουν τὴ δου-
λειά. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ στὴν Ἀθήνα
ὅμως γι' αὐτὴ τὴ πρόσθετη δουλειὰ πέρ-
νουν ὑπερώριες.

Ἡ πληρωμὴ πρέπει νὰ ἐπεκταθεῖ καὶ
ἐδῶ.

Δ') Οἱ στρατιωτικοὶ πέτυχαν νὰ τοὺς
ἀναγνωριστοῦν γιὰ τὴ σύνταξη διπλᾶ τὰ
τέσσαρα χρόνια τῆς κατοχῆς.

Μιὰ καὶ ἡ Κρήτη σὰν φρούριο πού ἦ-
ταν καὶ τὰ τέσσαρα χρόνια ἦταν ζώνη
τῶν πρόσω οἱ Δ. Υ. τῆς Κρήτης πρέπει
νὰ ζητήσουν τὰ χρόνια αὐτὰ νὰ λογι-
στοῦν διπλᾶ στὴ σύνταξη τους.

Ε') Πολλὲς ὑπηρεσίες στεγάζονται σὲ
ἐντελῶς ἀκατάλληλα οἰκῆματα, πρᾶγμα
πού εἶναι σὲ βάρος τῆς υγείας τους μὰ καὶ
τὸ κοινὸ πού συναλλάσσεται μ' αὐτὲς τὲς
ὑπηρεσίες δὲν ἐξυπηρετεῖται. Παράδειγ-
μα: Τὰ Τ. Τ. Τ. Ἡρακλείου, τὰ περισσό-
τερα σχολεῖα τῆς Κρήτης κλπ.

Τὸ ζήτημα αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ ἀντι-
κείμενο μελέτης τῶν κομματικῶν Δ. Υ.

ΣΤ') Γιὰ τοὺς Δ. Υ. πού μεταθέτον-
ται στὴν Κρήτη, τὸ ζήτημα τῆς ἐξεύρεσης
σπιτιοῦ εἶναι πολὺ δεῦ.

Καὶ αὐτὸ τὸ ζήτημα πρέπει νὰ ἀπασχο-
λήσει τοὺς συντρόφους μας μέσα στοὺς
Δ. Υ.

Ἡ λύση ὅλων τῶν ζητημάτων πού ἐκ-
τέθηκαν παραπάνω θὰ ἐξαρτηθεῖ ἀπὸ τὴν
ἴδια τὴ δουλειὰ τῶν Δ. Υ. μὰ κυρίως θὰ
ἐξαρτηθεῖ ἀπὸ τὴ δημιουργία μιᾶς γερῆς
κομματικῆς ὀργάνωσης μέσα στοὺς Δ. Υ.

Α. ΣΤΑΥΡΟΥ

ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Τὸ βασικότερο πρόβλημα γιὰ τὸ κομματικὸ τμήμα εἶναι ἡ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ του. Τὸ πρόβλημα τῆς καλῆς ἢ κακῆς συγκρότησης τοῦ τμήματος ἔχει ἀμεσὴ ἀντανάκλαση τόσο στὴν λειτουργία ὅσο καὶ στὴ δράση τῆς κομματικῆς ὁργάνωσης. Πῶς πρέπει νὰναὶ συγκροτημένο σήμερα στὴν ὁργάνωση μας τὸ κομματικὸ τμήμα; Παλιότερα ὁ χωρισμὸς τῶν τμημάτων γινόταν κατὰ γεωγραφικὸ χῶρο. Αὐτὸς ὁ χωρισμὸς ἐξυπηρετοῦσε τὴ δουλειὰ τοῦ Κόμματος, κι' αὐτὸ γιατί οἱ διάφοροι τομεῖς τῆς κομματικῆς δουλειᾶς στίς καινούργιες συνθήκες ποὺ δημιουργήθηκαν μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση δὲν εἶχαν ἀκόμα ἀποασφρηνιστεῖ. δὲν εἶχαν ἀποκτήσει ξεχωριστὴ ὄντοτητα καὶ ἐπομένως τὸ κομματικὸ μέλος μποροῦσε νὰ τὰ βγάξει πέρα μετὰ τὴν ἀνάμειχτη δουλειά. Τί γίνεται σήμερα; Ἀλλάξαν τὰ πράγματα. Ὑπάρχουν τομεῖς δουλειᾶς ποὺ διαφέρουν ριζικὰ μεταξύ τους καὶ ποὺ ὁ καθένας θέλει τοὺς ἀνθρώπους του. Τοὺς ἀφοσιωμένους σ. ποὺ θάναὶ ἡ κύρια δουλειὰ τους. Ἀν ἐξακολοθησοῦμε τὸν παλιὸ χωρισμὸ κοινοῦν ὄλο καὶ περισσότερο οἱ τομεῖς τῆς δουλειᾶς. Παραδείγματα. Ἡ δουλειὰ τῆς Ε. Α. γιὰ τὴν Κρήτη πρὶν 6 μῆνες ἦταν μιὰ δουλειὰ φυσικὰ μετὰ σημασία καὶ τότε ὄχι ὅμως ὅπως σήμερα, ποὺ μετὰ τὰ κύματα τῶν ἐξοριστῶν καὶ τῶν καταδιωκομένων, τὸ διωγμὸ τῶν παιδιῶν τοῦ λαοῦ ποὺ γιὰ τὸ κράτος δὲν ἔχουν καμμιά θέση στὴν ἑλλην. Πατρίδα, ἀποχτὰ μεγάλη πολιτικὴ σημασία καὶ ζητᾶ ἐξαιρετικὴ προσοχὴ ἀπὸ τὸ Κόμμα. Ἡ δουλειὰ στὸ ΕΑΜ καὶ στὸ δημοκρατικὸ ἀγῶνα εἶναι ἐπίσης τομεῖς μετὰ ξεχωριστὴ καὶ ἐξαιρετικὴ σημασία σήμερα καὶ ἀπαιτοῦν ἀνθρώπους δοσμένους σ' αὐτὴ τὴ δουλειά. Ἡ ὁργανωτ. προσαρμογὴ στίς σημερινῆς συνθήκες καὶ ἀνάγκες τῆς ὁργάνωσης ζητᾶ ἐπιταχτικά τὸν χωρισμὸ τῶν τμημάτων κατὰ εἶδος δουλειᾶς κι' ὄχι κατὰ γεωγραφικὸ χῶρο. Θὰ ἔχουμε τόσα τμήματα ὅσους βασικοὺς τομεῖς ἔχουμε. Σὲ μιὰ συνοικιακὴ ΚΟΒ σήμερα, πρέπει νὰχουμε. Τμήμα τοῦ ΕΑΜ, τοῦ δημοκρ. ἀγῶνα, τῆς Λαϊκῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ΕΑ. Τώρα ἂν ἡ ΚΟΒ ἔχει μεγάλη ἔχταση μποροῦμε γιὰ τὸν ἴδιο τομεῖα νὰχουμε καὶ δυὸ τμήματα.

Ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ προσέξουμε στὰ εἰδικὰ τμήματα, εἶναι νὰ μὴ δημιουργήσομε σ. μονοκόματους, ποὺ ὁ καθένας νάχει μεσάνυχτα, ὅπως ἔγινε στὴν κατοχὴ, ἀπ' ὅλη τὴν κομματικὴ δουλειὰ ποὺ εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸ τμήμα του. Αὐτὸ θὰ τὸ ἀποφύγομε ὅταν τὰ μέλη τοῦ εἰδικοῦ τμήματος παίρνουν μέρος ὅσο εἶναι δυνατό καὶ στὴν ὑπόλοιπη ζωὴ καὶ δράση τῆς ὁργάνωσης.

* *

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ τμήματος δὲν πρέπει νὰναὶ μεγάλος. Πάνω ἀπὸ 15 τὸ πολὺ μέλη εἶναι ἀπαράδεχτο νὰχουμε στὸ ἴδιο τμήμα. Ἀν ἡ ΚΟΒ εἶναι μεγάλη νὰ τὴ χωρίσομε σὲ περισσότερα τμήματα. Στὸ μικρὸ τμήμα πετυχαίνουμε καλύτερη λειτουργία καὶ δράση. Στὴν ὁργάνωση τῶν Χανίων σὲ μιὰ ΚΟΒ ποὺ εἶχε μεγάλα τμήματα οἱ σ. προτίμησαν ἀντὶ νὰ τὰ αὐξήσουν, νὰ τὰ ὑποδιαιρέσουν σὲ ομάδες μετὰ ὁμαδάρχες ὑπεύθυνους. Αὐτὸ εἶναι μιὰ σοβαρὴ παρανόηση τῆς ὁργανωτικῆς μας πολιτικῆς. Τί γίνονταν ἐκεῖ; Ὁ γραμματέας τοῦ τμήματος σιγαλὰ περιόριζε τὴ δουλειὰ του στὴ δική του ομάδα. Τὰ μέλη τῶν ἄλλων ὁμάδων ἀποξενώνονταν ἀπὸ τὴν καθοδήγηση γιατί ὁ ὑπεύθυνός τους δὲν ἦταν μέλος τοῦ γραφείου. Ἐτσι χωρίζαμε ἀθελά μας τὸ Κόμμα σὲ κατηγορίες.

Δυὸ λόγια γιὰ τὸ γυναικεῖο τμήμα. Ἀν χωρίσαμε τίς γυναῖκες σὲ ξεχωριστὰ τμήματα αὐτὸ δὲν ἔγινε γιατί θέλαμε νὰ κάνουμε καμμιά γυναικεῖα ὁργάνωση μετὰ ἰδιαίτερα ὄργανα καὶ καθοδηγητῆς. Ἐγίνε ἀπὸ ὀρισμένους σ. κι' αὐτὴ ἡ παρανόηση. Ὁ σκοπὸς ἦταν α') γιὰ νὰ γίνεται πιὸ καλὴ μελέτὴ τῶν γυναικειῶν ζητημάτων ποὺ ὅπως καὶ νὰναὶ κάπως ξεχωρίζουν. β') Γιὰ νὰ δώσομε μεγαλύτερη προσοχὴ σ' ἕνα τομεῖα πολὺ βασικὸ καὶ ταυτόχρονα πολὺ καθυστερημένο. Ἡ καθοδήγηση τῶν γυναικειῶν τμημάτων θὰ γινόταν ἀπὸ τὰ ὄργανα τοῦ Κόμματος Ε. Π. καὶ Γραφεῖο ΚΟΒ.

Ὁ χωρισμὸς τώρα τῶν τμημάτων αὐτῶν πρέπει νὰ γίνεται πάλι κατὰ εἶδος δουλειᾶς.

Σὰν δεύτερο πρόβλημα στὸ κομματικὸ τμήμα ἔρχεται ἡ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ του. Γιὰ νὰναὶ κανονικὴ ἡ λειτουργία τοῦ τμήμα-

τός πρέπει να υπάρχουν όρισμένες προϋποθέσεις: Νάχει γίνει ή εκκλιθάριση μέσα στην ΚΟΒ. Φυσικά ποτέ δέν τελειώνει ή εκκλιθάριση. Έδω όμως έχουμε τμήμα που στη δύναμη του συγκαταλέγει σ. που έχουν 2 και 3 μήνες να εκπληρώσουν τις πιο βασικές καταστατικές υποχρεώσεις τους, κι όμως παραμένουν στο Κόμμα. Όταν ένα τμήμα κατά το 1)3 του αποτελείται από τέτοιους δέν μπορεί ποτέ να εξασφαλίσει καλή λειτουργία, όσο δραστήρια καθοδήγηση και νάχει. Ο σ. που έχει δλότελα απομακρυνθεί από τη ζωή του Κόμματος γίνεται ένα τέλμα μέσα στην Οργάνωση. Στις επαφές του με άλλα μέλη του Κόμματος φέρνει ξένες επιδράσεις, έχθρικές προς το Κόμμα μα και γίνεται πρόσκομα στη λειτουργία της Οργάνωσης. Στις σημερινές συνθήκες υπάρχουν και όρισμένες αντικειμενικές αιτίες που εμποδίζουν την καλή λειτουργία, αλλοίμονο όμως όταν σ' αυτές ανακατεύουμε και τα δικά μας σπασμένα. Την έλλειψη προθυμίας και αποφασιστικότητας, την άνικανότητα να κάνουμε την απαραίτητη κάθε φορά οργανωτική προσαρμογή. Τότε το κακό ολοκληρώνεται. Πώς πρέπει να γίνεται σήμερα μια συνεδρίαση στο τμήμα; Μέσα σ' ένα μήνα, όταν φυσικά δέν έχουμε εξαιρετικά γεγονότα, φθάνουν 2 συνεδριάσεις. Η συνεδρίαση μπορεί να γίνεται και σ' όρισμένη μέρα. Η ειδοποίηση των μελών νάβαι πλήρης.

Σε μια συνεδρίαση κάποιου τμήματος στα Χανιά έλλειπαν 7 σ. Ο Γραμματέας του ισχυριζόταν πως όλοι είχαν ειδοποιηθεί αλλά είναι άδρανή στοιχεία κλπ. Από ένα αυστηρό έλεγχο που έγινε (και πρέπει να γίνονται τέτοιοι) βγήκε ότι οι 5 από τους 7 δέν είχαν ειδοποιηθεί καθόλου ή σε άλλο μέρος. Με τέτοιες ειδοποιήσεις δέν γίνεται δουλειά. Αποτέλεσμα αυτής της ταχικής ήταν να παρουσιάζεται σ. που επί 4 συνεδριάσεις έλειπε γιατί σε καμιά δέν είχε ειδοποιηθεί. Το μέρος της συνεδρίασης, όταν πάλι οι συνθήκες επιτρέπουν νάβαι βολικό για όλους τους σ. Πρέπει να ξέρουμε πως έχουμε και σ. που πεθαίνουν στη δουλειά για να θρέψουν το σπίτι τους και δέν δικαιολογούμαστε να τους τραβάμε στην άκρη του κόσμου. Η ώρα επίσης κατάλληλη και ανάλογη με τις δουλειές των μελών. Ένας επαγγελματίας δέν μπορεί να

κλείσει το μαγαζί του από τις 5 το βράδυ και να έλθει στη συνεδρίαση έχτος νάβαι εξαιρετική ανάγκη. Στις εργατικές ΚΟΒ μπορεί να γίνονται ενωρίς. Η συνεδρίαση του τμήματος δέν πρέπει να κρατά πάνω από 1)2 ώρα. Τα θέματα όχι περισσότερα από 2 με ενδιαφέρον περιεχόμενο. Πάντα κοντά στους οικονομικούς αγώνες του λαού και από πρώτα γωστιά.

Ποιός πρέπει να κάνει την εισήγηση; ο υπεύθυνος του τμήματος πάντα ή ο γραμματέας της ΚΟΒ, όχι το στέλεχος της Ε.Π. που παρακολουθεί την ΚΟΒ. Αν δέν είναι ικανός; Νά γίνει ικανός. Και αυτό με μια έστω και βασανιστική συνεργασία που θα κάνει με το στέλεχος της Ε.Π. πάνω στο θέμα από πρωτύτερα. Μέσα σ' αυτή τη συνεργασία θα πάρει τα βασικά στοιχεία και θα τα εκθέσει. Ποτέ δέν είναι ανάγκη τα θέματα της συνεδρίασης νάρχονται όλα από την Ε. Π. Η ΚΟΒ και το τμήμα αγαλιάζει τη ζωή μιας δλόκληρης συνοικίας ή επαγγέλματος. Μέσα απ' αυτή τη ζωή θα παίρνει τα θέματα και θα τα συζητεί. Στη συζήτηση του θέματος να παίρνουν μέρος τα πιο πολλά μέλη του τμήματος, αν είναι τρόπος όλα. Έτσι και τα μέλη του τμήματος ώριμάζουν πολιτικά και οργανωτικά και ή συζήτηση γίνεται πιο καρποφόρα. Δέν πρέπει να συμφωνάμε με τους δισταγμούς πολλών σ. που προτιμούν να μη μιλήσουν. Εκείνος που δέν θά πάρει μέρος στη συζήτηση και σ' όλη τη διάρκεια της θα κάθεται σαν κούτσουρο, δέν μπορεί τελικά ούτ' ο ίδιος να μείνει ευχαριστημένος. Την απόφαση δέν θα τη νοιώσει σαν δικό του δημιούργημα και αυτό άσφαλώς θάχει την επίδραση του και στην πρακτική δουλειά του σ. Η τάξη στη συνεδρίαση βοηθά και τη συντομία και στο να παρθεί σωστή απόφαση. Το στέλεχος της Ε. Π. πρέπει να μιλήσει προς το τέλος για να δώσει σωστή απάντηση στα ερωτήματα και τις απορίες που τυχόν βάλαν οι σ. Κανείς δέν πρέπει να φεύγει από τη συνεδρίαση με συγχίσεις στο μυαλό του, Πως έννουμε τώρα τη δημοκρατία μέσα στη συνεδρίαση. Σε μια ΚΟΒ είχαμε ένα «παντογνώστη» σ. που όταν έπερνε το λόγο (και αυτό γινόταν πολύ συχνά) αράδιαζε μια σειρά αντικομμικτικές θέσεις. Οι ύπόλοιποι σύντροφοι που έκαναν κακή έντύπωση τα λόγια του, του έκαναν την παρατήρηση. Αυτός πάντα ά

παντούσε: «Μὰ δὲν ἔχουμε δημοκρατία μέσα στὸ Κόμμα;» ὄλο και θόλωνε αὐτὸς ὁ σ. τὰ μυαλὰ τῶν μελῶν τοῦ Κόμματος. Ἀσφαλῶς δημοκρατία ἔχουμε στὸ Κόμμα, αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι μπορεῖ ὁ καθένας νὰ φέρνει ὅλες τὶς ἐχθρικές τάσεις και τὶς ἀντικομματικές θέσεις μέσα στὸ Κόμμα ἐν ὀνόματι τῆς δημοκρατίας. Ὁ σ. αὐτὸς ἔλεγε: «Ἦξερα ὅτι αὐτό... ἦταν ἀπόφαση τοῦ Κόμματος, ἐγὼ ὅμως ὑποστήριξα και ψήφισα τὸ ἀντίθετο γιατί ὀπάχει δημοκρατία μέσα στὸ Κόμμα και ὁ καθένας μπορεῖ νὰ κάνει σύμφωνα με τὶς ἀντιλήψεις του». Ἡ δημοκρατία δὲν δίνει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπομακρυνόμαστε ἀπὸ ὀρισμένες βασικές ἀρχές πὸν ἀναφέρει τὸ καταστατικό μας και πὸν κρατᾶνε στὸ Μπολσεβίικο δρόμο τὸ Κόμμα, Φυσικά αὐτὸς ὁ σ. δὲν ἔκανε παρανόηση ἀλλὰ, ὅπως ἀποδείχτηκε, ἦταν ἀντικομματικό στοιχεῖο και γρήγορα διώχτηκε ἀπὸ τὸ Κόμμα.

Στὴν ὀργάνωση και διεξαγωγή τῶν συνεδριάσεων στὰ γυναικεῖα τμήματα πρέπει νὰ μαστε πιὸ προσεχτικοί. Ἐδῶ τὸ ὑλικό μας, ἔχει πιὸ πολλὰ ἐμπόδια ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴ ζωὴ, εἶναι πιὸ πολὺ δεσμευμένο ἀπὸ ὀρισμένους τύπους πὸν δὲν ἐξαιλείφονται ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή και πιὸ πολὺ ἀπειρο.

Ἄν ὄλ' αὐτὰ πὸν εἶναι ἀντικειμενικά ἐμπόδια δὲν πάφουμε ὑπ' ὄψη μας, δὲν τὰ μελετήσουμε θὰ πέφτουμε ἔξω και δὲ θὰ μπορούμε νὰ βροῖσουμε τὸ λόγο. Στὴ συνεδρίαση τοῦ γυναικ. τμήματος ἄν κρίνουμε κατὰ κανόνα γιατί ὑπάρχουν και ἐξαιρέσεις πολὺ ἀξιοπρόσεχτες, βλέπουμε ὄλες τὶς ἀδυναμίες τοῦ ἀνδρικοῦ τμήματος σὲ πιὸ μεγάλο βαθμό. Γι' αὐτὸ ἡ βοήθεια πὸν θὰ κάνουμε ἐκεῖ πρέπει νὰναι πολὺ πιὸ προσεχτική και ἐπίμωνη.

Ἐρχόμαστε στὴ ΔΡΑΣΗ τοῦ τμήματος.

Δὲν ἀρκεῖ μόνο καλὴ συγκρότηση και καλὴ λειτουργία για νὰ ἔχουμε ἱκανοποιητικὴ δράση. Εἶναι ξεχωριστὸ ζήτημα. Ὁ ὑπεύθυνος τοῦ τμήματος παίζει ἐδῶ ἕνα σοβαρὸ ρόλο. Ἄν εἶναι ὁ πιὸ πιστὸς σ. και ὁ πρῶτος στὴ δουλειά, ἄν εἶνε λαϊκὸς ἠγέτης, αὐτὸν ἀγαπᾶνε τὸν ἐχτιμᾶνε και τὸν ἀκούνε τὰ μέλη, ἄν τὰ λόγια του πέφτουν μέσα στὴν ψυχὴ τους. Ἄν ἔχει σφιγμομετρήσει καλὰ τοὺς ἀνθρώπους του και ξαίρει τὶς ἱκανότητες και ἀδυναμίες τους, βοηθᾶ ἐξαιρετικά τὸ τμήμα στὶς

κινητοποιήσεις του.

Στὸ τμήμα πρέπει νὰ ἔχουμε καλὸ καταμερισμό. Συχνὰ ὅταν βλέπουμε ἕνα δ. νὰναι ὀρεξᾶτος και ἱκανὸς τοῦ φορτώνουμε ὄλη τὴ δουλειά, γιατί δὲν μᾶς φέρνει ἐμπόδια και μ' αὐτὸ κάνουμε δυὸ κακά. Τσα κίζουμε τὸ σ. και τὸν χάνουμε σιγά—σιγά, ὕστερα ἀποξενώνουμε ἀπὸ τὴ μαζικὴ δράση ἄλλα μέλη τοῦ Κόμματος. Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ φορτώνουμε ἕνα μέλος με ἀνώτερη ἀπὸ τὶς ἱκανότητες τους και τὴν πείρα τους δουλειά. Στὸν καταμερισμὸ πρέπει νὰ παίρουμε ὑπ' ὄψη μας και τὴν ἰδιαίτερη ψυχολογία τοῦ μέλους και τὶς τάσεις του.

Στὴν πραχτική του δουλειά τὸ κομματικό μέλος πρέπει νὰ φωτίζεται πάντα ἀπὸ τὰ φῶτα τῆς κοσμοθεωρίας μας. Ἄλλοιῶτικα μετατρέπεται σὲ ἕνα κούφιο πραχτικιστὴ πὸν ἀργὰ ἢ γρήγορα λυγίζει μπρὸς στοὺς κατατρογμούς τῆς κομματικῆς ζωῆς και δράσης. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνε ἐχτὸς ἀπὸ τὴν αὐτομόρφωση, με τὶς πλατειές συσκέψεις για τὶς εἰδικές δουλειές, πὸν πρέπει νὰ γίνονται και πρῶτα και μετὰ ἀπὸ κάθε σοβαρὴ κινητοποίηση. Στὴν πρῶτη περίπτωση τὸ κομμ. μέλος βλέπει με τὴν ἀνάλυση πὸν θὰ γίνε ὄλο τὸ βάθος τῆς πραχτικῆς δουλειᾶς προετοιμάζεται ψυχολογικά στὰ ἐμπόδια και τὶς δυσκολίες. Στὴν δευτερὴ βλέπει τὰ λάθη του, ἐξηγεῖ τὶς κακοτοπιές πὸν συνάντησε, τοῦ φεύγουν τὰ «μυρτήρια» ἀπὸ τὸ μυαλὸ και προχωρεῖ πάντα μπροστά.

Ἐτσι δημιουργεῖται ὁ κομματικός, ἀγωνιστικὸς χαρακτήρας. Ἐτσι μορφώνεται ὁ καινούργιος τύπος ἀνθρώπου, με τὴν ἀπεριόριστη δραστηριότητα και τὰ ἀτσάλνια νεύρα, ὁ τύπος τοῦ μέλους τοῦ Κόμματος. Μέσα στὴν ἀκατάπαυστη κομματικὴ δράση γίνετὰ και ἡ ἐπιλογή τῶν στελεχῶν. Αὐτὸ εἶναι τὸ μοναδικὸ σχολεῖο και κριτήριο.

Τὸ κομμ. τμήμα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τρέχουσα δράση πρέπει νὰ ἔχει και μιὰ εὑρύτερη προοπτικὴ δράσης, ἕνα καθορισμένο «στόχο», Ἡ προοπτικὴ αὐτὴ βγαίνει ἀπὸ τὴν ἀνάλυση τῶν ἰδιαίτερων συνθηκῶν πὸν ὑπάρχουν στὸ ἐπάγγελμα ἢ τὴ συνοικία πὸν συγκροτεῖ τὸ κομματικὸ τμήμα.

Ἡ κινητοποίηση τοῦ τμήματος εἶναι ὑπόθεση βασικά: 1) Καλοῦ καθοδηγητῆ με τὰ προσόντα πὸν ἀναφέραμε. 2) καλῆς σύνδεσης τῶν μελῶν με τὸ Γραμματέα τοῦ τμήματος. 3) νὰ ὑπάρχει ἀπὸ τὰ πρῶ-

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΛΗΝΟΣ

Είναι σπάνιο, έξω από τους Κομμουνιστές, να βρεθεί ένα μυαλό που ν' αφομοιώσει τις πνευματικές τάσεις της εποχής του, τα προβλήματα που ωριμάζει ή ιστορική της αναγκαιότητα και την κατεύθυνση της λύσης τους.

Είναι δύσκολο αυτό το μυαλό να θερμαίνεται από μια καρδιά, που κλείνει μέσα της τους πόνους και τις λαχτάρες ενός ολάκερου λαού, που αισθάνεται τις ανησυχίες του και την όρμη του. Είναι σπάνιο ένα τέτοιο μυαλό και μια τέτοια καρδιά, ποτιομένα από την αστική ιδεολογία, να καθοδηγούνται από μια συνείδηση, που νοιώθει το χρέος της προς το σύνολο και οδηγεί στην αδιάλλακτη πάλη για το δίκιο του λαού. Αυτές οι ἀρετές είχαν συγκεντρωθεί στην προσωπικότητα του Δημήτρη Γληνού, που ξεχωρίζει κι' επιβάλλεται σαν παιδαγωγός και κοινωνιολόγος, σαν φιλόσοφος, και μαχητής, σαν πολιτικός κι' από το 1935 σαν Κομμουνιστής.

Ο Γληνός είχε, όχι μόνο τη δύναμη να συλλαμβάνει το νόημα της εποχής του, μα και την ασύγκριτη μασορία να το δίδει έτσι πολύπλευρα, φωτισμένο, άποσπασμένο, που να μπορεί να γίνει κτήμα στην πλατεία μάζα. Η χαρακτηριστικότερη γραμμή της προσωπικότητας του είναι η ειλικρινής και ρωμαλέα του διανόηση και το παράλληλο βάδισμα της διανόησης και της δράσης του. Αντικρύζει τη ζωή κατάματα, ως το βάθος της, τολμηρά και καλόκαρδα, με την ολύμπια γαλήνη του. Αυτό του το τολμηρό αντίκρουσμα της ζωής, καθώρισε την πνευματική του τοποθέτηση στην κατηγορία των Ματεριαλιστών, στο στρατόπεδο των δημοτικιστών, που στη νεότητα του ήταν οι φορείς της προοδευτικής κίνησης και συγκέντρωναν το μίσος και τους κατατρεγτές βουρχειασμένης άστοιτσιφικάδικης επίσημης «σοφίας». Σαν μαχητής και κοινωνικός άναμορφωτής στάθηκε πάντα πιστός στο λαό. Σαν διανοητής στάθηκε συνεπής απέναντι στον εαυτό του και δε δίστασε να ακολουθήσει το δρόμο που του άνοιγε ή συνεπής ανάληψη της αλήθειας όσο δύσκολος και μα-

κρυνός κι' αν διαγραφόταν. Αυτή η συνέπεια δεν μπορούσε παρά να τον φέρει στις γραμμές του Κ.Κ.Ε. έστω και στα τελευταία χρόνια της ζωής του. Έκει βρίσκει τον εαυτό του, ξαναγεννιέται, αναπτύσσει και ξεκαθαρίζει τους πνευματικούς του όριζοντες και εκδηλώνει την όρμη και την πολύπτυχη προσωπικότητα του.

**

Ο Γληνός είναι μια πολυσύνθετη προσωπικότητα που έχει τις ρίζες της στα λαϊκά στρώματα. Γεννήθηκε στη Σμύρνη στα 1882 από μικροαστική οικογένεια. Από μικρός ριχτηκε στη βιοπάλη και παράλληλα τέλειωσε τις σπουδές του στην «Ευαγγελική Σχολή» της Σμύρνης. Αυτό το παράλληλο βάδισμα μόρφωσης και βιοπάλης είχε αποφασιστική επίδραση στη διανόηση του και την έξηγει ως ένα βαθμό. Στα 1905 παίρνει το δίπλωμα του από τη «Φιλοσοφική Σχολή» του Πανεπιστημίου «Αθηνών» με άριστα. Αίδαξε τρία χρόνια στα εκπαιδευτήρια της μέσης εκπαίδευσης στη Σμύρνη και στα 1908 φεύγει για να συμπληρώσει τις σπουδές του στη Γερμανία που μένει ως τα 1911. Εργάστηκε δυο χρόνια στο εργαστήριο του δασκάλου της Πειραματικής Ψυχολογίας Βούντ. Στη Γερμανία σπούδασε κατά κύριο λόγο παιδαγωγικά, μα και φιλοσοφία. Έκει μελέτησε κι' αποδελτίωσε όλο το έργο του Πλάτωνα. Έκει ακόμη γνωρίστηκε και συνδέθηκε με τον Γ. Σκληρό που τον παρότρυνε να ασχοληθεί με την κοινωνιολογία. Από τότε κιόλα έχει προσανατολιστεί προς τον ματεριαλισμό και δεν διατάζει να δημοσιεύσει κριτικές μελέτες για το Γερμανό ιδεαλιστή Όικεν που ήταν δάσκαλος του.

Στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του Γληνού επέδρασε φυσικά η δύσκολη και πολυτάραχη εποχή γύρω στα 1897 και στην Έπανάσταση του Γουδί. Αυτή η επανάσταση κοντά στην αστική του μόρφωση δημιούργησε στη συνείδηση του Γληνού την πεποίθηση, ότι θα κατώρθωνε να επιτύχει την επίλυση των προβλημάτων του Έλληνισμού και ιδιαι-

τα ταχτική έπαφή και συνεννόηση. Τέτοια και τόση είναι σήμερα η κομμ. δράση που πάντα πρέπει να κρατούμε τα μέλη μας σε μια επιφυλακή για ν' ανταποκρίνονται. 4) Να έχει πραγματοποιηθεί η εκκαθάριση στο τμήμα. Οι χρεωκοπομένοι τύποι τραβούν στην αδράνεια και το χαντάκωμα και τους καλούς σ.

5) Να έχουμε φυσιολογική πορεία στην ανάπτυξη της δουλειάς. Τα άλλα είναι κάπως δύσκολα. Δεν μπορούμε ν' απαιτήσουμε από ένα τμήμα που για ένα μεγάλο διάστημα έμεινε σε πλήρη αδράνεια να κρατήσει γερά μια μεγάλη κινητοποίηση. 6) Να άγκαλιάζουμε τα ζητήματα που απαιτούν τη δράση, όχι «κατόπιν έορτης» αλλά προ-

του ακόμα ώριμάσουν. Τότε που αρχίζουν ακόμα αυτά τα ζητήματα να ξυπνούν και να ξεσηκώνουν τα μέλη μας. 7) Να γίνεται συστηματικός έλεγχος σ' αυτά που γίνονται και σ' αυτά που δεν γίνονται.

Αυτά και άλλα πολλά προβλήματα συναντάμε στην καθοδήγηση του κομματικού τμήματος. Όταν σκεφτούμε όμως ότι έδω βρίσκεται η βάση της εύτυχίας μας δεν θα μάς φανεί ποτέ βαρειά όση δουλειά και να κάνουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Πρέπει να λύσουμε ένα προς ένα όλα αυτά τα προβλήματα για να φτιάξουμε ένα τμήμα που να μπορεί ν' ανταποκριθεί στις δυσκολίες της πολιτικής μας γραμμής.

M. M.

τρα του εκπαιδευτικού, με την άστική τάξη, «έκ τῶν ἄνω», λεποίθησε πού χειριόσταναν ἄ πανωτῆς τραγικῆς διαφύσεως, σκληρῆς ἀπογοητεύσεως καί συσσωρευθεῖς πικρῆς πείρας γιά νά σβῶσει. Ὡστόσο ὁ Γληνός ἀπό τότε ἄρχισε νά βλέπει τὸ νεοελληνικό πρόβλημα, πήρε θέση πλάι στό λού καί δέν τόν ἐγκατέλειψε ὡς τὸ θάνατό του.

Ὁ Γληνός μπαίνει στόν ἀγῶνα ὅταν τὸ νεοελληνικό πρόβλημα ἐκδηλωνόταν στήν πάλη γιά τὴν ἐπιβολή τῆς δημοτικῆς γλώσσας. Μέσα σ' αὐτὸν τὸν ἀγῶνα ἔρχεται σὲ συνεχῆ καί δραματικὴ σύγκρουση μετὰ τὴν πραγματικότητα, πού εἶχε δημιουργήσει στήν Ἑλλάδα ἡ ἄστική τάξη. Δικαιῶν ἡ γρόνια κυλοῦσε τὴν πέτρα τοῦ Σίσυφου, ὅπως ἔλεγε ἀργότερα. Ἀπὸ τὸ 1911 ὡς τὸ 1927 βρισκεται σ' ἀνώτερα κρατικά ἰδρύματα κ' ἀπ' ἐκεῖ ἀγωνίζεται νά ἐπιτύχει τὴν ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση γιά νά συγχρονίσει τὴν παιδεία, νά τὴν κάνει μοῦλο γιά τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ὅλες τῆς ἐλπίδες του, στηρίζει σὶ Φιλελεύθερο Κόμμα. Δέν ἔχει ἀκόμα ξεκαθαρίσει ὅτι ἡ παιδεία εἶναι δικαίωμα τοῦ λαοῦ πού δέν τοῦ τὸ ἀναγνωρίζει ἡ ἄστική τάξη. Δέν τὸν διαφεύγει ὁμως ἀπὸ τότε, ὅτι δέν εἶναι ὑπερκομματικὴ καί στήν κριτικὴ ἀνασκόπηση του γιά τὴ νεοελληνικὴ παιδεία φωτίζει τῆς βασικῆς ἀδυναμίας τῆς καί προτείνει τὰ ἀντιστοιχὰ μέτρα μετὰ τῆς τὴν διάρφωση τῆς νεοελληνικῆς κοινωνίας.

Ἄν λογαριαστοῦν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ δραματικοῦ αὐτοῦ δεκαεξέχρονου ἀγῶνα βγαίνει πὸς εἶναι μηδαμινά. Γι' αὐτὸ χαρακτηρίζει τὴ ζωὴ του στήν ἐπιχὴ αὐτῆ, βάσανο τοῦ Σίσυφου.

Στὰ 1927 ἔχει ἤδη πολλὰ ὑποστῆ καί ἔχει ἀντιληφθεῖ περισσότερα. Κόβει κάθε δεσμό μετὰ τὴν ἄστική τάξη, ἀφοῦ πείσθηκε πὸς στήν Ἑλλάδα δέν μπορεῖ νά γίνει τίποτα «έκ τῶν ἄνω». Μόνο ὁ ἀγῶνας τοῦ λαοῦ «έκ τῶν κάτω» θὰ ὀδηγήσει τὸ Ἑλληνισμό σὶ λυτρωμό. Οἱ δεσμοὶ του μετὰ τὸν Μαρξισμό εἶναι ἤδη πολὺ στενοί. Ἐνα βῆμα ἀκόμη καί θὰ κατεβῆ σὶν ἀγῶνα κάτω ἀπὸ τὴ σημαία του. Τὴν ὄψη ἔδωσε ἡ ἔνταση τῶν καθημερινῶν μαζικῶν ἀγῶνων τῆς ἐργατικῆς τάξης κ' ὀλάκερου τοῦ ἐργαζόμενου λαοῦ γιά τὴν ἐπιβίωση κ' ἐνάντια σὶν πόλεμο πού ἐτοίμαζαν οἱ ἱμπεριαλιστικῆς χῶρες κ' ἀφορμῆ, ἡ διάσπαση τοῦ «Ἐκπαιδευτικοῦ Ὀμίλου» τοῦ ὁποῖου ὁ Γληνός ὑπῆρξε ἡ ψυχῆ. Ὁ Γληνός προσχώρησε σὶ Μαρξισμό ὕστερα ἀπὸ μιὰ βασιανιστικὴ πορεία ἐξέλιξης, ἀπὸ μιὰ δραματικὴ σύγκρουση μετὰ τὸ ἐποικοδομημα καί τὴν πραγματικότητῆς ψυχοκόσταινας, ὕστερα ἀπὸ μιὰ δημοσυργικὴ πνευματικὴ ἐργασία πού ἀποκρυσταλλώνεται στὰ ἔργα «δημοσυργικῆς ἱστοριομῆς», «γυναικεῖος ἀνθρωπισμῆς», «κρίσεως τοῦ δημοτικισμοῦ», «ἕνας ἄταφος νεκρῆς» καί σὶ ἱστορικῆς φιλοσοφικῆς καί κοινωνιολογικῆς μελέτες σκορπισμῆνες σὶ περιοδικὰ κ' ἐφημερίδες. Σ' αὐτὰ τὰ ἔργα συμπικνώνεται ἡ διανόηση τοῦ Γληνοῦ καί οἱ ὀραματισμοὶ του, ἡ σταθερὴ πορεία του πρὸς τ' ἀριστερά. Ἀπὸ τὸ 1931 δημοσιεύει κοινωνικῆς καί φιλοσοφικῆς μελέτες σὶ περιοδικὸ «Πρωτοπόρος». Οἱ κρίσεις πού περνοῦσε ὡς τότε τὸ Κόμμα μας δέν βοηθοῦν τὸ Γληνὸ νά

περάσει σὶς γραμμῆς του. Ὅμως εἶναι χαρῆ-χρηστικὸ ὅτι ἡ ἱστορικὴ ἀπόφαση τῆς θῆς ὀλομέλειας τοῦ προξένησε βαθειὰ ἐντύπωση καί τοῦ ἔδειξε τὸ φῶς ὅπως ἔλεγε. Μέλος τοῦ Κόμματος ἔγινε στὰ 1935. Κράτησε μετὰ συνέπεια καί παλληκαριά τὴ σημαία του ὡς τὸ θάνατο τοῦ κ' ἔφτασε ὡς τὴν ἀνώτατη κορυφῆ τῆς ἡγεσίας του. Στῆς γραμμῆς τοῦ Κ.Κ.Ε. βρισκεται τὸν ἑαυτοῦ του καί ἀναπτύσσει ἀκόμη περισσότερο τὴν πολυεδρικὴ δράση του, εἶναι ἡ πὸ γόνιμη περίοδος τῆς ζωῆς του, ὅπως ὀμολογεῖ ὁ ἴδιος. Ρίχνεται τῶρα ἀσυγκράτητος σὶν πολιτικὴ δράση, βαθταίνει τὸ Μαρξισμό καί βοηθᾶ νά ριζώσει σὶν ἔδαφος τῆς ἑλληνικῆς πραγματικότητῆς. Ἡ μελέτη του γιά τὸ σύνθετο κοινωνικοοικονομικὸ ζήτημα, τὸ σταφιδικό, ἀποτελεῖ πρότυπο μαρξιστικῆς ἀνάλυσης καί ταῦτοχρονα ἐκλαϊκευτικῆς μελέτης.

Ἡ ἄστικὴ τάξη μίσσησε θάνατο τὸ Γληνὸ. Δέν τοῦ συγχώρησε ποτὲ τὸ πὸς στάθηκε σὶν πλευρὸ τοῦ λαοῦ καί δέν τὴν ἀκολούθησε σὶν προδοσία τοῦ ρόλου πού τῆς ἐπέβαλε ἡ ἱστορία. Στὸ 1928 ὀργανώνεται δικὴ ἐναντίον τοῦ «ἐπὶ ἀθεῖα» καί μετὰ γιά μιὰ διάλεξη πού ἔγινε γιά τὴ Σοβ, Ἐνωση, χωρῆς ὁμως νά τολμήσουν νά τὸν καταδικάσουν. Ἡ 4η Αὐγούστου ἔριξε τὸ Γληνὸ μαζὶ μετὰ τὸς ἄλλους ἀντιφασιστῆς στὰ ἔξερνήσια τοῦ θανάτου. Ἐξῆσε κάτω ἀπὸ τῆς πὸ φοριχτῆς συνθήκες σὶν Ἄκροναυπλία πού ἦταν τὸ πὸ ἀπαίσιον στρατόπεδο. Στὴν Ἄναψη ὅπου «ὄλες οἱ σκλαβιῆς αἰσθητῆς ὄλες οἱ πίκρες στὰ χεῖλη, ὄλοι οἱ καῦμοι καινεροῖ, μὰ κ' ὄλα τὰ ὄνειρα τῆς λευτεριάς ζωντανεμένα», ἔξῆσε 9 μῆνες. Ὅμως ὄχι μόνο δέν λυγίει μὰ παίρνει καινούργιο θάρρος γιὰτι ὄπως γράφει ἡ τροχιά τῆς ζωῆς του βρισκεται σὶ ἄρμονία μετὰ τὸ ἐσῶτερο εἶναι του κ' αὐτὸ ἀποτελεῖ μιὰν ὑπέρτατη εὐδαιμονία κ' ἄν ἀκόμη οἱ ἐξωτερικῆς συνθήκες γίνονεν ὀλοτέλα μαρτυρικῆς, Στὰ χρόνια τοῦ ἄναιαδασιμοῦ μέσα στὰ φρικτὰ μπουντροῦ μῆ, στὰ ἐρημονήσια μετὰ τῆς καθημερινῆς προκλήσεις, τῆς ἀφορμῆς ἐκνευρισμοῦ, τῆς στερηῆσεως, τῆς μηχανογραφικῆς, τῆς ψεύτικῆς εἰδήσεως, τὸς κινδύνους γιά τὴ ζωὴ καί τὴν ὑγεία ἀπὸ τὸ συνωτισμό καί τῆς δολοφονικῆς ἐπιθέσεως, τὴν ὄρα, πού ὁ φασισμῆς ἀπλονόταν, πού λιποψυχοῦσαν οἱ ἀδύνατοι, ὁ Γληνὸς στάθηκε βράχος ἀκλόνητος. Ἡ ἔξερσία ὑπόκαψε τὴν ὑγεία του κ' ὁ Μανιάδαξῆς ἀναγκάστηκε νά τὸν στείλει ἀπὸ τὴ Σαντορίνη πού τὸν εἶχε ρίξει τελευταία, σὶν Ἀθήνα ὅπου τὸν ὑποχρέωσε ν' ἀπομονωθεί σὶ σπῆτι του. Στῆς φυλακῆς καί σὶν μόνωσή του ὁ Γληνὸς δέν σταμάτησε ὄυτε στιγμῆ τὴν πνευματικὴν τὸν δημοσυργία καί τὴ διαφύτηση τοῦ λαοῦ μετὰ τοῦ παρῆνομου τύπου. Τότε ἔγραψε τὸν ἱστορικὸ ὄλισμό» πού φαίνεται εἶναι τὸ βαθύτερο ἔργο του. Μετάφρασε τὸ «Ἰοφιστῆ» τοῦ Πλάτωνα κ' ἔγραψε τὴν περίφημη εἰσαγωγή του πού ἀποτελεῖ ὀσβαρὴ μαρξιστικὴ ἀνάλυση τῶν ἀνθρωπιστικῶν σπουδῶν σὶν Ἑλλάδα. Ἡ ἑλληνικὴ ἀσφάλεια τὸν παραῶσε στοῦς Ἰταλοῦς πού ἀργότερα τὸν ἀπέλυσαν σάν ἄρρωστο. Ἐτσι παρὰ τὴν κλονισμένη ὑγεία του, μπαίνει μ' ὄρημ σὶν ἔθνικοαπελευθερωτικὸ ἀγῶνα. Ἡ συμβολὴ του εἶναι πολὺπλευρὴ κ' ἀποφασιστικὴ. Ἡ φλογερὴ πέννα του, δίδει τὸ «τί

Η ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ

Αύγουστος 1944. Το φασιστικό θεριό πριν ξεψυχίσει μέσα στη φωλιά του (τό Βερολίνο) ήθελε να δημιουργήσει συντομία σ' όλη την ανθρωπότητα συμφορές, καταστροφές, ερείπια θύματα. Οι Γερμανοί ρήμαξαν το Νομό Ρεθύμνης καταστρέφοντας δλόκληρη δεκάδα χωριά όπως τ' Ανώγεια, Γερακάρι κ.λ.π.

Το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ θέλοντας να υπερασπίσει τον άμαχο πληθυσμό προσπαθούσε να πείσει την ΕΟΡ να ένωθούν και μαζί να χτυπήσουν τους καταχρητές.

Σ' αυτή την προσπάθεια κατανάλωσε χρόνο πολύ και πολύτιμο, χωρίς κανένα αποτέλεσμα γιατί ο πολιτικός καθοδηγητής της έγγλέζος κ. Τόμ έροχηγε το σύνθημα: «Μη χτυπάτε τους Γερμανούς γιατί τὰ αντίποινά τους είναι σκληρά.»

Μ' αυτό το πνεύμα ποτισμένη ή ηγεσία της ΕΟΡ άπόφευγε διαπραγματεύσεις με το ΕΑΜ και ένεργό συμμετοχή της στη δράση.

Όταν πιά ή ηγεσία του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ πείσθηκε ότι κάθε προσπάθεια ίννεργασίας με την ΕΟΡ για χτύπημα ένάντια στον γερμ. φασισμό ήταν ματαιοπονία και ή άδράνεια μόνο τον καταχρητή όφελουσε, άποφάσισε να δράσει άπο-

φασιστικά μόνο με τις δικές του δυνάμεις.

Τα καταστρεμένα χωριά με τους ξεσπιτομένους χιλιάδες κατοίκους των, άντιμετώπιζαν το φάσμα θανάτου από πείνα.

Η Γεωργική Σχολή Άσωμάτων με τις χιλιάδες όκάδες λάδι, σιτάρι, τρόφιμα, όσπρια, αργοπρόβατα, μπορούσε να τους δώσει τροφή. Γι' αυτό έπρεπε να έλευθερωθεί από τους Γερμανούς και να μοιραστούν τὰ τρόφιμα στο λαό και ιδιαίτερα στους πρόσφυγες ξεσπιτομένους.

Η άπόφαση πάρθηκε.

Οί Καπετάνιοι Λεμονιάς, Μαθιουδάκης και Συραγάκης με τους άξιωματικούς Στρατή Βελουδάκη και Στέλιο Άγγελάκη έπικεφαλής του 1ου Λόχου του 44ου Συντάγματος ΕΛΑΣ άνέλαβαν την εκτέλεση του μεγάλου καθήκοντος.

Τα χαράματα της 5 του Σεπτεμβρη ή Σχολή Άσωμάτων είχε κυκλωθεί.

Με τηλεσίγραφο τους ζητούν από τους Γερμανο-Ίταλούς να παραδοθούν μέσα σε 5 λεπτά. Οί Γερμανο-Ίταλοί άπάντησαν ύψώνοντας λευκή σημαία. «Δέν έχουμε καμιά διάθεση να σκοτωθούμε» είπαν και παραδόθηκαν.

είναι και τί θέλει το ΕΑΜ που κυριολεκτικά την πόλη «ε τις ψυχές των πατριωτών. Γράφει άρθρα στο «Ριζοσπάστη» και στην «Κομ. Έπιθεώρηση», συμμετέχει πρακτικά στην κεντρική διαφωτιστική έπιτροπή, γράφει το βιβλιαράκι οι «έχθροί του λαού» και το μισοτελειωμένο «τὰ προβλήματα του Έλληνισμού», βοηθά τους νέους να συγχροτήσουν την Ε.Π. Ο.Ν., βάζει το τεράστιο κύρος του για διαπραγματεύσεις με τὰ παλιά Κόμματα. Αυτές οι διαπραγματεύσεις εδραϊώσαν τις πεποιθήσεις στο Γληνό, πώς ο παλιός πολιτικός κόσμος έχει πνιγει στο βούρο της άποσύνθεσής του. Ο έθνικοαπελευθερωτικός άγώνας τον καλεί στο βουνό όπου πρόκειται να σχηματισθεί ή Π.Ε.Ε.Α. Για να μπορεί ν' άποδώσει περισσότερο άποφασίζει να κάνει την επικίνδυνη έγγείρηση κι' έτσι στις 26 του Δεκέμβρη του 1943 έσβυσε ή διάνοια που φρότιζε το έλληνικό πνευματικό στερέωμα μισό περίπου αιώνα.

Η ζωή και το έργο του Δημήτρη Γληνού είναι μεστά από πλούσια διδάγματα.1) Η δραματική του σύγκρουση με την άστική τάξη δείχνει τη μιζέρια και την στενοφυχιά και του πιο προοδευτικού μέρους της. Δείχνει την άνικανότητα και το φόβο της να προχωρήσει ένα βήμα μπροστά, βεβαιώνει την προδοσία της άποστολής της, και την έγκατάλειψη της Έλλάδας στο φεουδαρχικό μεσαιωνισμό που

την κοτάντησε τραγική ψυροκόσταινα. 2) Η όμη ή του Γληνού, οι πνευματικοί θησαυροί, ή άνεξάντλητη όργανική και παιδαγωγική κατάρτιση και ικανότητα ιουδέν μπόρεσαν ν' αξιοποιηθούν μέσα στο φαύλο κύκλο της συνεχούς πολιτικής άνωμαλίας, των κινήματων και δικτατοριών, του παραγοντισμού και της άγγραμματοσύνης των άνωτάτων λειτουργών, με λίγα λόγια μέσα στη διάθρφωση και στον τρόπο δράσης της κοινωνίας του ύπόδουλου στους ξένους άστοτσιφλικάδικου μπλόκ. 3) Όλα τὰ προβλήματα του Έλληνισμού είναι στενά δεμένα με το πολιτικό και δέν πρόκειται να λυθούν έξω και τὰ πιο άπλά παρά μόνον όταν ο λαός πάρει στα χέρια του την έξουσία. 4) Άν και ο Γληνός γεννήθηκε, άνατράφηκε και σπούδασε μέσα στην άστική τάξη, άπόκτησε όλες τις έξαιρετες άρετές του Κομμουνιστή και στάθηκε με το «σώμα όρθό» νικητής στα μαρτύρια και τους έξευτελισμούς του Μανιάδουδαισμού.

Η ζωή και το έργο του Γληνού θά στέκει φωτεινός φάρος που θά δείχνει το δρόμο σε κάθε διανοητή, σε κάθε Έλληνα και θά υπενθυμίζει το χρέος μας στον έλληνικό λαό στέν όποιο πρέπει να τὰ δίδουμε όλα κι' από την άνεξάντλητη ζωτικότητα του ν' άντλούμε δυνάμεις κι' όμη ή στον άσταμάτητο άγώνα μας για τόν λυτρωμό.

Μ. ΖΟΥΡΙΑΚΗΣ

Ο ΕΛΑΣ παράλαβε τούς αιχμολότους 29 Γερμανο-Ιταλούς και ἤρωσε ἑλληνική σημαία στό κτίριο τῆς σχολῆς.

Λάφυρα: ὁ ΕΛΑΣ παράλαβε τόν ὄπλισμό τῶν αιχμαλώτων, πολλές χιλιάδες σφαίρες, κυβώτια χειροβομβίδες, ἀρκετὸ ρουχισμὸ, ὑπόδηση, ζάχαρη καὶ δυὸ αὐτοκίνητα.

Ο ΕΛΑΣ κάλεσε ἀντιπροσώπους τῶν ἐπαρχιακῶν ἐπιτροπῶν ΕΑΜ—ΕΟΡ σημάτισε Μιχτὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ διανομὴ τοῦ λαδιοῦ, σιτηρῶν, τροφίμων, σ' ὄλο τὸ λαὸ Ἀμαρίου καὶ ἰδιαίτερα τῶν κατεστρεμμένων χωριῶν.

Οἱ ἀντάρτες Πετρακογιώργη μυρίστηκαν πλιάτσικο καὶ ἔτρεξαν στό ψητό. Ἡ ἀγανάκτηση τοῦ λαοῦ τούς ὑποχρέωσε νὰ συμμορφωθοῦν.

Ἡ μισὴ δύναμη τοῦ ΕΛΑΣ ἔμεινε στὴ Σχολὴ νὰ ἐπιβλέπει τὴ διανομὴ τροφίμων. Ἡ ἄλλη μισὴ δύναμη τοῦ 1ου Λόχου μὲ 30 ἄνδρες μπῆκε σ' ἓνα αὐτοκίνητο (λάφυρο) ἔσπευσε νὰ καταλάβει θέση στοὺς Ποταμούς καὶ νὰ ὑπερασπίσει τὴν ἐπαρχία Ἀμαρίου ἀπὸ ἐπίθεση τῶν Γερμανῶν, πὸν ἔθεωρεῖτο ἀναπόφευκτη ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς Ἀσωμάτων.

Οἱ Γερμ. πληροφορορήθηκαν ἀμέσως ἀπὸ προδότες τὰ γεγονότα τῆς Σχολῆς μὲ ἀλληλοσυγκρουόμενες πληροφορίες.

Ἐθεώρησαν σκόπιμο νὰ στείλουν ἐνίσχυση δυὸ αὐτοκίνητα μὲ 60 στρατιῶτες καὶ νὰ πληροφορηθοῦν τί ἀκριβῶς συμβαίνει.

Οἱ ΕΛΑΣίτες εἶχαν ἤδη καταλάβει θέσεις στοὺς Ποταμούς. Τὰ Γερμανικὰ αὐτοκίνητα ἔπεσαν στὸν κλοιὸ καὶ ἡ μάχη ἀρχίζει μὲ σύνθημα τοῦ Καπετὰν Λεμονιά.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἦσαν καταστρεπτικά γιὰ τίς Γερμανικὲς δυνάμεις.

Ὑστερα ἀπὸ 4 ὥρες σκληρὸ ἀγῶνα ἡ μάχη τέλειωσε μὲ 45 Γερμανοφασίστες νεκροῦς, 12 αιχμαλώτους, πὸν οἱ περισσότεροὶ ἦσαν τραυματίες.

Μὲ αὐτοκίνητο μεταφέρθηκαν στοὶ Ἀμάρι καὶ παραδόθηκαν μὲ ὅλους τούς κανόνες τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα στὸν ἀντιπρόσωπο τοῦ Διεθνοῦς Ἐρυθροῦ Στραυροῦ (ΔΕΣ) γιαιτρὸν Γενεράλη, πὸν κατόπιν σκοτώθηκε ἀπὸ βομβαρδισμό πὸν οἱ Γερμανοὶ ἔκαμαν ἀπὸ τὸ Ρέθυμνο ἐνάντια στὴ Σχολή.

Λάφυρα: ὁ ΕΛΑΣ παρέλαβε 2 αὐτοκίνητα, 9 ὄπλοπολυβόλα, 16 ταχυβόλα, 25 τουφέκια, 20 χιλ. σφαίρες, 5 κυβώτια χειροβομβίδες, ἀρκετὰ τροφίμα, ζάχαρη, φασόλια κλπ. καθὼς καὶ ρουχισμὸ καὶ ὑπόδηση, Ἀπ' ὅλα ὅμως πὸν πὸλὺν ἐνθουσίασε τούς Ἐλασίτες ἡ Γερμανικὴ σημαία μὲ τὸν ἀγγυλωτὸ σταυρὸ πὸν αιχμαλωτίστηκε σ' αὐτὴ τὴ μάχη.

Ο ΕΛΑΣ εἶχε ἓνα νεκρὸ τὸν ἦρωα Μαν. Γαβαλᾶ ἀπὸ τὴ Πανιάνασο καὶ δυὸ τραυματίες.

Μόλις εἶχαν μετορθεῖ τὰ λάφυρα καὶ οἱ ἀντάρτες τοῦ ΕΛΑΣ ἐτοιμαζόνταν νὰ ξεκουράσουν τὸ κορμὶ τους, ὁ σκοπὸς εἰδοποίησε ὅτι στό βάθος τοῦ δρόμου καὶ σὲ ἀπόσταση 15 χιλιομέτρων παρουσιάστηκαν καὶ ἄλλα γερμανικὰ αὐτοκίνητα.

Ἡ προσταχτικὴ φωνὴ τοῦ Καπετὰν Λεμονιά ἀκούστηκε καὶ οἱ ἄνδρες κατάλαβαν πάλι τὰς θέσεις τους.

Στὸ μεταξὺ εἶχαν καταφθάσει καὶ οἱ ἄλλοι τριάντα Ἐλασίτες πὸν εἶχαν μείνει στὴ Σχολὴ καὶ ἔλαβαν θέσεις σὲ ἐπικαιρα σημεία.

Ἦδη ἔχουν φθάσει 4 Γερμανικὰ αὐτοκίνητα μὲ 120 ἄνδρες. Προχωροῦν. καὶ μπαίνουν μέσα στό κλοιό.

Τὸ σύνθημα δίδεται. Ο ΕΛΑΣ χτυπᾶ μὲ τὸν ὄπλισμό πὸν εἶχε πάρει λάφυρα καὶ μὲ ἠθικὸ ἀναπτυγμένο.

Ἡ μάχη συνεχίζεται ὡς τίς βραδυνὲς ὥρες.

Μόνον ἡ φωνὴ τῶν ὄπλων ἀκούγεται καὶ οἱ διαταγὲς τῶν καπεταναίων καὶ ἀξιωματικῶν.

Τὰ γερμανικὰ αὐτοκίνητα καταστρέφονται καὶ οἱ φασίστες ἐπωφελοῦνται τῆς νύχτας. Ὅσοι εἶναι ἀκόμη ζωντανοὶ κρύβονται μέσα στὰ κλαριά καὶ προσπαθοῦν νὰ σωθοῦν.

Δυνάμεις τῆς ΕΟΡ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Βάμβουκα ἀνέλαβαν ὑποχρέωση νὰ κρατήσουν τὸ δεξιὸ τοῦ ΕΛΑΣ, νὰ ἐνισχύσουν τὸν ἀγῶνα.

Τὸ πνεῦμα ὅμως τοῦ ἐγγλέζου κ. Τὸμ «Μὴ χτυπᾶται τούς Γερμανούς...» κυριαρχεῖ στὸν κ. Βάμβουκα πὸν ὄχι μόνον δὲν χτύπησε, ἀλλὰ καὶ ἐγκατέληψε τὴ νύχτα τὰ ὑψώματα πὸν κρατοῦσε, παρὰ τὴν ἐπιμονὴ τῶν ἀνδρῶν του νὰ λάβουν μέρος στὸν ἀγῶνα.

Τίς πρωῒνὲς ὥρες τῆς ἐπομένης 6)1)46 καταφθάνουν νέες γερμανικὲς δυνάμεις. Μηχανοκίνητες μονάδες μὲ τάνκς, κανό-

ΤΑ ΝΙΑΤΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ἡ καινούργια κατοχή ἀνάγκη προ-
σωρινά τὸ δρόμο γιὰ τὴν πραγματοποίη-
ση τῶν ἰδανικῶν τῆς νεολαίας. Τὰ ἄ-
λυτα πολιτικά, οἰκονομικά, μορφωτικά
κι' ἐκπολιτιστικά προβλήματα τῆς, ἂν κι'
ἔχουν ὠριμάσει πλείρια, δὲν βρῆκαν καμ-
μιὰ κατανόηση ἀπ' τὸ ἐπίσημο κράτος.
Ὅλες οἱ μεταδεκεμβριανές Κυβερνήσεις
κλείνουν τὰ μάτια μπροστὰ στὴ λύση
τους καὶ μόνο ἡ ἴδια ἡ νεολαία τῆς Ἑλ-
λάδας καὶ τοῦ Νησιοῦ μας, ἀγωνίζεται
μὲ τὴν καθοδήγηση τῆς ΕΠΟΝ, μέσα
στὴ φασιστικὴ κόλαση τῆς χώρας μας,
γιὰ νὰ προωθήσει τὴ λύση τους, ποὺ εἶ-
ναι στενά δεμένη μὲ τὸν ἀγῶνα ὀλόκλη-
ρου τοῦ λαοῦ γιὰ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡ-
ΤΗΣΙΑ καὶ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ. Σ' αὐτὸ
τὸν ἀγῶνα ποὺ πῆρε σκληρὸ χαρακτήρα
σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδας, ἡ νεολαία
εἶναι ἀποφασιστικὸς παραγωνίας. Γι'
αὐτὸ κι' ἡ ἀντίδραση, κοινὰ στὴν τέλεια
ἀδιαφορία τῆς γιὰ τὰ προβλήματα τῆς νε-
ολαίας, ἔδειξε καὶ δείχνει ἓνα ἐξαιρετικὸ
ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ πῶς θὰ ἐξουδετερώ-

σει τὴν πάλη ἐναντία στ' ἀντιλαϊκὰ σχέ-
δια ποὺ ἔχει, πῶς θὰ διασπάσει τὴν ἐ-
νότητά τῆς καὶ πάρα πέρα, πῶς θὰ τὴν κά-
μει δικό τῆς ὄργανο. Ἔτσι δίπλα στὸν
ἄγριο διωγμὸ τῆς δημοκρατικῆς νεολαί-
ας, ποὺ φθάνει μέχρι τὴν ἀπειλὴ διάλυ-
σης τῆς ΕΠΟΝ, χρησιμοποιεῖ σειρά ἀ-
πὸ μέτρα γιὰ τὸν ἐκφασισμό, τὴ διαφθο-
ρά, καὶ τὸ μαρᾶζωμα τῆς. Τὸ σχολεῖο,
τὸ ραδιόφωνο, ὁ πουλημένος τύπος, ὁ
προσκοπισμὸς καὶ τὰ κατηχητικὰ scho-
λεῖα πολλὲς φορές, κι' ἡ ἐξάπλωση τῶν
κέντρων διαφθοράς, ἔχουν μπεῖ στὴν ὑπη-
ρεσία αὐτῶν τῶν σκοπῶν.

Τὰ σχολεῖα, στὰ χέρια τῆς ἀντίδρασης,
εἶναι σοβαρὸ ὄπλο γιὰ τὸν ἐκφασισμό
τῆς νεολαίας. Ἡ ἐκκαθάριση τῶν δημο-
κρατικῶν δασκάλων καὶ καθηγητῶν, δι-
ευκολύνει αὐτὴ τὴν προσπάθεια. Τὰ τε-
ταρτοαγωνιστιανὰ βιβλία, τὰ φασιστικὰ
κηρύγματα ποὺ γίνονται σιὸς μαθητές, οἱ
γιορτὲς καὶ παρελάσεις ποὺ οργανώνονται
τις περισσότερες φορές ὅπως στὴν περίοδο
τῆς 4ης Αὐγούστου, ὁ διωγμὸς τῶν Ἐπὸνι-

νια, βαριὰ πολυβόλα καὶ μὲ στρατιωτι-
κὲς δυνάμεις ἄνω τῶν 2 χιλ. Γερμανῶν
καταφθάνουν στὸν τόπο τῆς σύγκρουσης.

Οἱ ΕΛΑΣίτες κατάπληκτοι βλέπουν πῶς
τὰ ὑψώματα ποὺ κρατοῦσαν τὴν προηγού-
μενη μέρα οἱ ΕΟΡίτες κατέχονται τώρα
ἀπὸ Γερμανούς.

Σὲ λίγο θὰ πλαγιοβληθοῦν ἀπὸ τὸν ἐ-
χθρό.

Δίδεται ἡ διαταγὴ ἐνὸς ἐπικίνδυνου
ἀλλὰ μελετημένου ἐλιγμοῦ γιὰ νὰ ἀποφύ-
γουν τὴν κύκλωση. Ἡ διαταγὴ ἐχτελεῖται
μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια.

Ἡ μάχη τῶν Ποταμῶν κράτησε συνο-
λικὰ 22 ὥρες. Τὸ φασιστικὸ θεοῖο χτυπή-
θηκε ἀλύπητα Περισσότεροι ἀπὸ 100 γερ-
μανοὶ βρῆκαν ἄδοξο θάνατο καὶ 42 αἰχ-
μάλωτοι παρεδόθησαν στὸν ἀντιπρόσω-
πο τοῦ Δ. Ε. Σ.

Οἱ Γερμανοὶ δὲν ἔκαναν ἀντίποινα σὲ
βάρος τοῦ λαοῦ Ἀμαρίου, γεγονός ποὺ
προξένησε μεγάλη στενοχώρια σὲ πολλοὺς
ἀντιδραστικούς, ποὺ ἤθελαν νὰ μὴ μείνει
πέτρα σὲ πέτρα, ὥστε νὰ ξεσπάσει ἡ χο-
λὴ τους ἐναντία στὸ ΕΑΜ—ΕΛΑΣ καὶ
νὰ ἐπωφεληθοῦν ἀπὸ τὴ δυστυχία τοῦ
λαοῦ κομματικὰ ὀφέλη.

Ὁ Ἰντελιντζισερβίτης κ. Τὸμ ἐκαφτηρία-
σε τὴ μάχη τῶν Ποταμῶν γιατί ἦταν μιὰ
ζωντανὴ ἀπάντηση στὸ πνεῦμα του καὶ
γιατὶ «διδάσκει τοὺς λαοὺς πῶς οἱ δού-
λοι γίνονται ἐλεύθεροι.»

Ἡ περίλαμπρη μάχη τῶν Ποταμῶν
ἔληξε.

Ὅμως τὴν λευτεριά μας δὲν τὴν ἀπο-
χτήσαμε ἀκόμη. Κεῖνοι ποὺ ἔβγαλαν ἀ-
φροῦς ἀπὸ τὸ στόμα, ἐναντία στὴ μάχη
αὐτὴ, σήμερα βρῖσκονται στὴν ἐξουσία
καὶ κατέχουν ἀνώτατες κρατικὲς θέσεις.

Ἐκεῖνοι ποὺ ἔπαιξαν πρωτεύοντα ρό-
λο εἴτε ὡς πολιτικοὶ καθοδη-
γητὲς εἴτε ὡς ἀγωνιστὲς τὸ μεταδεκεμ-
βριανὸ Κράτος τῶν κ. κ. Τσώρτσιλ—
Μπέβιν τοὺς ἔχει ἐξοντώσει.

Οἱ ἀξιοματικοὶ τῆς μάχης τῶν Πο-
ταμῶν Στρατῆς Βελουδάκης καὶ Στέλιος
Ἀγγελάκης κρίθηκαν «ἀνίκανοι» νὰ ὑπη-
ρετήσουν στὶς τάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ στρα-
τοῦ. Στὸν πρῶτο ἔγινε καὶ στρατιωτικὴ
καθαίρεση!!!

Ὁ Καπετὰν Λεμονιάς δολοφονήθηκε
στὰ γεγονότα Ρεθύμνης στὶς 2)1)45.

Γ. ΣΜΠΩΚΟΣ

τῶν μαθητῶν μὲ ἀποβολὲς καὶ μείωσι τῆς διαγωγῆς τους, ἓνα σκοπὸ ἐξυπηρετοῦν: πῶς θὰ διαπαιδαγωγηθοῦν φασιστικά οἱ μαθητές.

Τὸ ραδιόφωνο κι' ὁ πωλημένος τύπος, μὲ τὴ καθημερινὴ φασιστικὴ δημαγωγία καὶ τὶς αἰσχρὲς συκοφαντικὲς ἐκστρατεῖες τους, βοηθοῦν τὴν ἴδια προσπάθεια. Τὰ κατηχητικά σχολεῖα ξεφεύγοντας ἀπ' τὸ χαρακτηριστὸν πού πρέπει νὰ γίνουν, γίνονται πολλὲς φορές τόποι ἀντιλαϊκῶν-ἀντιεθνικῶν κηρυγμάτων ἢ μοιρολατρικῆς διαπαιδαγώγησης γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς. Ὁ προσκοπισμὸς κάθε μέρα σπρώχνεται στὸ δρόμο τῆς ΕΟΝ, γιὰ νὰ παίξει τὸ ρόλο της, μιὰ πού σήμερα ἡ ἀνασῆταση της προσκρούει στὴν ἀντιπάθεια ὀλόκληρου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὰ κέντρα διαφθορᾶς καθημερινὰ πολλαπλασιάζονται. Ἡ ἀνεμπόδιστη ἀγοραπωλησία τῶν ναρκωτικῶν, ἡ χαμηλὴ τιμὴ τους, τὸ φόντομα τῶν ντεκέδων καὶ χαρτοπαιχτικῶν λεσχῶν, ἡ καταστροφὴ τῶν λεσχῶν τῆς ΕΠΟΝ, ἐξυπηρετοῦν ἓνα σύνθημα: πῶς θὰ τραβηχτεῖ ἡ νεολαία στὸ δρόμο τῆς διαφθορᾶς, τοῦ μαραζώματος. Πῶς θὰ σπάσει ἡ ἀγωνιστικὴ της διάθεση.

Ὅλ' αὐτὰ ἐγκυμονοῦν σοβαροὺς κινδύνους γιὰ τὴ νεολαία καὶ τὸ μέλλον ὀλόκληρης τῆς Ἑλλάδας.

Τοὺς ἴδιους κινδύνους ἀντιμετωπίζει ὁ ἓνα βαθμὸ κι' ἡ νεολαία τῆς Κρήτης.

Στὸ νησί μας δὲν εἶναι λίγα τὰ παραδείγματα φυλακίσεων καὶ κακοποιήσεων ἐπὶ ἐθνικῶν στελεχῶν καὶ μελῶν. Οὔτε μικρὲς οἱ προσπάθειες γιὰ διάσπαση τῆς ἐνότητας τῆς νεολαίας μὲ τὸ χτύπημα τῆς ΕΠΟΝ καὶ τὴ δημιουργία κρυφοφασιστικῶν ὁργανώσεων σὰν τὴν ΠΕΕΝ στὰ Χανιά, τὴν ΕΕΝ στὸ Ρέθυμνο, τὴν ΕΒΕΝ στὸ Ἡράκλειο. Οἱ κίτρινες ἐφημερίδες τοῦ νησιοῦ μας, ἡ «Ἐρευνα» στὰ Χανιά, ἡ «Ἰδη» στὸ Ἡράκλειο καὶ πολλὲς φορές οἱ «δημοκρατικὲς», «Κήρυξ» καὶ «Πατρις», ἔχουν στόχο τους τὴν ΕΠΟΝ στὶς συκοφαντικὲς ἐκστρατεῖες πού ξεσηκώνουν κοντὰ στὰ ἐμπρηστικά συνθήματα πού σεβρίζουν.

Στὰ σχολεῖα δὲν λείπουν οἱ ἀπόπειρες γιὰ ἐπιβολὴ τρομοκρατίας καὶ φασιστικῆς διαπαιδαγώγησης.

Στὰ Χανιά τὸ Γ. Α. καὶ Ε. Σ. Ο., χίτες μαθητὲς ὀπλοφοροῦν, Ἑπὸνίτες μαθητὲς ἀποβάλλονται χωρὶς λόγο, καὶ δη-

μιουργοῦνται δίχτυα χαφιέδων.

Ὁ Γυμνασιάρχης τοῦ Γ. Α. Χ. προσπαθεῖ νὰ καθιερώσει σύστημα σωματικῶν ἐρευνῶν στοὺς μαθητές. Εἶναι ἀπὸ τὰ ἰδρυτικά μέλη τῆς Π. Ο. Χ. (καινούριο μανιτάρι κρυφοφασιστικῆς ὁργάνωσης) μαζί μὲ ἀξιωματικὸ τῆς ἀσφάλειας καὶ γνωστὸ δασίλογο. Ὁ ἴδιος δὲν ἀφήνει εὐκαιρία γιὰ φασιστικὴ ἀντιεθνικὴ δημαγωγία.

Στὶς προσκοπικὲς ὁργανώσεις, σὲ πολλὰ μέρη, ὑπερτεροῦν τὰ στελέχη πού εἶναι χίτες καὶ τὶς μεταβάλλουν σὲ κέντρα μοναρχικῆς προπαγάνδας.

Ἡ ἐξάπλωση τῶν ναρκωτικῶν εἶναι ἀνησυχαστικὴ καὶ γιὰ τὸ νησί μας. Σ' ὅλες τὶς πόλεις του ἔχουν φουντώσει οἱ ντεκέδες μ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸ Ρέθυμνο, σὲ σχέση μὲ τὸν πληθυσμὸ του.

Παράλληλα οἱ καταστροφὲς κι' οἱ ἐπιτάξεις τῶν λεσχῶν τῆς ΕΠΟΝ διευκολύνουν τὸ ἔργο τῶν ντεκέδων καὶ τὴ χαρτοπαιξία.

Ἡ κατάσταση αὐτὴ περικλείει σοβαροὺς κινδύνους γιὰ τὴ νεολαία καὶ τὸ λαὸ τῆς Κρήτης. Γι' αὐτὸ κι' ἡ ἀντιμετώπισή της πρέπει νὰ νῆαι ὀλόπλευρη, παλλαϊκὴ, ἀποφασιστικὴ, ἐπίμονη.

Στὰ μέτρα τῆς ἀντίδρασης γιὰ τὸν ἐκφασισμό καὶ τὴ διαφθορὰ τῆς νεολαίας καὶ τὴν ἰδεολογικὴ γύβνια της, ἀντιτάσσουμε τὸ ψηλὸ ἰδεολογικὸ καὶ ἐκπολιτιστικὸ μας περιεχόμενο, τὴν πολύτιμη ὁργανωτικὴ μας πείρα, τὸν ἀφθαστὸ ἐνθουσιασμό καὶ μαχητικότητα, τὸ δημοκρατικὸ κλίμα καὶ τὴ δημοκρατικὴ ἐνότητα πού κυριαροῦν στὸ νησί μας καὶ τὴ μαζικότερη καὶ τὴν πιὸ ζωντανὴ ὁργάνωση νεολαίας τῆς ΕΠΟΝ.

Ἡ ἀποτελεσματικὴ τῶν δικῶν μας ὄπλων, ἔχει ἀποδειχτεῖ. Χαρακτηριστικὰ φαίνεται ἀπ' αὐτὸ, ὅτι οἱ ποικιλώνυμες κρυφοφασιστικὲς ὁργανώσεις νέων, ΠΕΕΝ, ΕΕΝ, ΕΒΕΝ, ἀναγκάζονται διαρκῶς ν' ἀλλάζουν μάσκα γιὰ νὰ διαλυθοῦν τελικὰ καὶ νὰ κατασταλάξουν στὶς χίτικες παρές πού πῆραν τὴ θέση τους. Ἀκόμα ἀπ' τὸ τσάκισμα τῆς πρώτης προσπάθειας γιὰ ἴδρυση τῆς Π. Ο. Χ. ἀπ' τὴ δισταχτικότητα πού ὑπάρχει στὴν καθιέρωση φασιστικοῦ πνεύματος στὰ σχολεῖα καὶ τὸ λούφασμα τῶν μαθητῶν καὶ τῶν ἄλλων χιτῶν, παρ' ὅλο πού ὀπλοφοροῦν.

Ὅσο ἡ ἀντίδραση μας ἐνάντια στὶς

προσπάθειες έκφυλισμοῦ τῆς νεολαίας
μπορεῖ καὶ πρέπει νά ναι πιὸ ἀποφασι-
στική, πιὸ γόνιμη. Στὴν προσπάθεια αὐ-
τὴ καθένας πρέπει νά σταθεῖ συνειδητὰ
στὸ πόστο του, μὲ πρωτοπορεία τὴν Ε-
ΠΟΝ Κρήτης ποῦ θὰ σηκώσει τὸ πιὸ με-
γάλο φορτίο.

Θὰ μπορέσουμε νὰ διατηρήσουμε ἀδι-
άσπαστη τὴν ἐνότητα τῆς νεολαίας καὶ
ν' ἀποτρέψουμε τὸν ἐμφύλιο πόλεμο ἀπ' ἄ-
τὸ νησί μας, ὅταν καθημερινὰ σφρη-
λατιέται αὐτὴ ἡ ἐνότητα μέσα στὴν Ε-
ΠΟΝ, στὴν ἀντιτρομοκρατικὴ δράση,
στοὺς οικονομικοὺς ἀγῶνες ποῦ θὰ ξε-
σηκωθοῦν, στὶς ἐκπολιτιστικὰς ἐκδη-
λώσεις ποῦ ὀργανώνονται, στὸ ζωντάνε-
μα τῶν ἐκπολιτιστικῶν (καλλιτεχνικῶν—
ἀθλητικῶν κλπ.) σωματείων ποῦ ὑπάρ-
χουν, στὸ ξεσκέπασμα καὶ τσάκισμα κά-
θε προσπάθειας διάσπασης τῆς ἐνότη-
τας ποῦ γίνεται ἀπ' τὴν ἀντίδραση.

Θ' ἀνατρέψουμε τὰ σχέδια γιὰ τὸν ἐκ-
φασισμό τῆς νεολαίας μέσα στὸ σχολεῖο,
ὅταν οἱ ἐπονίτικες μαθητικὲς ὀργανώ-
σει, δουλεύουν ἀκούραστα, ὑποδειγματι-
κὰ, ὅταν οἱ τίμιοι δάσκαλοι, καθηγητὲς καὶ
γονεῖς βοηθήσουν θετικὰ τὰ παιδιά τους
μὲ τὸ καθημερινὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ
τὴ ζωὴ τοῦ σχολεῖοῦ καὶ μὲ τὴν ἀποφα-
σιστικὴ τους ἀντίδραση σὲ κάθε προσπά-
θεια ἐπιβολῆς τρομοκρατικοῦ φασιστι-
κοῦ καθεστῶτος στὰ σχολεῖα. Ἡ προσο-
χὴ μας στὰ δημοτικὰ σχολεῖα χρειάζεται
νά ναι πιὸ σοβαρὴ, γιατί ἐκεῖ διαπλάσσον-
ται μικρὰ, μ' ἀδιαμόρφωτο χαρακτήρα
κί' ἰδεολογία παιδιά, ποῦ εὐκολὰ παρασύ-
ρονται.

Τέλος θ' ἀποτρέψουμε τὸν κίνδυνο τοῦ
σωματικοῦ καὶ πνευματικοῦ έκφυλισμοῦ
μὲ τὰ ναρκωτικά, ὅταν ἡ διαφώτιση τοῦ

τύπου, τῶν διαλλέξεων κλπ. θὰ χτυπᾷ ἀ-
διάκοπα αὐτὸ τὸν κίνδυνο, ὅταν πρωτό-
βουλα ἀνακαλύπτουμε καὶ χτυποῦμε τὰ
κέντρα διαφθορᾶς, μὰ πιὸ πολὺ ὅταν
πετύχουμε νὰ δίνουμε ἓνα συνεχές, πλού-
σιο καλλιτεχνικὸ, ἀθλητικὸ καὶ μορφω-
τικὸ περιεχόμενον στὴ νεολαία. Γι' αὐτὸ
τὸ σκοπὸ, ἔχτος ἀπὸ τὴν ΕΠΟΝ, πρέπει
νὰ δουλέψουν ἀδιάκοπα καὶ τὰ ἄλλα ἐκ-
πολιτιστικὰ σωματεῖα.

Στὴν προσπάθεια νὰ σώσουμε τὴ νεο-
λαία ἀπ' τοὺς πολύμορφους κινδύνους
ποῦ τὴν ἀπειλοῦν νί τὴ ρίζουμε στὸ
στρατόπεδο τῆς προόδου ποῦ ἀγωνίζεται
γιὰ λευτεριά, ἀνεξαρτησία καὶ δημοκρα-
τία, καὶ νὰ κερδίσουμε τὴν ψυχὴ τοῦ
Ἑλληνόπουλου, ἀνατρέποντας τὰ σχέδια
τῆς ἀντίδρασης, πρέπει ὁ καθένας νὰ
προσφέρει θετικὴ βοήθεια, ἀνάλογα μὲ
τὴ θέση ποῦ βρίσκεται.

Πρῶτ' ἀπ' ὅλους οἱ ἐπονίτες κί' ἰδι-
αίτερα τὰ παλῆα μέλη τοῦ Κ. Κόμματος
ποῦ δουλεύουν στὴν ΕΠΟΝ, δείχνοντας
μεγαλύτερη κατανόηση στὶς ὑποχρεώσεις
ποῦ ἔχουν ἀπ' τὴν τέτοια τους ἰδιότητα.

Κοντὰ στοὺς νέους οἱ γονεῖς, οἱ καθη-
γητὲς, καὶ δάσκαλοι οἱ ἐπιστήμονες, ὅ-
λοι ποῦ μποροῦν νὰ παίξουν τὸ ρόλο
τους στὴ διαπαιδαγώγηση τῆς νεολαίας
μας, στὸ σπιτικό, στὸ σχολεῖο, στὸ κοι-
νωγικὸ περιβάλλον. Μὲ σύνθημα: «Νά
ριχτεῖ πιὸ ἀποφασιστικὰ ἢ νεολαία τοῦ
νησιοῦ μας στὸ σκληρὸ ἀγῶνα ὀλόκλη-
ρου τοῦ λαοῦ γιὰ ἀνεξαρτησία—δημο-
κρατία καὶ νὰ βγεῖ ἀπ' τὸν ἀγῶνα αὐτὸ
πιὸ γερὴ, δημοκρατικὴ, προοδευτικὴ, πιὸ
ζωντανὴ κί' ἐλπιδοφόρα.»

Α. ΜΠΡΙΛΑΚΗΣ

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΤΟΥΣ ΕΜΠΡΗΣΤΕΣ

Οι εργάτες στα Χανιά σε μεγαλειώδη συγκέντρωση διαδηλώνουν την απόφαση τους να παλαιψουν ενωμένοι πλάι στους άλλους εργαζομένους για το ψωμί τους και τις συνδικαλιστικές ελευθερίες. Στο Ρέθυμνο οι Έπαγγελματοβιοτέχνες δεξιοί κι' άριστεροί τονίζουν την απόφαση τους, να διεκδικήσουν ενωμένοι τα δίκια τους. Οι εργάτες στο Ρέθυμνο και στο Ήρακλειο ετοιμάζονται για πανεργατικές συγκεντρώσεις. Επιτροπές στο Ήρακλειο, στα Χανιά και τις άλλες πόλεις από όλες τις πολιτικές αποχρώσεις κατακλύζουν τις Νομαρχίες και τη Γ. Διοίκηση καθημερινά παρά το ξέαλλο ύφος και τους ψυχολογικούς έκφοβισμούς Νομαρχών και Υπουργού κι' απαιτούν το μοίρασμα των τροφίμων σε τιμές που να μπορεί να τα αγοράσει ο λαός και την άπομωση των εμπρηστών του έμφυλου πολέμου.

Σ' όλη την Κρήτη ο λαός ενώνεται, κι' ενωμένος αντιμετωπίζει τη θεομηνία που ξεσπάρει ή λαοπρόβλητη σε κάθε τομέα της ζωής. Αυτή την απάντηση δίδει ο κρητικός λαός στις μηχανοραφίες των εμπρηστών του έμφυλου πολέμου. Ή ίδια ή ζωή θα κάνει την απάντηση αυτή καθημερινά και πιο έντονη, πιο συντριπτική ως πού ν' αντιληφθούν ότι στα 1946 δεν είναι δυνατό κανείς να διοικήσει χωρίς το λαό και ενάντια στο λαό, όσο κι' αν λέγεται λαοπρόβλητος κι' όπου κι' αν στηρίζεται.

Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ

Με τα «έγκλήματα των αναρχικών» και τους «γάζοτενεκέδες» του κ. Σιτρίν σημαία, εξόρμησαν εναντίον της Ελλάδας οι μεταδεκεμβριανές Κυβερνήσεις κι' έσπειραν την φρίκη και τον όλεθρο.

Στό «Δεκέμβρη» βασίστηκαν για να «έκμηδενίσουν» το ιδεολογικό μας μέτωπο οι έγγλέζοι.

Υπολόγισαν άφελή τον ελληνικό λαό κι' όμως άποδείχθηκαν αυτοί. Ο «Δεκέμβρης» σήμερα κατάντησε εφιάλτης για την αντίδραση που της θυμίζει πώς οϊάραπάδες του Σκόμπυ την έπνιξαν μέσα στο αίμα του άθηναικού λαού και θάφτηκε όριστικά, δυναμικά, πολιτικά, ήθικά, ιδεολογικά κάτω από τα έρείπια της Καισαριανής και τις κατάρτες του ελληνικού λαού. Από τότε δεν ζεί, παρά πλανάται σαν βρυκόλακας στην ρημασμένη χώρα με μοναδικό σκοπό να όλοκληρώσει την καταστροφή μιά πού αυτή δεν πρόκειται να άναστηθεί. Κάθε συζήτηση, κάθε «άθυβολή» για το «Δεκέμβρη» είναι καταστροφή για τους Άγγλοπρόβλητους. Έδώ βρίσκεται ή αίτια της απαγόρευσης στα Χανιά της διάλεξης της 15 Δεκέμβρη.

ΧΡΟΝΙΚΟ

23. Έφτασε στο Ήρακλειο άεροπορικάς ό πρεσβευτής της Άμερικής κ. Μακ-Βή, συνοδευόμενος από τον στρατιωτικό και ναυτικό ακόλουθο της πρεσβείας. Έπίσης κατέπλευσαν στο λιμάνι Ήρακλείου δυό άμερικανικά άντιτορπιλλικά.—Ο κ. Παπαδογιάννης σε δηλώσεις του προς τους δημοσιογράφους παραδέχεται ότι ή Κρήτη άδικήθηκε από τις διανομές των πιστώσεων, ότι υπάρχουν άδιανεμήτα 3.000 κυβ. ξύλα και ότι δεν υπάρχουν πιστώσεις για όδοποιία.

24. Τα 28χρονα του Κ. Κ. Ε. γιορτάστηκαν με έξαιρετικό ένθουσιασμό στα Χανιά και Ήρακλειο ως και στην άλλη Κρήτη.

25. Έναντι των στρατιωτών που κρατούνται στο Ρέθυμνο γιατί δεν χτύπησαν τους άντάρτες, έγινε δολοφονική επίθεση από χίτες.

26. Παρά την έλλειψη ζάχαρης στα Χανιά ή άγορανομία επέτρεψε την μεταφορά στην Άθήνα 6.800 όκάδων.

27. Ο Βουλευτής Ρεθύμνης Ε. Δασκαλάκης άποκαλύπτει σε άρθρο του ότι διελύθη το 592 τάγμα Ρεθύμνης και πολλοί στρατιώτες άνάιτια κλείστηκαν στα σύματα. Θεωρεί υπεύθυνο τον κ. Παπαδογιάννη και καταλήγει ότι οδηγούν σε νέο Γουδί.—Ο Σ. Βενιζέλος σε διάγγελμά του από τη Μακεδονία συνιστά την ένωσή του «έθνικόφρονος» κόσμου (κατά του ΕΑΜ).

28. Η Ν. Ε. ΕΑΜ Ήρακλείου σε τηλεγράμματα προς την Κυπριακή πρεσβεία, τονίζει ότι ό κρητικός λαός παραστέκει στο πλευρό του άγωνιζόμενου Κυπριακού λαού.—Τό προσωπικό του εργοστασίου «Άθηνά» στο Ήρακλειο κατέβηκε σ' άπεργία για αύξηση μεροκάματου.

4)12 Η άστυνομία Χανίων άπαγορεύει την προβολή Σοβ. ταινίας.— Συνελήφθησαν τρεις Γερμανοί, δραπέτες ενός στρατοπέδου της Βεργάζης, στην Παληόχωρα Σελίνου.

8)12. Στα Χανιά έγινε μεγάλη εργατική συγκέντρωση. Συζητήθηκε ή οικτή κατάσταση των εργατών και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.— Στο Ρέθυμνο σε έπιβλητική συγκέντρωση οι έπαγγελματοβιοτέχνες διαδηλώνονται ότι ενωμένοι θα παλαιψουν για τα ζητήματα της τάξης των.

Ο «Κήρυξ» Χανίων καταγγέλει ότι ό κ. Τσουδερός ήλθε στην Κρήτη για να κληρονομήσει πολιτικά όπαδούς του φιλελευθέρου Κόμματος, που διεκδικεί κι' ό Σ. Βενιζέλος.— Ο Σ. Βενιζέλος επισκέπτεται την κυπριακή Πρεσβεία στην Άθήνα και της συνιστά να εμπιστευθεί την ένωσή της Κύπρου στη «χώρα των εξάρσεων και των μεγάλων χειρονομιών» (Άγγλία).

9)12. Με πολυτελές άεροπλάνο μεταφέρεται από τα Χανιά στην Άθήνα ό μεγαλοπροδότης Παλιουδάκης.— Καταδικάστηκαν σε θάνατο

οί δήμοι τοῦ κρητικοῦ λαοῦ Μτρώγιεο καὶ Μύλλεο. Τὸ δικαστήριον εὐχέθηκε νὰ μὴν ἐκτελεσθεῖ ὁ πρῶτος. — Γίνεται γνωστὴ ἡ δολοφονία στὴν Ἀθήνα ἀπὸ μοναρχικούς τοῦ ἀνάπυρου τοῦ Ἀλβανικοῦ πολέμου Ἄντων. Χατζιδιογιωργάκη ἀπὸ τὸν Ἀποκόρωνα.

11. Τὸ Ἐφετεῖο Κρήτης ἀπάλλαξε τὸν συν. Κ. Σακαδάκη, καταδικασθέντα ἀπὸ τὸ Πλημμελοδικεῖο Λασηθίου διότι ἔκανε Ἐποניתικὴ συγκέντρωση στὸ σπίτι του. Ὁ κ. Εἰσαγγελέας στὴν ἀγόρευσίν του χαραχτήρισε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πλημμελοδικείου παράνομη.

12. Ἡ «Δημοκρατία» κάνει γνωστὸ ὅτι δραστηροποιούνται οἱ ἐμπρηστές τοῦ ἐμφυλίου πολέμου στὴν Κρήτη. Στὰ Χανιά σὲ συγκέντρωση κατεταναίων τῆς ΕΟΚ δόθηκε ἐντολὴ νὰ φτιάξουν ἐνοπλίας ομάδες γιὰ «νὰ προλάβουν τοὺς Κομμουνιστές». Ἡ «Ἐρευνα» προετοιμάζει τὸ ἔδαφος γιὰ νὰ ρίξουν τὴν εὐθύνη στὴν ἡγεσίαν τῆς Κομμ. Ὀργαν. Κρήτης. — Ἀπὸ τίς ἀρχές Χανίων ἀπαγορεύτηκε ἡ διάλεξις πού ἐπρόκειτο νὰ γίνει ἐκεῖ στίς 15/12 μὲ θέμα ὁ Δεκέμβριος καὶ ἡ ἑλληνικὴ τραγωδία.

13. Ἀντιπροσωπεῖα τοῦ ΕΑΜ Χανίων διεμαρτυρήθηκε γιὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς διάλεξις. Ὁ κ. Παλαδογιάννης ἐπιμένει στὴν ἀπαγόρευσιν.

14. Ὁ προδότης Κωστομονωλόκης κηρύχθηκε ἀθῶος ἀπὸ τὸ δικαστήριον δοσιλόγων Ἡρακλείου. Κρατεῖται ὅμως γιὰ τὸ κ. Εἰσαγγελέας κήρυξε τὴ δίκη πεπλανημένη. — Στὸ Ἡράκλειο πραγματοποιεῖται ἡ πρώτη ἀπὸ τὸ 1939 συγκέντρωσις τῶν Κιτροπαραγωγῶν Κρήτης.

15. Σὲ ἀπόφασίν τῆς ἡ Ν. Ε. ΕΑΜ Χανίων καλεῖ τὸ λαὸ νὰ συσπειρωθεῖ κάτω ἀπὸ τὴ

σημαία τοῦ κατευνασμοῦ, νὰ κηρύξει ἐχθροὺς τῆς πατρίδος τοὺς ἐμπρηστές τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. — Ἡ Ἐπαρχ. Ἐπιτροπὴ ΑΚΕ Ἀποκορώνου καταγγέλει στὸ λαὸ ὅτι σ' αὐτὴ τὴν ἐπαρχίαν συνεχίζονται καὶ ἐντείνονται οἱ ἀτόπειρες δολοφονιών στελεχῶν τοῦ ΑΚΕ καὶ δη-

μιουργίας ταραχῶν. — Στὰ Χανιά ἐγίνε συγκέντρωση τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν παραγωγῶν γιὰ τὴν ματαίωσιν τῆς κατεδάφισις καὶ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἐνοικίου. — 38 πολιτικοὶ κρατούμενοι στὴν Ἀγυῖα χαιρετοῦν τὸν κρητικὸν λαὸν καὶ εὐχαριστοῦν ἰδιαιτέρως τὴν Ε. Α. Ἡρακλείου γιὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς. Δηλώνουν ὅτι θὰ συνεχίσουν τὸν ἀγῶνα ὡς τὴν τελικὴ νίκην.

17. — Σὲ συνέντευξιν του πρὸς συντάχτη τῆς «Δημοκρατίας» ὁ Γραμμ. τῆς Κομμ. Ἐπιτροπῆς Περιούχης Κρήτης σ. Τσιτῆλος ἔδωσε μιὰ εἰκόνα τῆς προσπάθειας τοῦ Ἀγγλομοναρχισμοῦ ν' ἀνάψει καὶ στὴν Κρήτη τὸν ἐμφύλιον πόλεμον καὶ τῆς δυνατοτήτας τῆς ματαίωσιν του χάριν τῆς ἐνότητος καὶ ἀποφασιστικότητος τοῦ κρητικοῦ λαοῦ. — 250 Ἀγρότες ἀπὸ τὰ προάστεια Ἡρακλείου μέλη τῶν 11 Γ. συνεταιρισμῶν ἀπαιτοῦν ἀπὸ τὸ Νομάρχην γιὰ καλλιευγητικὰ δάνεια, ἄμεση διανομὴ τροφίμων καὶ λήψιν μέτρων γιὰ τὴν ἀγροτικὴ ἀσφάλεια.

19. Μὲ τὰ ἀτιμόπλοια «Πάτρα» καὶ «Ἐλένη» κατέφθασαν 400 στρατιῶτες ἀπὸ τοὺς ἀφοπλισθέντες γιὰτὶ δὲν χτύπησαν τοὺς ἀντάρτες. Δὴλωσαν ὅτι στεροῦνται τροφῆς ἀπὸ 5 μέρες. Ὁ λαὸς Ἡρακλείου τοὺς ἐπεφύλαξε συγκινητικὴ ὑποδοχὴ.

20. 300 γυναῖκες καὶ ἄνδρες κατέκλυσαν τὴ Νομαρχίαν Ἡρακλείου καὶ ἀνάγκασαν τὸ Νομάρχην παρὰ τὴν ἀρχικὴ ἐπίμονη ἀρνήσιν του νὰ τίς δεχθεῖ καὶ νὰ ὑποσχεθεῖ ὅτι θὰ ἐνεργήσει γιὰ τίς διανομές.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΦΥΛΛΟ 1ο

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ: Πάνω στὴν ἔκδοσιν μας. Μ. ΚΑΚΟΥΔΑΚΗ καὶ Μ. ΒΛΑΝΤΑ: Ἀπὸ τὴν προϊστορίαν καὶ ἱστορίαν τῆς Κομμ. Ὀργάνωσις Κρήτης.

Σ. ΧΑΡΙΤΑΚΗ: Τὸ πρόβλημα τῆς σουλτανίνας.

ΓΙΑΝΝΗ Δ. ΤΣΙΒΗ: Ἀπὸ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1865.

Β: Ἀπὸ τὴ δουλειὰ μας στίς γυναῖκες. Μ. ΒΛΑΝΤΑ: Μερικὰ προβλήματα καθοδήγησις τῆς Κομμ. Ὀργάνωσις Ἡρακλείου.

Ε. ΧΑΤΖΗΑΓΓΕΛΗ: Τὰ 5 χρόνια τοῦ ΕΑΜ.

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ (Γεγονότα καὶ Σχόλια.

ΦΥΛΛΟ 2ο

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ: «Ν' ἀποφύγουμε στὴν Κρήτη τὸν Ἐμφύλιον πόλεμον».

Γ. ΤΣΙΤΗΛΟΥ: Οἱ δημοκρατικὲς δυνάμεις στὴν Κρήτην.

Μ. Μ. «Προβλήματα τῆς Ὀργάνωσις Χανίων».

Μ. ΑΠΟΚΟΡΩΝΙΩΤΗ: «Τὸ ἐλαιουργικὸ πρόβλημα στὴν Κρήτην».

ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΚΟΥΔΑΚΗ - Μ. ΒΛΑΝΤΑ: «Συνθήκες δουλειᾶς καὶ ἀγῶνες τῆς ἐργατικῆς τάξης Ἡρακλείου».

Μ. ΚΑΡΔΑΜΑΚΗ: «Οἱ Ἀγγλοὶ καὶ ἡ Κρήτη».

Γ. ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ: «Ἡ Κομματικὴ Ὀργάνωσις Λασηθίου».

Ζ. ΜΑΡΚΑΚΗ: «Ἀπὸ τὸν Ἐπισιτιστικόν

ἀγώνα στην κατοχή». **ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ.**

ΦΥΛΛΟ 3ο

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ: «Είκοσι ὀκτώ χρόνια τοῦ Κ. Κ. Ε.».

Γ. ΤΣΙΤΗΛΟΥ: «Ἡ μεγάλη ἐπανάσταση τοῦ 1866».

Μ. ΚΑΡΔΑΜΑΚΗ: «Οἱ δημοκρατικές ὀργανώσεις τῆς ἐπανάστασης τοῦ 1866».

Β. ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΑΣ: «Ἡ γυναίκα στὴν ἐπανάσταση τοῦ 1866».

Μ. ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗ: «Οἱ Ἄγγλοι καὶ ἡ ἐπανάσταση τοῦ 1866».

Μ. Μ.: «Τὸ γραφεῖο τῆς Κ. Ο. Β.».

Τ. ΠΕΡΑΚΑΚΗ: «Τὰ προβλήματα τῶν βομβοπλήκτων».

Μ. ΒΛΑΝΤΑ: «Ἀπὸ τὴν προϊστορία τῆς Κομμ. ὀργάνωσης Ἡρακλείου».

Ζ. ΜΑΡΚΑΚΗ: «Ἡ μάχη τῆς Παναγιᾶς».

Μ. ΓΙΩΡΓΑΚΗ: «Τὰ ἐσπεριδοειδῆ».

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ.

ΦΥΛΛΟ 4ο

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ: «Δυνάμωμα ἀντιλαϊκῶν προσπαθειῶν».

Γ. ΤΣΙΤΗΛΟΥ: «Ἀπὸ τὸ μεγάλο Δεκέμβρη».

Ε. ΜΑΡΙΑΚΑΚΗ: «Μερικὲς ἀδυναμίες καὶ ἐλλείψεις τῆς Κομμ. Ὄργ. Ρεθύμνης».

Μ. ΤΣΙΧΛΗ: «Ἡ ἀγροτική οἰκονομία τοῦ Ν. Λασιθίου».

Σ. ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΗ: «Ἀπεργίες στὴν ἐποχὴ τῶν Τούρκων».

Χ.: «Ἡ θέση μας στὴ θρησκεία».

Α. ΣΤΑΥΡΟΥ: «Τὰ προβλήματα τῶν Δημ. Ὑπαλλήλων Κρήτης».

Μ. Μ.: «Τὸ Κομματικὸ τμήμα».

Μ. ΖΟΥΡΙΔΑΚΗ: «Δημήτριος Γληνός».

Γ. ΣΜΠΩΚΟΥ: «Ἡ μάχη τῶν Ποταμῶν».

Α. ΜΠΡΙΛΑΚΗ: «Τὰ νιάτα τῆς Κρήτης».

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

(Κατὰ θέματα) ΠΟΛΙΤΙΚΑ

1. Πάνω στὴν Ἐκδοση μας σελ. 1 Νο 1.
2. Πέντε χρόνια τοῦ Ε.Α.Μ. (Ε. Χατζηαγγελῆ) Νο 1—σελ. 19.

3. Ν' ἀποφύγουμε στὴν Κρήτη τὸν ἐμφύλιο πόλεμο (κύριο ἄρθρο) Νο 2—σελ. 25.

4. Οἱ δημοκρατικὲς δυνάμεις στὴν Κρήτη (Γ. Τσιτῆλου) Νο 2—σελ. 27.

5. Οἱ Ἄγγλοι καὶ ἡ Κρήτη (Μ. Καρδαμάκη) Νο 2—σελ. 38.

6. Δυνάμωμα ἀντιλαϊκῶν προσπαθειῶν (κύριο ἄρθρο) Νο 4 σελ. 81.

7. Ἀπὸ τὸν μεγάλο Δεκέμβρη (Τσιτῆλου) Νο 4 σελ. 84.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

1. Ἀπὸ τὴν προϊστορία τῆς Κομμ. Ὄργ. γάνωσης Κρήτης. (Μ. Κακουδάκη καὶ Μ. Βλαντᾶ) Νο 1 σελ. 3, Νο 2 σελ. 36, Νο 3 σελ. 72.

2. Ἀπὸ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1866. (Γ.

Τσιβῆ), Νο 1 σελ. 10.

3. Ἡ μεγάλη Ἐπανάσταση τοῦ 1866 (Γ. Τσιτῆλου) Νο 3 σελ. 52.

4. Οἱ δημοκρατικὲς ὀργανώσεις τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1866 Νο 3 σελ. 58.

5. Ἡ γυναίκα στὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1866. (Β. Κρητικοπούλας) Νο 3 σελ. 61.

6. Οἱ Ἄγγλοι καὶ ἡ Ἐπανάσταση τοῦ 1866 (Μ. Μαθιουδάκη) Νο 3 σελ. 64.

7. Ἀπὸ τὴν προϊστορία τοῦ συνδικαλισμοῦ (Σ. Συνδικαλιστῆ) Νο 4 σελ. 93.

Τὸ Κομμα

1. Ἀπὸ τὴ δουλειὰ μας στὶς γυναίκες (Β), Νο 1 σελ. 13.

2. Μερικὰ προβλήμ. καθοδήγησης τῆς Κομμ. Ὄργάνωσης Ἡρακλείου Νο 1 σελ. 15.

3. Προβλήματα Κομμ. Ὄργάνωσης Χανίων (Μ. Μ.) Νο 2 σελ. 30.

4. Ἡ Κομμ. Ὄργάνωση Λασηθίου (Γ. Μαρούσακα) Νο 2 σελ. 42.

5. Εἴκοσι ὀκτώ χρόνια τοῦ Κ.Κ.Ε. (Κύριο ἄρθρο Γ. Τσιτῆλου) Νο 3 σελ. 49.

6. Τὸ Γραφεῖο τῆς Κ. Ο. Β. (Μ. Μ.) Νο 3 σελ. 67.

7. Μερικὲς βασικὲς ἀδυναμίες καὶ ἐλλείψεις τῆς Κομμ. Ὄργ. Ρεθύμνης (Ε. Μαριακάκη) Νο 4 σελ. 88.

8. Τὸ Κομματικὸ Τμήμα (Μ. Μ.) φύλλο 4 σελ. 100.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

1. Ἀπὸ τὸν ἐπισιτιστικὸ ἀγώνα στὴν κατοχὴ (Ζ. Μαρκάκη) Νο 2 σελ. 45.

2. Ἡ Μάχη τῆς Παναγιᾶς (Ζ. Μαρκάκη) Νο 3, σελ. 75.

3. Ἡ μάχη τῶν Ποταμῶν (Γ. Σμπώκου) Νο 4, σελ. 107.

ΓΕΩΡΓΙΚΑ

1. Τὸ πρόβλημα τῆς σουλτανίνας (Σ. Χαριτάκη) Νο 1 σελ. 7.

2. Τὸ ἐλαιουργικὸ πρόβλημα στὴν Κρήτη (Μ. Ἀποκορωνιώτη) Νο 2 σελ. 33.

3. Τὰ ἐσπεριδοειδῆ (Μ. Γιωργάκη) Νο 3 σελ. 77.

4. Ἀγροτική οἰκονομία τοῦ Νομοῦ Λασηθίου (Μιχ. Τσιχλῆ) φύλλο 4, σελ. 89.

ΔΙΑΦΟΡΑ

1. Τὰ προβλήματα τῶν Δημ. Ὑπαλλήλων Κρήτης (Α. Σταύρου) φύλλο 4 σελ. 97.

Δημ. Γληνός (Μ. Ζουριδάκη) φύλλο 4 σελ. 103.

Ἡ θέση μας στὴ θρησκεία (Χ.) φύλλο 4 σελ. 94

Τὰ νιάτα τῆς Κρήτης (Α. Μπριλάκη) φύλλο 4 σελ. 107.

2. Τὸ Δημοψήφισμα σελ. 22 ἐξυγίανση σελ. 22 ἀνασυγκρότηση σελ. 23. Γιατὶ ἦλθαν σελ. 23, ἐκτὸς νόμου σελ. 24. Οἱ φιλοξενούμενοι σελ. 24 καὶ ὑποδοχὴ σελ. 78. Ὁ τρίτος δρόμος σελ. 78, στὴν ἐπέτειο σελ. 78. Ἄν δικάζε ὁ λαὸς σελ. 78, ἡ γνώμη μας σελ. 79. Φοβῶνται τὴν ἱστορία σελ. 79. (σχόλια).

Χρονικὸ σελ. 48, 79, 110.

Πίνακας περιεχομένων σελ. 111.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΧΑΝΙΩΝ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 500
ΤΥΠΟΣ "ΜΟΥΡΜΕΛ."